

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA EVROPSKÉ INTEGRACE

Veřejné zakázky v projektech strukturálních fondů Evropské unie v České republice
Public Procurement in Projects Co-financed by EU Structural Funds in the Czech Republic

Student: Bc. Eliška Mikesková

Vedoucí diplomové práce: Ing. Lukáš Melecký

Ostrava 2014

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra evropské integrace

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Eliška Mikesková**
Studijní program: N6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6210T004 Eurospráva
Specializace: 00 Eurospráva
Téma: **Veřejné zakázky v projektech strukturálních fondů Evropské unie
v České republice**
**Public Procurement in Projects Co-financed by EU Structural Funds
in the Czech Republic**

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Teoretická východiska veřejných zakázek v podmínkách EU a ČR
 3. Zadávání veřejných zakázek v projektech spolufinancovaných ze strukturálních fondů EU v ČR
 4. Příprava a realizace veřejné zakázky ve vybraném projektu spolufinancovaném ze strukturálních fondů EU
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- BOVIS, Christopher H. *EU Public Procurement Law*. 2nd edition. Cheltenham: Edward Edgar Publishing, 2012. 544 s. ISBN 978-0-85793-841-1.
- JURČÍK, Radek. *Zákon o veřejných zakázkách: komentář*. 3. vyd. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2012. 852 s. ISBN 978-80-7179-222-2.
- MAREK, Dan a Tomáš KANTOR. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2009. 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Lukáš Melecký**

Datum zadání: 22.11.2013

Datum odevzdání: 25.04.2014

Ing. Boris Navrátil, CSc.

Ing. Boris Navrátil, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně pod vedením Ing. Lukáše Meleckého. V seznamu použité literatury uvádím veškeré knihy, elektronické a interní zdroje, které byly při tvorbě diplomové práce použity. Přílohy č. 3, 4 a 5 dané mi k dispozici jsem samostatně doplnila.

V Ostravě dne 23. 4. 2014

Eliška Mikesková
.....

Bc. Eliška Mikesková

Poděkování

Tímto bych chtěla především poděkovat vedoucímu mě diplomové práce Ing. Lukáši Meleckému za metodické vedení, cenné rady a připomínky, kterými přispěl k vypracování této diplomové práce.

Obsah

1	ÚVOD	5
2	TEORETICKÁ VÝCHODISKA VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK V PODMÍNKÁCH EU A ČR	8
2.1	<i>Vymezení základních pojmů veřejných zakázek</i>	8
2.1.1	Definice veřejné zakázky	9
2.1.2	Zadavatel veřejné zakázky	9
2.1.3	Dodavatel veřejné zakázky	11
2.1.4	Zadávací řízení veřejné zakázky	12
2.1.5	Rámcová smlouva	13
2.1.6	Významná veřejná zakázka	13
2.1.7	Věstníky veřejných zakázek	14
2.1.8	Profil zadavatele	15
2.1.9	Veřejná podpora	15
2.2	<i>Veřejné zakázky a jejich legislativa v Evropské unii.....</i>	17
2.3	<i>Veřejné zakázky a jejich legislativa v České republice</i>	21
2.3.1	Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách a zákon č. 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení	21
2.3.2	Zákon č. 55/2012 Sb., novelizující zákon o veřejných zakázkách.....	22
2.3.3	Vnitrostátní úřady pro veřejné zakázky v ČR	23
2.4	<i>Typologie veřejných zakázek v Evropské unii a České republice</i>	24
2.4.1	Dělení veřejných zakázek dle předmětu	25
2.4.2	Dělení veřejných zakázek dle předpokládané hodnoty	26
2.4.3	Druhy zadávacího řízení	28
2.5	<i>Elektronické zadávání veřejných zakázek</i>	30
2.6	<i>Veřejné zakázky a jejich úloha v řízení projektového cyklu EU (PCM)</i>	33
3	ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK V PROJEKTECH SPOLUFINANCOVANÝCH ZE STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ EU V ČR	37
3.1	<i>Metodika zadávání veřejných zakázek podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.....</i>	37
3.1.1	Otevřené řízení	38
3.1.2	Užší řízení	43

3.1.3	Jednací řízení s uveřejněním	45
3.1.4	Jednací řízení bez uveřejnění	48
3.1.5	Soutěžní dialog	50
3.1.6	Zjednodušené podlimitní řízení.....	51
3.2	<i>Metodika zadávání veřejných zakázek nespádajících pod aplikaci zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách</i>	<i>52</i>
3.2.1	Oblasti zadávání zakázek mimo zákon	53
3.2.2	Způsoby hodnocení nabídek.....	55
3.2.3	Smlouva s dodavatelem.....	56
3.2.4	Zakázky malého rozsahu a zakázky s vyšší hodnotou	56
3.3	<i>Proces zadávání veřejných zakázek ve vybraných operačních programech.....</i>	<i>59</i>
3.3.1	Integrovaný operační program	59
3.3.2	Operační program Podnikání a inovace	60
3.3.3	Operační program lidské zdroje a zaměstnanost.....	62
3.3.4	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost	64
4	PŘÍPRAVA A REALIZACE VEŘEJNÉ ZAKÁZKY VE VYBRANÉM PROJEKTU SPOLUFINANCOVANÉM ZE STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ EU.	67
4.1	<i>Charakteristika vybraného projektu.....</i>	<i>67</i>
4.1.1	Stručná charakteristika operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.....	67
4.1.2	Popis projektu.....	70
4.2	<i>Charakteristika konkrétní veřejné zakázky.....</i>	<i>74</i>
4.2.1	Příprava zadávací dokumentace	75
4.2.2	Realizace veřejné zakázky.....	75
5	ZÁVĚR.....	80
	Seznam použité literatury.....	82
	Seznam zkratk	87
	Prohlášení o využití výsledků diplomové práce	
	Seznam příloh	
	Jednotlivé přílohy	

1 Úvod

Veřejná zakázka je takovým způsobem alokace veřejných zdrojů, kdy se subjekt veřejného sektoru s ohledem na svoje působnosti vymezené zákony rozhodne pořídit určitý veřejný statek či veřejnou službu formou nákupu od externího producenta. Subjekt veřejného sektoru v takovém případě sám neprodukuje daný statek či službu ve své vlastní režii, nýbrž jej pro něj zajišťuje externí dodavatel. Z ekonomického hlediska přitom platí, že získání veřejného statku či veřejné služby externím dodavatelem musí být ekonomicky racionálnější nežli získání daného statku či veřejné služby formou vlastní institucionální produkce. Veřejné zakázky jsou financovány prostřednictvím veřejných financí, které jsou vybírány pomocí daňového systému, proto každému občanu záleží, zda je s veřejnými financemi správně nakládáno.

Obecně lze problematiku veřejných zakázek vymezit tak, že při vynakládání veřejných prostředků, tedy peněz ze státního rozpočtu České republiky nebo Evropské unie, je nutné dodržet zákonem stanovená pravidla, které určuje právní norma. Jako právní norma zde slouží zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, jímž je celý průběh řízení vymezen. Při zadávání veřejných zakázek jde jednak o vynakládání prostředků efektivně, hospodárně a účelně a jednak o dodržování transparentního, nediskriminačního a rovného postupu při výběru dodavatele soutěženého statku či služby.

Tématem diplomové práce jsou *Veřejné zakázky v projektech strukturálních fondů Evropské unie v České republice*, kde je hlavní pozornost směřována na zadávání veřejných zakázek podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách či podle závazných postupů vybraných operačních programů v České republice.

Cílem diplomové práce je identifikovat a popsat proces zadávání veřejné zakázky v projektech strukturálních fondů Evropské unie v České republice. Následně teoretická východiska aplikovat na příkladu veřejné zakázky malého rozsahu spolufinancované z Evropského sociálního fondu. Diplomová práce vychází z **hypotézy**, že díky uplatnění správného postupu při zadávání veřejných zakázek dochází ke zkvalitnění činnosti žadatelů či příjemců dotace, což v kontextu politiky hospodářské a sociální soudržnosti Evropské unie přispívá ke zlepšení regionálního rozvoje v České republice.

V rámci metodiky vědecké práce byly při zpracování diplomové práce využity obecně teoretické metody označované též jako **metody logické**. Při formulaci cíle a hypotézy diplomové práce byla využita metoda **dedukce** a **generalizace**. Metoda dedukce je myšlenkový proces, kdy se s použitím určitých pravidel a postupů dospěje k novému tvrzení. Podstatou metody generalizace je přisouzení vlastnosti zjištěné u užší skupiny skupině širší. Při zpracování teoretických východisek diplomové práce byly využity metody **abstrakce** a **komparace**. U vědecké metody abstrakce se oddělují nepodstatné, nahodilé vlastnosti zkoumaného jevu či objektu od vlastností obecných a podstatných. Metoda komparace umožňuje stanovit shody a rozdíly jevů či objektů. Při srovnávání se zjišťují shodné a rozdílné stránky různých jevů či ukazatelů. Deskriptivně-analytická část diplomové práce, což je třetí a čtvrtá kapitola, vychází z použití metody **analýzy** a následné **komparace**, přičemž metoda analýzy se vyznačuje rozložením zkoumaného jevu na dílčí složky, které se stávají předmětem dalšího bádání, s cílem vysvětlit daný problém zevrubným prozkoumáním jeho složek.

Diplomová práce je strukturovaná do tří obsahových kapitol, z čehož dvě jsou teoretického charakteru a jedna praktická. Druhá a třetí kapitola se zaměřují na komplexní popis zadávání veřejných zakázek. Poslední obsahovou částí je čtvrtá kapitola, která se zabývá popisem procesu realizace vybrané veřejné zakázky malého rozsahu. Ve **druhé kapitole** je hlavní pozornost věnována vymezení a objasnění základních pojmů, které jsou pro veřejné zakázky typické. Je zde objasněna legislativa České republiky a Evropské unie, která je pro zadávání veřejných zakázek nepostradatelná. Objevuje se zde dělení a druhy veřejných zakázek, a také jejich úloha v řízení projektového cyklu Evropské unie. Druhou teoretickou částí je **třetí kapitola**, v níž se objevují konkrétní postupy při zadávání veřejných zakázek dle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách nebo dle metodik zadávání veřejných zakázek nespádajících pod aplikaci tohoto zákona. Rovněž jsou zde popsány čtyři konkrétní tematické operační programy, které se řídí příslušnými metodikami.

Praktické části je věnována poslední čtvrtá kapitola, která se orientuje na přípravu a realizaci zadávání veřejné zakázky z Evropského sociálního fondu, konkrétně prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Zabývá se charakteristikou vybraného projektu a poté konkrétní veřejnou zakázkou malého rozsahu, která je v rámci projektu realizována. Je zde proveden komplexní popis zadávání, hodnocení a realizace veřejné zakázky na stavební práce.

Diplomová práce vychází z informací, které byly čerpány z důvěryhodných a osvědčených zdrojů, jak v elektronické, tak knižní podobě. Nejdůležitějším zdrojem celé diplomové práce byl zákon č.137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších přepisů, dále zde byla použita literatura související s touto problematikou. Byly využity i interní zdroje příjemce dotace a elektronické publikace, které se především zaměřovaly na metodické pokyny týkající se závazných postupu zadávání veřejných zakázek mimo zákon o veřejných zakázkách.

2 Teoretická východiska veřejných zakázek v podmínkách EU a ČR

Téma veřejných zakázek (VZ) se stalo předmětem mnoha veřejných diskusí posledních let. S tím jak světová ekonomická krize postihla i Českou republiku (ČR), se pozornost veřejnosti přesunula na efektivitu vynakládání veřejných prostředků a zejména na korupci s veřejnými zakázkami spojenou. Oblast veřejných zakázek patří dlouhodobě k nejrizikovějším oblastem z hlediska nakládání s finančními prostředky státu.

Celé prostředí kolem veřejných zakázek je však vysoce složité a komplexní. Střetává se v něm mnoho faktorů: právní a institucionální regulace, zaběhlá praxe jednotlivých institucí i různorodost motivací účastníků. Propojené prvky systému veřejných zakázek spolurozhodují o kvalitě průběhu soutěže.

Po vstupu České republiky do Evropské unie (EU) vstoupily v platnost legislativní normy Evropského společenství. Týká se to i veřejných zakázek, které jsou zadávány veřejnoprávními subjekty i subjekty činnými ve vodním a energetickém hospodářství, v dopravě a také například v telekomunikacích.

Každoročně vynaloží EU téměř 250 000 orgánů veřejné správy přibližně 18 % HDP na stavební práce, dodávky a služby v rámci veřejných zakázek. Každý podnik se sídlem v EU má právo se ucházet o veřejnou zakázku i v jiném členském státě.

Začátkem 21. století začaly evropské instituce usilovat o konkurenceschopnost a růst v Evropské unii. Jedním nejvíce vymezujících a důležitých prvků jak pro konkurenceschopnost, tak pro růst v členských státech je úprava zadávání veřejných zakázek.¹

2.1 Vymezení základních pojmů veřejných zakázek

Základním předpokladem ke správnému chápání problematiky veřejných zakázek je vymezení základních pojmů, které se v této kapitole vyskytují. Následující vymezení je hlavním předmětem celé kapitoly.

¹ BOVIS, H. Christopher. *EU Public Procurement Law*. 2nd edition. Cheltenham: Edward Edgar Publishing, 2012. 544 s. ISBN 978-0-85793-841-1, s. 4.

2.1.1 Definice veřejné zakázky

Základním pojmem, kterým se zabývá tato oblast je **veřejná zakázka**. Rozumí se jí *zakázka prováděná na základě smluvního vztahu, čímž jsou na mysli písemné smlouvy mezi zadavatelem a jedním či více dodavateli*. Předmětem veřejné zakázky je úplné poskytnutí dodávek nebo služeb nebo může být předmětem veřejné zakázky úplatné provedení stavebních prací. Základním charakteristickým rysem veřejné zakázky je tedy její úplatnost.²

Veřejnou zakázkou se z **ekonomického hlediska** rozumí účelná alokace zdrojů, kterou zadavatel sleduje obvyklé ekonomicko-sociální cíle. Slouží k věcnému a materiálnímu zabezpečení chodů převážně orgánů veřejné správy plněními, které si tyto orgány nemohou či z ekonomických důvodů ani nechtějí zabezpečit svými prostředky a současně se realizací veřejných zakázek sledují společensko prospěšné cíle spočívající ve snížení nezaměstnanosti a podpoře zaměstnání specifických kategorií osob.³

Veřejné zakázky lze rozdělit dle předmětu anebo dle předpokládané hodnoty.

Veřejné zakázky dle předmětu dělíme:⁴

- na dodávky,
- na stavební práce,
- na služby.

Veřejné zakázky dle předpokládané hodnoty dělíme:⁵

- nadlimitní,
- podlimitní,
- malého rozsahu.

2.1.2 Zadavatel veřejné zakázky

Jedná se o subjekt, který je při nákupu zboží, služeb, stavebních prací povinen při splnění stanovených podmínek postupovat dle zákona č. 137/2006 Sb., *o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů*, (dále jen ZVZ). Při postupu dle zákona je zadavatel povinen dodržovat 3 základní zásady, kterými jsou:⁶

² DOLEŽALOVÁ, Hana a Miroslav DOLEŽAL. *Stručný exkurz do problematiky veřejných zakázek*. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 96 s. ISBN 978-80-210-5492-9, s. 19.

³ JURČÍK, Radek a Lenka KRUTÁKOVÁ (eds.). *Veřejné zakázky a PPP projekty – potřebnost změny právní úpravy v EU a v ČR*. Sborník příspěvků z 2. ročníku mezinárodní konference konané dne 15. – 16. 5. 2008. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 506 s. ISBN 978-80-7380-121-2, s. 24.

⁴ Jednotlivé veřejné zakázky dle předmětu jsou vymezeny v podkapitole 2.4.

⁵ Jednotlivé typy veřejných zakázek jsou blíže vysvětleny v podkapitole 2.4.

⁶ DOLEŽALOVÁ, Hana a Miroslav DOLEŽAL, ref. 2, s. 23.

1. **zásada transparentnosti** - základním účelem zásady je zajištění co největší průhlednosti řízení, která podstatnou měrou přispívá k přezkoumatelnosti celého řízení a k možnosti kontroly postupu v řízení,
2. **zásada rovného zacházení** - každý zadavatel je v průběhu zadávání veřejné zakázky, respektive již od okamžiku přípravy řízení, povinen přistupovat stejným způsobem ke všem dodavatelům, kteří mohou podat či podávají nabídky.
3. **zásada zákazu diskriminace** – v průběhu zadávání veřejné zakázky je zadavatel povinen postupovat vždy tak, aby jeho jednáním nedošlo k neodůvodněné diskriminaci žádného z dodavatelů. Zadavatel vymezením zadávacích podmínek vždy diskriminuje tu část dodavatelů, kteří zadávací podmínky nemohou splnit, a proto se nemůžou účastnit zadávacího řízení.

Za zadavatele veřejné zakázky se považuje veřejný, dotovaný a sektorový zadavatel.

Veřejným zadavatelem je:

- a) Česká republika,
- b) státní příspěvková organizace,
- c) územní samosprávný celek nebo příspěvková organizace, u níž funkci zřizovatele vykonává územní samosprávný celek,
- d) jiná právnická osoba, pokud byla založena či zřízena za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu a je financována převážně státem či jiným veřejným zadavatelem ovládána nebo stát či jiný zadavatel jmenuje či volí více než polovinu členů v jejím statutárním, správním, dozorčím či kontrolním orgánu.

Dotovaným zadavatelem je právnická nebo fyzická osoba, která zadává veřejnou zakázku hrazenou více než 50 % z peněžních prostředků z veřejných zdrojů nebo pokud peněžní prostředky poskytnuté na veřejnou zakázku z těchto zdrojů přesahují 200 000 000 Kč.⁷

Sektorovým zadavatelem je osoba vykonávající některou z relevantních činností⁸ (které jsou uvedeny v § 4 zákona 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, která tuto činnost vykonává na základě zvláštního či výhradního práva nebo pokud nad touto osobou může veřejný zadavatel přímo či nepřímo uplatňovat dominantní vliv.

⁷ JURČÍK, Radek. *Zákon o veřejných zakázkách: komentář*. 3. vyd. Praha: Nakladatelství C.H. Beck, 2012. 832 s. ISBN 978-80-7179-222-2, s. 22.

⁸ Relevantní činnost – se pro účely zákona rozumí činnosti v odvětví plynárenství, teplárenství, elektroenergetiky, vodárenství, činnosti související s poskytováním či provozováním dopravních sítí, činnosti související s poskytováním vyhrazených poštovních služeb a jiných poštovních služeb a činnost prováděná při využívání geograficky vymezeného území.

Zákon také zavádí institut **centrálního zadavatele**, který umožňuje zadavatelům pořizovat zboží, služby či stavební práce prostřednictvím centrálního zadavatele, aniž by sami museli podstupovat zadávací řízení, což je úkolem centrálního zadavatele. Centrálním zadavatelem může být výhradně veřejný zadavatel, přičemž zákon dále neomezuje, která osoba centrálním zadavatelem bude. Zadavatelé uzavírají s centrálním zadavatelem před zahájením centralizovaného zadávání smlouvu, ve které upraví podmínky související s centralizovaným zadáváním.

Zákon vymezuje dva základní druhy centralizovaného zadávání. V prvním případě pořizuje v zadávacím řízení centrální zadavatel dodávky či služby, které následně „přeprodává“ bez navýšení ceny zadavatelům. Tento postup není možné aplikovat u veřejných zakázek na stavební práce.

Ve druhém případě podstupuje centrální zadavatel zadávací řízení na účet zadavatelů. To znamená, že zadavatelé centrálního zadavatele zmocní či jiným způsobem pověří k realizaci zadávacího řízení. V tomto případě je přípustné, aby centrální zadavatel pořizoval pro zadavatele zboží, služby i stavební práce.

Zadavatelé, kteří pořizují zboží, služby či stavební práce prostřednictvím centrálního zadavatele, sami nepodstupují zadávací řízení, ale toto zadávací řízení podstupuje centrální zadavatel místo nich. Odpovědnost za řádný průběh celého zadávacího řízení nese tedy centrální zadavatel.⁹

2.1.3 Dodavatel veřejné zakázky

Dodavatelem veřejné zakázky je fyzická nebo právnická osoba, která dodává zboží, poskytuje služby nebo provádí stavební práce, pokud má sídlo, místo podnikání či místo trvalého pobytu na území České republiky, nebo zahraniční dodavatel. Dále je to fyzická nebo právnická osoba, která může nabídnout plnění veřejné zakázky, které spočívá v poskytnutí služby, dodání zboží či provedení stavební práce.

Zákon o veřejných zakázkách stejně jako zákon č.40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, umožňuje přístup na český trh veřejných zakázek všem dodavatelům, bez ohledu na to, odkud pocházejí.¹⁰ Dodavatelé se v rámci svých úkonů v jednotlivých zadávacích řízeních stávají buď uchazeči anebo zájemci.

⁹ BUSINESSINFO. Oficiální portál pro podnikání a export, Sektorový zadavatel. *Businessinfo.cz* [online]. 2010b [22. 6. 2013]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/verejne-zakazky-opu-4643.html#b23>.

¹⁰ JURČÍK, Radek, ref. 7, s. 155.

- **Uchazeč** – je dodavatelem, který podal nabídku v zadávacím řízení. Uchazečem je vždy subjekt, který podal nabídku. V otevřeném řízení může podat nabídku kdokoli, kdo je způsobilý splnit předmět veřejné zakázky, v užším a v jednacím řízení s uveřejněním pouze takový zájemce, který už byl vyzván k podání nabídky, tedy který si podal žádost o účast v řízení a splnil kvalifikaci.¹¹
- **Zájemce** – je dodavatel, který podal ve stanovené době žádost o účast v užším řízení, v jednacím řízení s uveřejněním anebo v soutěžním dialogu. Také to může být dodavatel, který byl zadavatelem vyzván k jednání v jednacím řízení bez uveřejnění, k podání předběžné nabídky v dynamickém nákupním systému, k podání nabídky ve zjednodušeném podlimitním řízení, k podání nabídky v řízení na základě rámcové smlouvy anebo k potvrzení zájmu o účast v případě zadávacího řízení zahájeného uveřejněním pravidelného předběžného oznámení.¹²

2.1.4 Zadávací řízení veřejné zakázky

Zákon o veřejných zakázkách hovoří o zadávacím řízení, nicméně širší veřejností je zažitý spíše pojem výběrové řízení. **Zadávací řízení** zabezpečuje soutěž při výběru nejvhodnější nabídky. Je to tedy formalizovaný postup, kterým je vybírán dodavatel dané veřejné zakázky. Zadávací řízení se zahajuje výhradně způsoby stanovenými v zákoně, jiný způsob zahájení zadávacího řízení není možno považovat za platný. Zahajuje se dvěma základními formami, buďto uveřejněním oznámení o zahájení zadávacího řízení, nebo je zadávací řízení zahajováno výzvou. Zadávací řízení má následující fáze:

- zveřejnění zadání (včetně kritérií posuzování nabídek),
- odevzdání obálek,
- otevření obálek,
- posouzení nabídek,
- zveřejnění výsledků.

Zákon o veřejných zakázkách rozlišuje a upravuje následující typy zadávacích řízení:

- otevřené řízení,
- užší řízení,
- jednací řízení s uveřejněním,
- jednací řízení bez uveřejnění,

¹¹ JURČÍK, Radek, ref. 7, s. 157.

¹² DOLEŽALOVÁ, Hana a Miroslav DOLEŽAL, ref. 2, s. 28.

- soutěžní dialog,
- zjednodušené podlimitní řízení.

Možnost použití jednotlivých zadávacích řízení závisí na dvou skutečnostech. Tou první je, do které kategorie zadavatel spadá, zda jde o zadavatele veřejného, dotovaného či sektorového. A mezi druhou se řadí v případě některých zadávacích řízení rovněž fakt, zda jsou naplněny zákonné podmínky pro jejich použití.¹³

2.1.5 Rámcová smlouva

Rámcová smlouva je pouze podkladem pro zadávání jednotlivých veřejných zakázek, a to bez ohledu na skutečnost, zda se jedná o veřejnou zakázku nadlimitní anebo podlimitní. Tím však není eliminováno právo zadavatele i v těchto případech použít jiných druhů zadávacího řízení. Sektorový zadavatel musí zadávat na základě této smlouvy nadlimitní veřejné zakázky, je však oprávněn zadat takovou nadlimitní zakázku nikoli na základě rámcové smlouvy, ale v samostatném zadávacím řízení.

Na základě zadávacího řízení, jehož výsledkem je uzavření rámcové smlouvy, nemůže tedy dojít k zadání jednotlivé veřejné zakázky. Rámcovou smlouvu je možné uzavřít v otevřeném řízení, v užším řízení, v jednacím řízení s uveřejněním, v zjednodušeném podlimitním řízení a v soutěžním dialogu. Omezení této smlouvy je však v uzavírání rámcové smlouvy v jednacím řízení bez uveřejnění a ve zjednodušeném podlimitním řízení.¹⁴

2.1.6 Významná veřejná zakázka

Významné veřejné zakázky jsou takové zakázky, které mají předpokládanou hodnotu od 300 milionu Kč a může je zadávat Česká republika nebo státní příspěvkové organizace. Může to být také veřejná zakázka od 50 milionu Kč, u nichž může být zadavatelem kraj, obec či jiní veřejní zadavatelé.¹⁵

Podmínkou zahájení zadávacího řízení je schválení takových zakázek vládou respektive zastupitelstvem. Lhůty v zadávacím řízení se u významných veřejných zakázek prodlužují alespoň o polovinu.

¹³ BUSINESSINFO. Oficiální portál pro podnikání a export, Veřejné zakázky. *Businessinfo.cz* [online]. 2010a [22. 6. 2013]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/verejne-zakazky-opu-4643.html#b23>.

¹⁴ JURČÍK, Radek, ref. 7, s. 573.

¹⁵ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Portál o veřejných zakázkách a koncesích. Časté dotazy k novele zákona o veřejných zakázkách. *Mmr.cz* [online]. 2013a [25. 6. 2013]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Verejne-zakazky/Verejne-zakazky-a-PPP/Novela-zakona-o-verejnych-zakazkach/Caste-dotazy>.

2.1.7 Věstníky veřejných zakázek

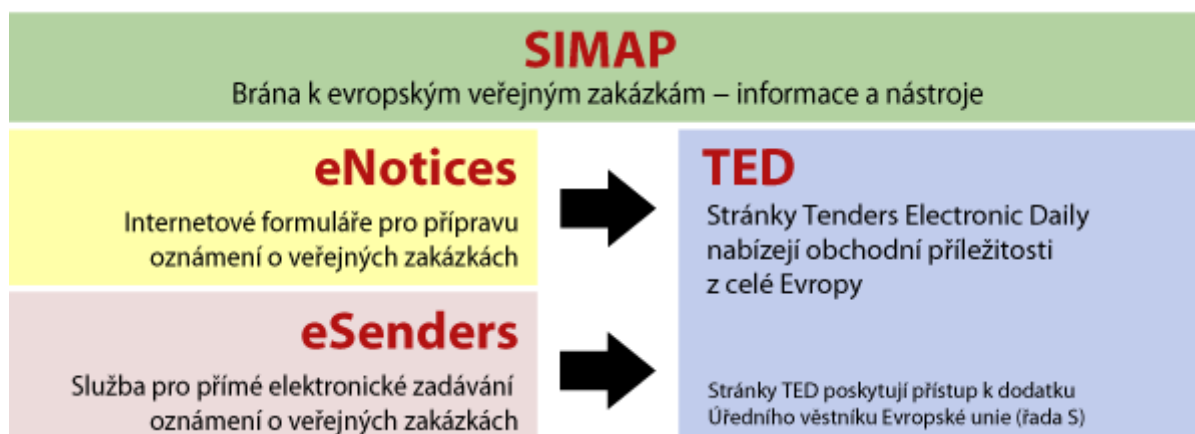
Věstníkem veřejných zakázek v České republice je část Informačního systému o veřejných zakázkách, která zabezpečuje uveřejňování informací o veřejných zakázkách.

Mezi informační systémy se řadí:

- Věstník veřejných zakázek,
- seznam kvalifikovaných dodavatelů,
- seznam systémů certifikovaných dodavatelů,
- statistické výstupy o veřejných zakázkách,
- rejstřík osob se zákazem plnění veřejných zakázek,
- seznam hodnotitelů.

Informační systém pro evropské veřejné zakázky je Portál *SIMAP*¹⁶, který poskytuje přístup k nejdůležitějším informacím o veřejných zakázkách v EU. Oznámení o nabídkovém řízení jsou zveřejňována v dodatku k Úřednímu věstníku dostupném na webových stránkách *TED*¹⁷, oficiálním internetovém zdroji veřejných zakázek v Evropě. Ke zveřejnění oznámení o veřejných zakázkách na stránkách TED mohou zadavatelé použít internetový nástroj – kterým je *eNotices*. Ten zjednodušuje a urychluje přípravu a zveřejňování oznámení o nabídkovém řízení. Jinou možností zveřejnění je zveřejnění přes *eSenders*, organizace oprávněné podávat oznámení ve formě XML souborů přímo Úřadu pro úřední tisky.¹⁸ Celý tento systém je přehledně znázorněn na obrázku 2.1.

Obrázek 2.1: Informační systém pro veřejné zakázky v EU

Zdroj: SIMAP [online], 2013; vlastní zpracování

¹⁶ SIMAP – Système d’Informations sur les Marchés Publics - brána k evropským veřejným zakázkám.

¹⁷ TED – Tenders Electronic Daily – dodatek k Úřednímu věstníku Evropské unie.

¹⁸ SIMAP. Informace o evropských veřejných zakázkách. Informační systém pro evropské veřejné zakázky. *Simap.europa.eu* [online]. 2013 [22. 6. 2013]. Dostupné z: http://simap.europa.eu/index_cs.htm.

2.1.8 Profil zadavatele

Zadavatelé veřejných zakázek mají od 15. září 2010 povinnost uveřejňovat některé dokumenty k veřejným zakázkám písemnou výzvou k podání nabídky a prokázání kvalifikace ve zjednodušeném podlimitním řízení na profilu zadavatele. Od 1. dubna 2012 díky novele zákona je tato povinnost rozšířena na širší okruh dokumentů, ale i zadávacích řízení. Zadavatelé si musí zřídit profil zadavatele a uveřejnit na něm informace o zakázkách, které převyšují hodnotu 500 000 Kč.

Profil zadavatele je podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, elektronický nástroj, prostřednictvím kterého zadavatel uveřejňuje informace a dokumenty ke svým veřejným zakázkám způsobem, který umožňuje neomezený a přímý dálkový přístup, a jehož internetová adresa je uveřejněna ve Věstníku veřejných zakázek.¹⁹

2.1.9 Veřejná podpora

Veřejná podpora je podpora poskytovaná především státem či územními samosprávnými celky zejména za účelem regionálního rozvoje, prosazování politik veřejného zájmu, podpory rozvoje určitých aktivit nebo ochrany kulturního dědictví.²⁰ Pojem veřejná podpora se řadí mezi ty koncepty, které zakládající smlouvy výslovně nedefinují, což s sebou nese, že definování tohoto pojmu je ponecháno na těch orgánech EU, jímž přísluší dohlížet nad uplatňováním ustanovení o veřejných podporách, což je v zásadě Komise a v poslední instanci pak Soudní dvůr EU, který má obecnou pravomoc provádět autoritativní výklad zakládacích smluv a aktů přijatých na jejich základě.²¹

Veřejná podpora je ve své podstatě zakázána, jelikož může narušit běžné konkurenční prostředí. Nejedná se však o zákaz bezvýhradný. Jsou povoleny výjimky, které svým charakterem přispívají k rozvoji zaostávajících regionů, ke zlepšení ekonomické situace anebo jsou ve společném zájmu všech členských států.

Veřejná finanční podpora zahrnuje tři výjimky ze zákazu, mezi něž se řadí blokové výjimky, podpora de minimis a notifikace Evropské komise.

Je-li poskytnuta **bloková výjimka**, jedná se o Nařízení Komise č. 800/2008. Pokud jsou splněny podmínky stanovené příslušným nařízením, může být taková podpora bez dalšího

¹⁹ PROFIL ZADAVATELE. Profil zadavatele pro veřejné zakázky. *Profilzadavatele.cz* [online]. 2013 [22. 6. 2013]. Dostupné z: <https://www.profilzadavatele.cz/>.

²⁰ DOLEŽALOVÁ, Hana a Miroslav DOLEŽAL, ref. 2, s. 53.

²¹ MALÍŘ, Jan. *Právo veřejných podpor EU. Zákaz poskytování veřejných podpor a výjimky z tohoto zákazu*. Praha: Ústav státu a práva AV ČR, 2013. 304 s. ISBN 978-80-87439-11-1, s.166.

poskytnuta, aniž by podléhala schválení ze strany Komise. Poskytovatel však má povinnost zaslat Komisi přehled informací týkajících se poskytování veřejné podpory na základě blokové výjimky. Blokovými výjimkami jsou nařízení upravující veřejnou podporu určenou malým a středním podnikům, veřejnou podporu na zaměstnanost, veřejnou podporu na vzdělávání či na regionální rozvoj.²²

Mezi další výjimku patří **podpora de minimis**, která představuje takovou podporu, která nesmí spolu s ostatními podporami de minimis poskytnutými jednomu příjemci za dobu předchozích tří let přesáhnout výši odpovídající částce 200 000 EUR. Tento finanční strop platí bez ohledu na formu či účel podpory de minimis poskytnuté v předchozím tříletém období. Za tříleté období se považují fiskální roky používané k daňovým účelům. Podporu de minimis není možno kumulovat s jinou veřejnou podporou na stejné způsobilé výdaje, jestliže by kumulací došlo k poskytnutí vyšší míry podpory než je stanovena dle regionální mapy podpory.²³

Poslední výjimkou je **notifikace Evropské komise**, která stanovuje povinnost oznámit Evropské komisi záměr poskytnout novou podporu a dále oznámit změny existující podpory. Oznámení provádí poskytovatel veřejné podpory na oznamovacích formulářích, a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a Stálého zastoupení ČR při EK. Veřejnou podporu je poskytovatel oprávněn poskytnout až po schválení Komisí.²⁴

Poskytování veřejné podpory podléhá v členských státech Evropské unie velmi přísným pravidlům. Podle Smlouvy o založení ES (Evropského společenství) je veřejná podpora v principu zakázána, jelikož může narušit běžné konkurenční prostředí. Smlouva však umožňuje určité výše uvedené výjimky a Evropská komise má pravomoc dát v odůvodněných případech s podporou souhlas.²⁵

²² CZECHINVEST. Veřejná podpora a de minimis. *Czechinvest.org* [online]. 2014 [23. 2. 2013]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/verejna-podpora>.

²³ Tamtéž.

²⁴ Tamtéž.

²⁵ DOLEŽALOVÁ, Hana a Miroslav DOLEŽAL, ref. 2, s. 53.

2.2 Veřejné zakázky a jejich legislativa v Evropské unii

Platná právní úprava veřejných zakázek je obsažena v primárním i sekundárním právu.

V rámci primárního práva se objevuje:

- *Smlouva o fungování EU* - neobsahuje žádná konkrétní ustanovení týkající se zadávání veřejných zakázek. Upravuje však čtyři základní principy, které se aplikují na veřejné v rámci Společenství bez ohledu na jejich hodnotu.
 - **Princip nediskriminace na národním základě.** Zabezpečuje, aby zakázky v jedné členské zemi měli příležitost získat podnikatelé z jiných členských zemí.
 - **Volný pohyb zboží.** V rozporu s tímto principem by bylo, pokud by jeden členský stát zakazoval volný pohyb zboží nebo činil opatření, kterými by nepřímým způsobem tento princip porušoval.
 - **Právo občana jedné členské zemi podnikat a žít v jiné zemi EU.** K porušení tohoto principu by došlo v případě, kdy by jeden členský stát stanovil například administrativní požadavky na pracovní povolení, či pro pobyt pracovníků jiného členského státu.
 - **Svoboda poskytování služeb.**²⁶

Do sekundárního práva se řadí:

- *Zadávací a přezkumné směrnice* – regulace zadávání veřejných zakázek je mimo obecné úpravy ve Smlouvě ES provedena především směrnicemi, a to z toho důvodu, že právní systémy v členských státech jsou natolik odlišné, že by nebylo možné zvolit jinou formu úpravy.
 - Zadávací směrnice upravují zadávání veřejných zakázek, některé oblasti ponechávají výlučně na volné uvážení členského státu, například případy, kdy lze použít otevřeného a omezeného způsobu zadávání. Zadávací směrnice se člení podle předmětu veřejné zakázky. Existují zvláštní směrnice pro služby, dodávky a práce, které souvisejí s vymezením specifik v závislosti na předmětu veřejné zakázky.

²⁶ JURČÍK, Radek, ref. 7, s. 10.

- Přezkumné směrnice obsahují principy přezkoumání úkonů zadavatele vymezené zadávacími směrnicemi. V případě jejich neexistence by přijetí zadávacích směrnic bylo neúčelné.²⁷

Oblast veřejných zakázek je v rámci Evropské unie upravena několika směrnicemi. Zásady postupu přezkumného řízení u zadavatelů určovala *směrnice č. 89/665/EHS* ze dne 21. prosince 1989 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek na dodávky a stavební práce. A *směrnice č. 92/13/EHS* ze dne 25. února 1992 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se uplatňování pravidel Společenství pro postupy při zadávání zakázek subjekty působící v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a telekomunikací. Pro veřejné zadavatele do roku 2004 platila *směrnice č. 92/50/EHS* ze dne 18. června 1992 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na služby, *směrnice č. 93/36/EHS* ze dne 14. června 1993 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na dodávky a *směrnice č. 93/37/EHS* ze dne 14. června 1993 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce. Sektoroví zadavatelé z oboru vodního hospodářství, energetiky, dopravy a telekomunikací se při vypisování veřejných zakázek museli řídit *směrnicí č. 93/38/EHS* ze dne 14. června 1993 o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a telekomunikací.

Výše uvedené směrnice tvořily základní právní rámec pro oblast veřejných zakázek, v praxi je však zapotřebí sledovat i národní legislativu jednotlivých členských států, ve kterých se chce firma ucházet o veřejné zakázky. Členské státy totiž směrnice převádí do své vnitrostátní legislativy a tím vznikají různé větší či menší odlišnosti mezi jednotlivými státy.

Po roce 2004 byly vydány nové směrnice, kterými jsou *Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2004/18/ES* ze dne 31. března 2004, o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby, ve znění pozdějších předpisů. *Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2004/17/ES* ze dne 31. března 2004, o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb, ve znění pozdějších předpisů. Tyto směrnice nahrazují původní zadávací směrnice (92/50/EHS, 93/36/EHS, 93/37/EHS, 93/38/EHS, 97/52/ES, 98/4/ES). Směrnice 2004/18/ES a 2004/17/ES byly publikovány dne 30. dubna 2004 v Úředním věstníku EU, čímž byla završena čtyřletá zákonodárná činnost Evropské komise, Evropského parlamentu a Rady EU na tzv. legislativním balíčku Evropské unie. Evropské

²⁷ JURČÍK, Radek, ref. 7, s. 10.

zadávací směrnice 2004/18/ES a 2004/17/ES podrobně upravují postupy při zadávání nadlimitních veřejných zakázek, u podlimitních zakázek však zohledňují zejména samotný princip transparentnosti a nediskriminace.²⁸

Cílem legislativních novinek bylo zjednodušení a vyjasnění právního rámce zadávání veřejných zakázek a přizpůsobení právní úpravy potřebám moderní administrativy. Směrnice tak zavedly **nové instituty**, jako jsou například centrální zadávání, soutěžní dialog, rámcové smlouvy pro veřejné zadavatele. Umožnily také elektronizaci zadávání veřejných zakázek zavedením dynamických nákupních systémů a elektronických aukcí.

Novely upravující stávající právní předpisy EU, zejména potom směrnice 2004/18/ES a 2004/17/ES Evropského parlamentu a Rady, které byly transponovány do českého národního právního řádu za účelem harmonizace s vnitřním trhem EU a Evropským hospodářským prostorem, ve smyslu sjednocení mechanismů při zadávání veřejných zakázek s důrazem na rovné zacházení, transparentnost a efektivnost jsou:

- *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/66/ES* ze dne 11. prosince 2007, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 1989/665/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 1992/13/EHS, pokud jde o zvýšení účinnosti přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek.²⁹
- *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/33/ES* ze dne 23. dubna 2009 o podpoře čistých a energeticky účinných silničních vozidel. Vyžaduje, aby veřejní zadavatelé, jiní zadavatelé a někteří provozovatelé zohledňovali při nákupu silničních vozidel energetické a ekologické dopady za dobu životnosti vozidla, včetně spotřeby energie, emisí CO₂ a emisí určitých znečišťujících látek, a to s cílem podporovat a podněcovat trh s čistými a energeticky účinnými vozidly a posílit přínos odvětví dopravy pro politiky Společenství v oblasti životního prostředí, klimatu a energetiky.
- *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/81/ES* ze dne 13. července 2009 o koordinaci postupů při zadávání některých zakázek na stavební práce, dodávky a

²⁸ PORTÁL O VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH A KONCESÍCH. Evropská legislativa – aktuální znění směrnic č. 2004/18/ES a 2005/17/ES. *Portal-vz.cz* [online]. 2013b [25. 6. 2013]. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Jak-na-zadavani-verejnych-zakazek/Legislativa-a-Judikatura/Legislativa/Evropska-Legislatura>.

²⁹ PORTÁL O VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH A KONCESÍCH. Novely směrnic evropského parlamentu a rady č.2004/18/ES a č.2004/17/ES. *Portal-vz.cz* [online]. 2013c [25. 6. 2013]. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Jak-na-zadavani-verejnych-zakazek/Legislativa-a-Judikatura/Legislativa/Evropska-Legislatura/Novely-smernic>.

služby zadavateli v oblasti obrany a bezpečnosti a o změně směrnic 2004/17/ES a 2004/18/ES.

- Směrnice 2009/81/ES se vztahuje na veřejné zakázky zadávané v oblasti obrany a bezpečnosti, jejichž předmětem jsou:
 - a) dodávky vojenského vybavení, včetně dílů, součástí nebo montážních bloků,
 - b) dodávky citlivého vybavení, včetně dílů, součástí nebo montážních bloků,
 - c) stavební práce, dodávky a služby přímo související s vybavením uvedeným v písmenech a) a b) pro veškeré fáze jeho životního cyklu,
 - d) stavební práce a služby pro výhradně vojenské účely či citlivé stavební práce a citlivé služby.³⁰

EU má vlastní předpisy vztahující se k **čerpání finančních prostředků z fondů EU** na financování veřejných zakázek (a jejich zadávání) v jednotlivých členských zemích. Dodržuje se důležitý princip finanční spoluúčasti zdrojů národní rozpočtové soustavy (princip adicionality)³¹ a dodržení stanovených předpokladů a postupů pro čerpání finančních prostředků od EU. Poskytované finanční prostředky jsou poskytovány na základě dohody o financování, resp. spolufinancování, a žádosti o převod prostředků z EU přísně účelové. Použití finančních prostředků podléhá přísné kontrole na základě výkazu výdajů a kontrole tzv. uznatelných a neuznatelných nákladů stanovených předpisy EU.³²

Úprava veřejných zakázek v EU má více rozměrů, jako disciplín evropského práva a politik, které se přímo týkají základních zásad společného trhu a politických nástrojů v rukou členských států. Účelem regulace veřejných zakázek je řídit režim konkurenceschopnosti na relevantních trzích a odstranit všechny netarifní překážky obchodu uvnitř Společenství, které vznikají z preferenčních nákupních praktik, které upřednostňují národní podnik.³³

³⁰ PORTÁL O VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH A KONCESÍCH [online], ref. 29.

³¹ Princip adicionality - Pod pojmem adicionalita se míní jeden ze základních principů politiky soudržnosti EU. Jeho cílem je zajistit, aby zdroje EU nenahrazovaly národní rozpočty členských zemí. Vždy existuje dohoda mezi EU a členským státem o celkové výši veřejných výdajů, kterou musí členská země v daném plánovacím období udržovat. Cílem a smyslem je především doplňovat (proto se někdy označuje jako princip doplňkovosti), nikoli nahrazovat národní zdroje. Výdaje prostředků na spolufinancování členského státu stanoví členský stát a Komise s tím, že vezmou v úvahu, že výše výdajů na spolufinancování z národních zdrojů má být přinejmenším stejná jako částka průměrných ročních výdajů dosažená v předchozím období programování.

³² PEKOVÁ, J., J. PILNÝ a M. JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5, s. 75.

³³ BOVIS, H. Christopher, ref. 1, s. 1.

2.3 Veřejné zakázky a jejich legislativa v České republice

Právní úprava veřejných zakázek v ČR musí obecně respektovat základní zásady vyplývající ze Smlouvy o fungování EU, zejména zásadu transparentnosti, nediskriminace, rovného zacházení a vzájemného uznávání, a to i pro ty vztahy, které nejsou právními akty ES přímo upraveny.

Prvním právním předpisem upravujícím problematiku zadávání veřejných zakázek na území České republiky po roce 1989 byl *zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek*, jenž nabyl účinnosti od 1. 1. 1995.

Další právní úpravou nahrazující zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, který byl za dobu své účinnosti třináctkrát novelizován, byl *zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách*. Důvodem jeho přijetí byla snaha o harmonizaci české právní úpravy týkající se zadávání veřejných zakázek s právem Evropského společenství, což se promítlo i v nabytí účinnosti tohoto právního předpisu ke dni 1. 5. 2004, což byl den, kdy ČR vstoupila do Evropské unie.

Současná právní legislativa zadávání veřejných zakázek je obsažena v *zákoně č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách*. Důvodem pro přijetí této nové právní úpravy po poměrně krátké době účinnosti předchozího zákona byla nutnost transpozice směrnic ES, konkrétně 2004/17/ES a 2004/18/ES, do právního řádu České republiky.³⁴

2.3.1 Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách a zákon č. 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení

Zákon o veřejných zakázkách č. 137/2006 Sb., nabyl účinnosti dne 1. 7. 2006. Hlavní principy právní úpravy veřejných zakázek a koncesí vycházejí ze Smlouvy o založení Evropského společenství a z evropských zadávacích směrnic. Jedná se zejména o principy transparentnosti, rovného zacházení, zákazu diskriminace, vzájemného uznávání a proporcionality. Cílem novelizovaného zákona o veřejných zakázkách a koncesního zákona je zejména zajištění hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti nakládání s veřejnými prostředky. Tohoto cíle je dosahováno především vytvářením podmínek pro to, aby smlouvy hrazené z veřejných prostředků byly zadavateli uzavírány při zajištění hospodářské soutěže a konkurenčního prostředí mezi dodavateli. Zákon o veřejných zakázkách podrobně upravuje

³⁴ DOLEŽALOVÁ, Hana a Miroslav DOLEŽAL, ref. 2, s. 9.

postupy při zadávání nadlimitních a podlimitních zakázek a některá ustanovení dopadají i na udělování koncesí.

Účelem zákona o veřejných zakázkách a koncesního zákona je komplexně upravit oblast veřejného zadávání v České republice, a to zejména v návaznosti na nové předpisy práva ES v této oblasti. V souladu s novými evropskými zadávacími směrnicemi je veden snahou o vytvoření modernějšího, flexibilnějšího a jednoduššího právního rámce pro veřejné zakázky a koncese.³⁵

Zákon o veřejných zakázkách vychází z následujících směrnic EU:

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2004/18/ES, o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby, ve znění pozdějších předpisů,
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2004/17/ES, o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb, ve znění pozdějších předpisů,
- Směrnice Komise 2005/51/ES ze dne 7. září 2005, kterou se mění příloha směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES a příloha VIII směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES o veřejných zakázkách,
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2005/75/ES, kterou se opravuje směrnice 2004/18/ES o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby,
- Nařízení Komise (ES) č. 2083/2005 ze dne 19. prosince 2005, kterým se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES a 2004/18/ES ohledně prahových hodnot používaných při postupech zadávání veřejných zakázek.³⁶

2.3.2 Zákon č. 55/2012 Sb., novelizující zákon o veřejných zakázkách

Dne 24. února 2012 byl ve Sbírce zákonů ČR uveřejněn nový *zákon č. 55/2012 Sb.*, kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů a ve znění Sdělení Ministerstva vnitra ČR o opravě tiskové chyby v zákoně č. 55/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

³⁵ PORTÁL O VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH A KONCESÍCH. Legislativa. *Portal-vz.cz* [online]. 2013d [26. 6. 2013]. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Temp/Legislativa>.

³⁶ VEŘEJNÁ – ZAKÁZKA. Informační servis k zákonu č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Legislativa EU. *Veřejná-zakazka.cz* [online]. 2007 [24. 6. 2013]. Dostupné z: http://www.verejna-zakazka.cz/zakon/legislativa_eu.php.

Novela zákona vstoupila v účinnost dne 1. dubna 2012, s výjimkou ustanovení čl. I bodů 9, 61, 113 a 185, pokud jde o § 156 odst. 3 větu druhou a třetí, které nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2014. Zásadní **proti korupční novela** má posílit transparentnost zadávání veřejných zakázek, zefektivnit výběrová řízení a minimalizovat nedostatky dosud platného zákona o veřejných zakázkách. Jejimi **klíčovými změnami** jsou například razantní snížení limitů veřejných zakázek malého rozsahu na 1 milion korun pro dodávky a služby a 3 miliony u stavebních prací s tím, že v roce 2014 se oba limity sjednotí na milionové hranici. Podle novely je dále také zadavatel povinen odůvodnit účelnost zakázky, zveřejňovat smlouvy i skutečně uhrazené ceny. Všechny informace a dokumenty (až na definované výjimky) o zadávacím řízení jsou veřejné a dodavatel má povinnost rozkrýt subdodavatele zakázek.³⁷ Tato novela přináší do právní úpravy veřejných zakázek 190 změn, které jsou systémového charakteru. Důvodem přijetí této novely je naplnění Programového prohlášení vlády z roku 2010 a Vládního programu boje proti korupci z roku 2011.

2.3.3 Vnitrostátní úřady pro veřejné zakázky v ČR

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) je ústředním orgánem státní správy České republiky s pravomocemi v oblasti ochrany hospodářské soutěže, dohledu nad zadáváním veřejných zakázek a v monitoringu a koordinaci veřejné podpory. Úřad je řízen předsedou, jmenovaným prezidentem republiky na šestileté funkční období.

V oblasti veřejných zakázek a koncesí tento orgán:

- reviduje úkony zadavatelů veřejných zakázek,
- provádí kontroly u zadavatelů,
- podílí se na tvorbě a úpravách legislativy týkající se veřejných zakázek a koncesí.³⁸

Zjistí-li úřad nedostatky, ukládá nápravná opatření a sankce a projednává správní delikty.

Zadavatel, který hospodáří se státním majetkem a jehož veřejná zakázka je financována z prostředků státního rozpočtu, spadá pod režim kontroly ze strany *Nejvyššího kontrolního úřadu* (NKÚ). Tento úřad koná dva druhy kontrol, respektive auditů. První z nich je kontrola formálních náležitostí neboli audit souladu. Jeho obsahem je prověření dokumentace, zda všechny realizované činnosti souvisejí s veřejnou zakázkou odpovídajícím dokumentačním a účetním náležitostem. Mezi druhou kontrolu patří výkonnostní audit, který je zaměřen na

³⁷ PORTÁL O VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH A KONCESÍCH. Nový zákon č. 55/2012 SB., ke kterým se mění zákon o veřejných zakázkách. *Portal-vz.cz* [online]. 2013e [26. 6. 2013]. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Aktuality/Novy-zakon-c-55-2012-Sb-kterym-se-meni-zakon-o>.

³⁸ ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE. Poslání a kompetence. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Uohs.cz* [online]. 2012 [25. 6. 2013]. Dostupné z: <http://www.uohs.cz/cs/o-uradu.html>.

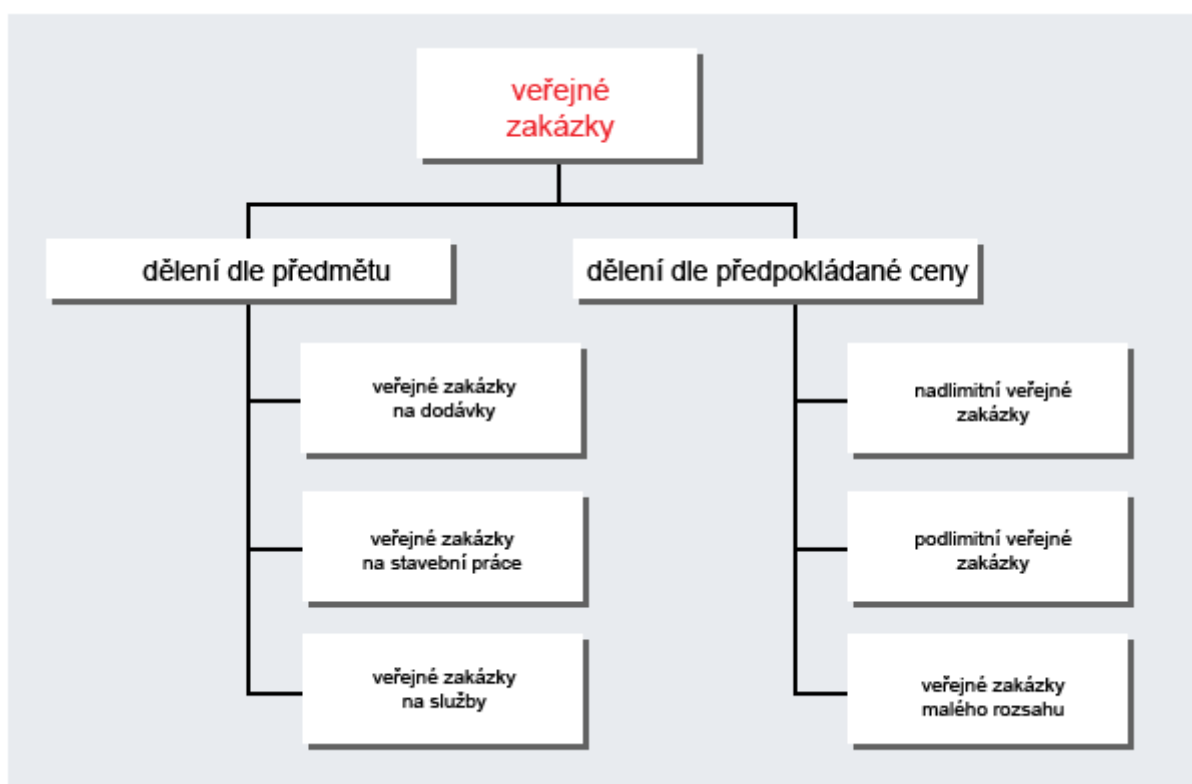
prověření, zda realizované činnosti souvisejí s veřejnou zakázkou a veřejná zakázka jako celek odpovídá hospodárnému, efektivnímu a účelnému vynaložení zdrojů.³⁹

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (MMR ČR) vystupuje v roli garanta metodického řízení procesu zadávání veřejných zakázek a podílí se na přípravě souvisejících právních norem. Kromě toho se MMR podílí na tvorbě celostátní koncepce v oblasti spolupráce veřejného a soukromého sektoru (Public Private Partnership, PPP). MMR je správcem „Informačního systému o veřejných zakázkách“ a Portálu o veřejných zakázkách a koncesích.⁴⁰

2.4 Typologie veřejných zakázek v Evropské unii a České republice

Následující podkapitola se zabývá dělením veřejných zakázek, které byly nastíněny v podkapitole 2.1.1. Druhy zde představují jednotlivé ustanovení zákona o veřejných zakázkách, které jsou rozděleny do jednotlivých paragrafů zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, viz obrázek 2.2.

Obrázek 2.2: Schéma dělení veřejných zakázek

Zdroj: BUSINESSINFO [online], 2010a; vlastní zpracování

³⁹ OCHRANA, František. *Veřejné výdajové programy, veřejné projekty a zakázky. Jejich tvorba, hodnocení a kontrola*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 220 s. ISBN 978-80-7357-644-8, s. 202.

⁴⁰ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Veřejné zakázky a PPP. *Mmr.cz* [online]. 2013f [24. 6. 2013]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Verejne-zakazky/Verejne-zakazky-a-PPP>.

2.4.1 Dělení veřejných zakázek dle předmětu

Podle předmětu lze veřejné zakázky dělit na veřejné zakázky na dodávky, veřejné zakázky na stavební práce a veřejné zakázky na služby.

Veřejná zakázka na dodávky je veřejná zakázka, jejímž předmětem je pořízení věci, a to zejména formou koupě, koupě zboží na splátky, nájmu zboží nebo nájmu zboží s právem následné koupě. Předmětem veřejné zakázky na dodávky pak mohou být jak věci movité, tak i nemovitosti a dokonce i ovladatelné přírodní síly.

Veřejnou zakázkou na dodávky zákon rozumí i veřejnou zakázku, jejímž předmětem je kromě pořízení zboží rovněž poskytnutí služby. Tou může být například umístění, odborná montáž či uvedení daného zboží do provozu. Toto platí, pokud uvedené činnosti nejsou základním účelem veřejné zakázky, ale pouze jejím nezbytným doplněním. Rozsah doplňkové služby ale nemůže spočívat ve zhotovení stavby.⁴¹

Veřejná zakázka na stavební práce je taková zakázka, jejímž předmětem je:

1. provedení stavebních prací, které se týkají některé z činností uvedených v příloze č. 3 zákona,
2. provedení stavebních prací podle bodu 1 a s nimi související projektová nebo inženýrská činnost,
3. zhotovení stavby, která je výsledkem stavebních nebo montážních prací, případně i související projektové či inženýrské činnosti, a která je jako celek schopna plnit samostatnou ekonomickou nebo technickou funkci.

Veřejnou zakázkou na stavební práce je taktéž zakázka, jejímž předmětem je vedle plnění výše zmíněných bodů 1-3 i poskytování dodávek či služeb nezbytných k provedení předmětu veřejné zakázky dodavatelem.

Za veřejnou zakázku na stavební práce se považují rovněž stavební práce pořizované s využitím zprostředkovatelských nebo podobných služeb, které zadavateli poskytuje jiná osoba.⁴²

Veřejné zakázky na stavební práce tak obsahují tři základní kategorie tohoto druhu veřejných zakázek. Jednak jsou to různé stavební činnosti (zhotovení nové stavby, stavební změny, související inženýrská a projektová činnost), poskytnutí dodávek či služeb nezbytných k provedení předmětu veřejné zakázky a rovněž stavební práce pořizované s využitím

⁴¹ BUSINESSINFO [online], ref. 13.

⁴² DOLEŽALOVÁ, Hana a Miroslav DOLEŽAL, ref. 2, s. 20.

zprostředkovatelských nebo podobných služeb, které zadavateli poskytuje jiná osoba. Tato veřejná zakázka je tedy rovněž považována za veřejnou zakázku na stavební práce, ačkoliv její zprostředkovatel fakticky poskytuje určitou službu.⁴³

Veřejná zakázka na služby má jako předmět to, co není předmětem veřejné zakázky na dodávky nebo stavební práce. Pokud v případě veřejných zakázek na dodávky a stavební práce zákon vymezuje pozitivně co je jejich předmětem, tak v případě veřejných zakázek na služby je použito negativní vymezení.⁴⁴

Je to také veřejná zakázka, jejímž předmětem je kromě poskytnutí služeb zároveň:

- poskytnutí dodávky, pokud předpokládaná hodnota poskytovaných služeb je vyšší než předpokládaná hodnota poskytované dodávky,
- provedení stavebních prací, pokud tyto stavební práce nejsou základním účelem veřejné zakázky, avšak jejich provedení je nezbytné ke splnění veřejné zakázky na služby.

2.4.2 Dělení veřejných zakázek dle předpokládané hodnoty

Pro určení, zda se jedná o podlimitní či nadlimitní veřejnou zakázku nebo veřejnou zakázku malého rozsahu, je zadavatel povinen stanovit předpokládanou hodnotu veřejné zakázky s ohledem na finanční limity. Tyto limity pro rozlišení nadlimitních a podlimitních veřejných zakázek odpovídají finančním limitům stanoveným v právních předpisech Evropských společenství.

V nových evropských zadávacích směrniciích již nejsou uváděny finanční limity ve zvláštních právech čerpání, které se označují jako SDR (Special Drawing Rights, zvláštní práva čerpání), které odpovídají finančním limitům, k jejichž dodržení se Evropské společenství zavázalo v rámci svých mezinárodněprávních závazků, nýbrž v jejich přepočtu na eura. V důsledku této skutečnosti je však nutné finanční limity vyjádřené v eurech přizpůsobovat v závislosti na změnách směnného kurzu eura a zvláštních práv čerpání.

Předpokládaná hodnota veřejné zakázky je vyjádřena zadavatelem ve výši peněžitého závazku, která vychází z plnění VZ. Zadavatel má povinnost zveřejnit předpokládanou hodnotu pro účely postupu v zadávacím řízení ještě před jeho vlastním zahájením a to na základě pravidel stanovených v zákoně a také na základě údajů a informací o zakázkách stejného nebo podobného charakteru. V případě, že zadavatel nemá potřebné údaje ani

⁴³ BUSINESSINFO [online], ref. 13.

⁴⁴ DOLEŽALOVÁ, Hana a Miroslav DOLEŽAL, ref. 2, s. 20.

informace k dispozici, stanoví předpokládanou hodnotu na základě údajů a informací získaných průzkumem trhu nebo jiným vhodným způsobem. Při stanovení předpokládané hodnoty je vždy uvedena cena bez daně z přidané hodnoty. Pro stanovení výše předpokládané hodnoty je rozhodný den odeslání výzvy nebo oznámení o zahájení zadávacího řízení k uveřejnění.⁴⁵

Veřejné zakázky malého rozsahu jsou zakázky do 2 milionu Kč (bez DPH) v případě dodávek a služeb, do 6 milionu Kč (bez DPH) v případě stavebních prací, nepodléhají režimu zákona, zákon pouze stanovuje, že se mají zadat transparentním a nedistribučním postupem za cenu obvyklou v místě plnění.

Nadlimitní veřejnou zakázkou se rozumí veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota podle § 13 bez daně z přidané hodnoty dosáhne nejméně finančního limitu stanoveného prováděcím právním předpisem (§ 12 odst. 1 ZVZ), přičemž finanční limity jsou vymezeny z hlediska druhu zakázky a rovněž z hlediska kategorie zadavatele. U tohoto typu veřejných zakázek platí, že jejich limity jsou ve všech zemích EU stejné a musí být povinně zveřejňovány jak ve Věstníku veřejných zakázek v ČR, tak i ve Věstníku EU.

Finanční limity pro nadlimitní veřejné zakázky činí:

- 3 395 000 Kč pro Českou republiku a příspěvkové organizace (pro ministerstvo obrany tento finanční limit platí pouze pro zboží stanovené prováděcím právním předpisem),
- 5 244 000 Kč pro územní samosprávné celky nebo jejich příspěvkové organizace a jiné právnické osoby a pro dotované zadavatele (pro ministerstvo obrany pro zboží, které není stanoveno prováděcím předpisem),
- 10 489 000 Kč pro sektorové zadavatele,
- u veřejných zakázek na stavební práce se rovná finanční limit částce 131 402 000 Kč.

Podlimitní veřejnou zakázkou se rozumí veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota činí v případě veřejné zakázky na dodávky nebo veřejné zakázky na služby nejméně 2 miliony Kč (bez DPH) nebo v případě veřejné zakázky na stavební práce nejméně 6 milionů Kč (bez DPH) a nedosáhne finančního limitu podle odstavce 1 ZVZ (§ 12 odst. 2 ZVZ).

⁴⁵ JURČÍK, Radek, ref. 7, s. 107.

Tabulka 2.1: Rozdělení veřejných zakázek podle předpokládané hodnoty

Druh veřejné zakázky		Finanční limity (bez DPH)
Veřejné zakázky malého rozsahu	Od 1. 4. 2012 do 31. 12. 2013	1 mil. Kč pro dodávky a služby 3 mil. Kč pro stavební práce
	Od 1. 1. 2014	2 mil. Kč pro dodávky a služby 6 mil. Kč pro stavební práce
Podlimitní veřejné zakázky		Od limitů, kde končí limity pro veřejné zakázky malého rozsahu, po limity pro nadlimitní veřejné zakázky
Nadlimitní veřejné zakázky		Počínají od limitů veřejných zakázek na dodávky a služby

Zdroj: JURČÍK, Radek, s. 108; vlastní zpracování

2.4.3 Druhy zadávacího řízení

Jedná se o postupy, které musí zadavatel při zadávání veřejné zakázky použít. Zákon rozeznává 6 druhů zadávacích řízení.

- 1. Otevřené řízení** - zadavatel vyzve k podání nabídky neomezený počet uchazečů. Otevřené řízení lze využít vždy, bez splnění dalších zákonných podmínek. Používá jej jak veřejný, tak i sektorový zadavatel. Otevřené řízení je neomezeným výběrovým řízením, k podání nabídky na plnění veřejné zakázky je oprávněna kterákoli osoba, která má o podání nabídky zájem.
- 2. Užší řízení** - zadavatel veřejné zakázky vyzývá neomezený počet dodavatelů k podání žádostí o účast v užším řízení. Tento typ řízení je zadávacím řízením omezeným. Užší řízení probíhá dvoukolovým způsobem. Zájemci podají žádost o účast spolu s prokázáním kvalifikace. Na základě stanovených kritérií může sektorový zadavatel a veřejný zadavatel, v případě veřejných zakázek v oblasti obrany nebo bezpečnosti, omezit okruh zájemců pro podání nabídky. Nabídku mohou podat pouze ty osoby, které prokázaly kvalifikaci a zadavatel je na základě jejich žádosti o účast v užším řízení vyzval.

- 3. Jednací řízení s uveřejněním** - zadavatel vyzývá neomezený počet dodavatelů k podání žádosti o účast v jednacím řízení s uveřejněním. Oznámení je uveřejněno všem dodavatelům. Zájemci podají žádost o účast spolu s prokázáním kvalifikace. Sektorový a veřejný zadavatel jsou oprávněni v případě veřejných zakázek v oblasti obrany nebo bezpečnosti, omezovat počet zájemců pro podání nabídky. Vyzvaní zájemci podávají nabídky, o nichž se dále jedná. Účelem jednání o podmínkách jednotlivých smluv, je dosažení plnění veřejné zakázky za co nejvýhodnějších podmínek. Zadavatel může postupně snižovat počet uchazečů, se kterými jedná o jejich nabídkách.⁴⁶
- 4. Jednací řízení bez uveřejnění** - zadavatel vyzývá přímo k jednání jednoho nebo více dodavatelů. Tento typ zadávacího řízení je možno použít pouze v zákonem přísně vymezených případech. Zadavatel vyzývá jednoho konkrétního dodavatele v případě, že pouze tento dodavatel je schopen plnit veřejnou zakázku (výhradní práva, umělecké důvody, dodatečné plnění, akční nabídky, pořízení dodávek z likvidace). Zadavatel vyzývá jednoho nebo více dodavatelů (krajně naléhavý stav, dodávky pro výzkum a vývoj, neúspěšné předchozí řádné zadávací řízení, plnění v návaznosti na soutěž o návrh). Zadavatel musí být schopen prokázat naplnění předpokladů pro tento typ řízení, ale i ekonomickou výhodnost postupu v rámci jednacího řízení bez uveřejnění.
- 5. Soutěžní dialog** - zadavatel na základě oznámení soutěžního dialogu vyzývá neomezený počet uchazečů k podání žádostí o účast v tomto řízení a k prokázání kvalifikace. Po posouzení kvalifikace uchazečů zadavatel vyzve tyto uchazeče k účasti v soutěžním dialogu, za účelem nalezení jednoho či více vhodných řešení plnění veřejné zakázky. Zadavatel posoudí navržená řešení a rozhodne, která z nich jsou vhodná. Zadavatel vyzve všechny původně vyzvané zájemce k podání nabídek s tím, že tyto nabídky mají respektovat zadavatelem vybraná řešení.
- 6. Zjednodušené podlimitní řízení** - ve zjednodušeném podlimitním řízení vyzve výhradně veřejný zadavatel nejméně pět zájemců k podání nabídky na plnění podlimitní veřejné zakázky a uveřejní výzvu na profilu zadavatele. Nabídku může podat neomezený okruh dodavatelů. Za kvalifikovaného dodavatele je považován

⁴⁶ EUROPA. Veřejné zakázky – Česká republika. *Europa.eu* [online]. 2012b [21. 6. 2013]. Dostupné z: http://europa.eu/youreurope/business/profitng-from-eu-market/benefiting-from-public-contracts/czech-republic/index_cs.htm.

každý, kdo v nabídce předloží čestné prohlášení o splnění kvalifikace. Dokumenty k prokázání kvalifikace předloží vybraný uchazeč před uzavřením smlouvy.⁴⁷

Všechny zmíněné zadávací řízení jsou dále podrobněji charakterizovány v kapitole 3.1.

2.5 Elektronické zadávání veřejných zakázek

Elektronické zadávání veřejných zakázek je moderní formou související s rozvojem informačních technologií. V rámci EU existuje výměna dat mezi veřejnými správami (Interchange of Data between Administrations, IDA)⁴⁸ a jsou publikovány obecné technické specifikace jako vodítko pro implementaci systému elektronického zadávání veřejných zakázek v souladu s legislativním rámcem.

Existují dvě základní formy elektronických zadávání:

1. Elektronická aukce,
2. dynamický nákupní systém.

Dále má zadavatel právo stanovit požadavky pro zadávání elektronických nabídek. Jinak je jejich podávání v podstatě vyloučeno.

Základní úskalí při elektronickém zadávání jsou přílišný důraz na technickou stránku, nekompatibilita a nesoulad s jinými právními předpisy, upravujícími elektronickou komunikaci.

Důvodem založení elektronického zadávání veřejných zakázek jsou hlavně elektronické postupy nabízející množství hospodářských výhod. Umožňují zjednodušit způsob zadávání zakázek, omezit plýtvání a zajišťovat lepší kvalitu služeb za nižší ceny. Dále mohou výrazně usnadnit postupy na straně společností, zejména malých a středních podniků, protože zlepši transparentnost nabídkových řízení, usnadní přístup k veřejným zakázkám a sníží ceny účasti v nabídkovém řízení. Tyto postupy umožňují maximalizovat účinnost veřejných výdajů a nalézat nové zdroje hospodářského růstu.

⁴⁷ EUROPA [online], ref. 46.

⁴⁸ IDA - Evropský parlament přijal v roce 1995 program IDA (Interchange of Data between Administrations - Výměna dat mezi veřejnými správami). Cílem je podpořit rozvoj transevropských telematických sítí pro výměnu elektronických dat mezi evropskou administrativou, občany a podniky v rámci Evropské unie a členských států. IDA je důležitým pracovním nástrojem při procesu reorganizace veřejné správy směřující k e-government. Kooperující a efektivní administrativa musí být schopna výměny velkého množství dat, což lze funkčně naplnit pomocí moderních ICT.

Roční úspory spojené s elektronickým zadáváním veřejných zakázek odhaduje evropská komise na 19 miliard EUR. Tyto úspory jsou způsobené 10 – 20 % poklesem cen předmětu veřejných zakázek a 50 – 80 % poklesem nákladů spojených s procesem zadávání veřejných zakázek. Elektronické zadávání veřejných zakázek také přispívá k ochraně životního prostředí, protože snižuje například spotřebu papíru a jeho přepravu.

Elektronické postupy dále nabízejí snadnější přístup k veřejným zakázkám, a to zejména malým a středním podnikům, čímž mohou podpořit konkurenceschopnost, inovace a růst na vnitřním trhu.

Od dubna 2012 Evropská komise přijala sdělení, které využívá elektronické zadávání veřejných zakázek v pravidlech EU do poloviny roku 2016.

Elektronická aukce

Elektronickou aukcí je proces sloužící k hodnocení nabídek, v jehož rámci zadavatel používá elektronické nástroje umožňující předpokládání nových snížených nabídkových cen, případně nových hodnot nabídek, a který současně umožňuje sestavit aktuální pořadí nabídek při použití automatických metod hodnocení.

Mezi základními principy elektronického zadávání veřejných zakázek patří:

- decentralizace – elektronické zadávání veřejných zakázek není postaveno na jediné centrálně spravované platformě, je ponechán prostor pro vznik elektronických nástrojů na úrovni jednotlivých zadavatelů, komerčních provozovatelů, ale i na ústřední úrovni,
- standardizace – v rámci elektronického zadávání veřejných zakázek jsou používány společné standardy napříč všemi provozovateli, cílem standardizace je umožnit interoperabilitu elektronických nástrojů v národním i evropském kontextu, usnadnit situaci dodavatelům, kteří obchodují s více zadavateli a zajistit úsporu finančních prostředků spojených s vývojem duplicitních standardů,
- otevřené systémy a řešení – v elektronickém zadávání jsou v maximální možné míře podporovány otevřené standardy a nikoliv standardy proprietární,
- elektronické nástroje, které vytvářejí zadavatelé, ale i externí provozovatelé,
- existence více centrálních zadavatelů současně.

Zadavatel je oprávněn použít elektronickou aukci ve všech druzích zadávacího řízení, výjimkou jsou pouze jednací řízení bez uveřejnění a soutěžní dialog. V těchto dvou případech elektronickou aukci využít nelze. Elektronickou aukci nelze využít rovněž v případě veřejné zakázky na stavební práce nebo na služby, jejichž předmětem je plnění týkající se práv

duševního vlastnictví. Toto omezení však není možné vykládat příliš extenzivně, neboť veřejných zakázek, jejichž předmět se týká práv duševního vlastnictví, je celá řada. Toto omezení by tak mělo směřovat především na takové zakázky, v rámci kterých dochází k vytvoření určitého autorského díla a toto autorské dílo tvoří primární cíl zadavatele. Jako příklad může posloužit veřejná zakázka na vyhotovení projektu či architektonické studie.⁴⁹

Elektronická aukce může skončit několika možnými způsoby. Zadavatel je však povinen uvést relevantní údaje o způsobu skončení elektronické aukce a to již v posílané výzvě, před zahájením samotné aukce. Možnými způsoby skončení elektronické aukce jsou tedy:

- skončení v předem stanovený den a hodinu,
- skončení, pokud zadavatel neobdrží žádné nové aukční hodnoty,
- skončení po vyčerpání (předem známého) počtu aukčních kol.

Dynamický nákupní systém

Dynamický nákupní systém představuje speciální, plně elektronický způsob zadávání veřejných zakázek, jejichž předmětem je pořízení běžného, obecně dostupného zboží, služeb či stavebních prací.

Zjednodušeně by se tento systém dal charakterizovat jako otevřená elektronická rámcová smlouva, ke které se mohou průběžně přidávat další účastníci, kteří jsou dle potřeb zadavatele opakovaně vyzýváni k podání nabídek do jednotlivých zadávacích řízení v rámci dynamického nákupního systému.

Zavedení neboli otevření dynamického nákupního systému se provádí v rámci otevřeného řízení. Tímto se vytvoří jakýsi rámec pro následné veřejné zakázky. Více či méně přesně je stanoven předmět veřejných zakázek a jsou stanovena pravidla pro přihlašování a soutěžení v dynamickém nákupním systému, včetně specifikace používání elektronických prostředků.

U konkrétní veřejné zakázky v rámci v systému pak zadavatel výzvou osloví ty dodavatele, kteří splňují kvalifikaci a jsou účastníky dynamického nákupního systému. Ti pak zadavateli zasílají své elektronické nabídky.

⁴⁹ BUSINESSINFO [online], ref. 13.

Další dodavatelé se mohou průběžně do systému hlásit zasíláním předběžných nabídek. Dynamický nákupní systém se otevírá maximálně na dobu 4 let. Pro hodnocení nabídek v tomto systému lze využít elektronickou aukci.⁵⁰

2.6 Veřejné zakázky a jejich úloha v řízení projektového cyklu EU (PCM)

Projektový cyklus je pojem, který představuje život projektu od jeho vzniku až po uzavření. Celý proces projektu začíná promyšlením projektového záměru, nalezením vhodného dotačního titulu a zdrojů financování, zpracování žádosti, předložení žádosti k posouzení, uskutečnění projektu, administrace a vyhodnocení projektu.

Příprava veřejných zakázek a jejich realizace přesahuje několik fází projektového cyklu. Jsou jimi dvě základní fáze, a to plánování a realizace.

Nejprve je namístě objasnit fáze projektového cyklu a poté fáze veřejných zakázek. Obecný projektový cyklus se dělí do 6 fází, kterými jsou:⁵¹

- **Identifikace a formulace záměru** - obsahuje počáteční myšlenku projektu a její předběžný nástin, čemuž by měla předcházet důkladná analýza situace s ohledem na specifika dané problematiky,
- **Příprava projektu a jeho formulace** - zde je návrh záměru podrobně rozpracován, včetně finanční a institucionální analýzy a dopadů na životní prostředí. Přehodnocují se zde cíle a plány projektu a určí se účastníci projektu a jeho management,
- **Posouzení a schválení** – projekt je posuzován svými zadavateli už v první fázi, ale v této třetí fázi je posuzován řídicím orgánem, který žádost o podporu včetně všech povinných příloh přijímá, hodnotí a analyzuje z hlediska formální a věcné přijatelnosti,
- **Vyjednávání a financování** – zde se při vyjednávání ohledně financí dohaduje především rozpočet projektu a podepisuje se smlouva mezi předkladatelem a odpovědným schvalovatelem,
- **Implementace a monitoring** – fáze obsahuje skutečnou realizaci projektu. Monitorováním projektu je možné určit, zda se skutečná realizace projektu

⁵⁰ E-ZAK. Dynamický nákupní systém. *Ezak.cz* [online]. 2011 [24. 6. 2013]. Dostupné z: <http://www.ezak.cz/dynamicky-nakupni-system>.

⁵¹ MAREK, Dan a Tomáš KANTOR. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. Brno: Barrister & Princípál, 2009. 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5, s. 63.

„nezpronevěřila“ jeho původnímu plánu. Co nejdříve se zde definují problémy projektu a posléze volí co nejúčinnější prostředky, které zajistí jeho úspěšné výsledky,

- **Hodnocení** – hodnotí efektivnost a dopady projektu v konfrontaci s jeho stanovenými cíli.

Fází veřejné zakázky se rozumí časově a věcně relativně samostatná etapa vztahující se k rozhodování, přípravě, výběru, realizaci a kontrole veřejné zakázky. Fáze přípravy a výběru veřejné zakázky s následným uzavřením smlouvy je procesně upravena v zákoně č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Proces přípravy, výběru, realizace a kontroly veřejné zakázky věcně upravují i další zákony, které stanovují jednotlivým zadavatelům povinnosti ohledně nakládání s veřejnými zdroji. Jejich věcná stránka je předmětem formální i obsahové kontroly ze strany Nejvyššího kontrolního úřadu. V následující tabulce jsou uvedeny fáze veřejné zakázky od jejího zahájení až po ukončení.

Tabulka 2.2: Fáze veřejné zakázky

Pořadí fáze	Název fáze	Základní problémová otázka ze strany veřejného sektoru (zadavatele)
1	Rozvaha specifikace	Je potřebná intervence ze strany veřejného sektoru?
2	Selekce	Jakou vhodnou formu k řešení veřejného problému vybrat?
3	Rozhodnutí o řešení problému formou veřejné zakázky	Je řešení daného problému formou veřejné zakázky účelné?
4	Příprava dokumentace a zadávání veřejné zakázky	Vytvoř dokumentaci podle zákona o veřejných zakázkách a proveď, zda připravená zadávací dokumentace odpovídá obsahovým náležitostem podle 3E!
5	Příprava dokumentace a zadávání veřejné zakázky	Vytvoř dokumentaci podle zákona o veřejných zakázkách a proveď, zda připravená zadávací dokumentace odpovídá obsahovým náležitostem podle 3E!
6	Hodnocení	Hodnot' jednotlivé nabídky podle stanovených kritérií!
7	Výběr	Vyber ekonomicky nejvhodnější nabídku!
8	Exploatace	Realizuj vybranou nabídku!
9	Monitorování	Sleduj v procesu životního cyklu, zda jsou plněny stanovené nákladově-užitkové ukazatele!
10	Závěrečný audit výkonu	Realizuj výkonný audit ex post!

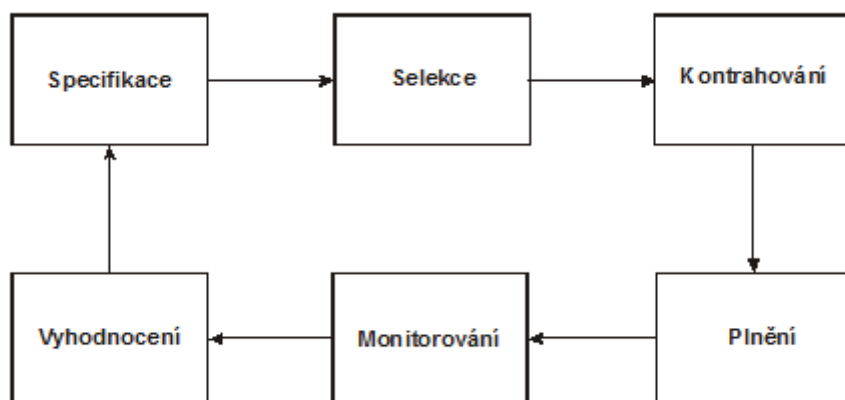
Zdroj: OCHRANA, František, s. 161; vlastní zpracování

První fází veřejné zakázky je **fáze rozvahy a specifikace**. Podstatou fáze je nalezení odpovědi na otázku, zda je nutné ze strany veřejného sektoru provést k řešení veřejného problému zásah. Jestliže odpovídající subjekty veřejného sektoru dospějí k závěru, že intervence je ze strany veřejného sektoru nezbytná, stanoví daný subjekt veřejného sektoru intervenční cíle. Jimi se rozumí očekávané, vyhodnotitelné stavy, které má zásah ze strany veřejného sektoru přinést. Na základě stanovení cílů se provádí rozvaha o způsobech, jakými formami je možné daný problém řešit, hledá se a selektuje se nejvhodnější forma.

Ve fázi **selekce** si klademe otázku jakou vhodnou formu k řešení problému, majícího charakter veřejné potřeby vybrat. Ze strany veřejného sektoru vznikají tři základní možnosti, jak danou veřejnou potřebu vybrat. Patří mezi ně vlastní produkce, veřejná zakázka a koncese. V třetí fázi přijímáme **rozhodnutí** o řešení problému formou veřejné zakázky. Je-li rozhodnuto o tom, že daný problém bude řešen formou veřejné zakázky, je zřejmé, že k její realizaci budou vynaloženy veřejné zdroje.

Další fází je **příprava zadávací dokumentace**. Rozumí se jí soubor dokumentů, údajů a požadavků a technických podmínek zadavatele vymezujících předmět veřejné zakázky v podrobnostech nezbytných pro zpracování nabídky.⁵² Jestliže zadavatel správně provede výše uvedené rozhodování a jeho výsledkem je, že nejlepším možným modelem zajištění požadovaného statku je veřejná zakázka, může přistoupit k přípravě zadávací dokumentace, zadávání zakázky a její realizaci. Obecně je možné procesy probíhající při realizaci veřejné zakázky zobrazit jako určitý **cyklus**. Specifikace předmětu plnění, selekce nabídek a kontrahování lze označit za fázi kontraktační a zbytek za fázi realizační.

Obrázek 2.3: Cyklus veřejné zakázky

Zdroj: HOSPODÁŘSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY [online], 2012

⁵² OCHRANA, František, ref. 39, s. 162.

Prvním krokem kontraktační fáze je **specifikace předmětu plnění**. Zadavatel definuje, co chce nakoupit. Zde je nutné připomenout, že požadovaný statek by měl být definován z hlediska jeho užitných vlastností, které jsou podstatné pro zadavatele, resp. podstatné pro dosažení definovaných cílů intervence.

Dalším krokem kontraktační fáze je **výběr (selekce) nejvýhodnější nabídky**, která byla ze strany uchazečů předložena. Zde hraje důležitou roli aplikace správného hodnotícího kritéria. Stejně jako v případě předmětu plnění, i v tomto případě by měl zadavatel sledovat vazbu mezi zvoleným kritériem a schopností daného statku plnit sledované cíle.

Podpis smlouvy je posledním krokem kontraktační fáze, jejíž procesní aspekty jsou ošetřeny zákonem o veřejných zakázkách. Uzavřením smlouvy však veřejná zakázka rozhodně nekončí. Je nutné věnovat pozornost i realizační fázi, kdy je potřebné kvalitně monitorovat plnění zakázky a včas korigovat zjištěné odchylky.

Posledním krokem je vyhodnocení celého procesu, kdy by se zadavatel měl zamyslet nad tím, jestli bylo dosaženo sledovaného cíle, a pokud ne, jaké byly příčiny. Výsledkem v případě neúspěchu může být i opuštění celého modelu nákupu prostřednictvím veřejné zakázky nebo jen úprava vymezení předmětu plnění či podoby hodnotícího kritéria u další veřejné zakázky.⁵³

⁵³ HOSPODÁŘSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY:III. *Hodnocení veřejných zakázek. Metodika* [online]. Praha: MMR, 2012 [26. 6. 2013]. Dostupné z: www.komora.cz/download.aspx?dontparse=true&FileID=8260, s. 10.

3 Zadávání veřejných zakázek v projektech spolufinancovaných ze strukturálních fondů EU v ČR

Zadávání veřejných zakázek lze rozdělit na dva způsoby. Prvním z nich je zadávání veřejných zakázek podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách a mezi druhý se řadí zadávání mimo uvedený zákon. V následujících kapitolách tyto způsoby vymezeny.

3.1 Metodika zadávání veřejných zakázek podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách

Zadávací řízení upravuje závazný procesní postup zadavatele při zadávání veřejné zakázky. Není-li možné veřejnou zakázku zadat za použití zákonné výjimky mimo režim zákona, je zadavatel povinen ji zadat v zadávacím řízení, popřípadě při naplnění dalších podmínek ve zvláštním řízení.

Jednotlivá zadávací řízení již byla zmíněna v podkapitole 2.1.4. Možnost použití jednotlivých zadávacích řízení závisí na kategorii zadavatele, který veřejnou zakázku zadává, a v některých případech rovněž na skutečnosti, zda jsou naplněny zákonné podmínky pro použití příslušného zadávacího řízení.

Veřejný zadavatel používá otevřené a užší řízení vždy bez omezení a bez potřeby naplnění dalších zákonných podmínek. Jednací řízení bez uveřejnění může veřejný zadavatel použít pouze při splnění zákonných podmínek stanovených pro jeho použití v § 23 ZVZ. Soutěžní dialog může veřejný zadavatel použít pro zadání veřejné zakázky pouze při splnění zákonných podmínek § 24 ZVZ. Zjednodušené podlimitní řízení může veřejný zadavatel použít pouze pro zadání podlimitní veřejné zakázky, a to v případě podlimitní veřejné zakázky na stavební práce při splnění další zákonné podmínky § 25 ZVZ. Při zahájení zadávacího řízení je veřejný zadavatel povinen dbát na to, že zahájí-li zadávání podlimitní veřejné zakázky postupem platným pro zadávání nadlimitní veřejné zakázky, postupuje podle ustanovení platných pro zadávání nadlimitní veřejné zakázky.⁵⁴

⁵⁴ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: *Metodika zadávání veřejných zakázek, právní stav k 1. 1. 2014* [online]. MMR, 2013 [29. 3. 2014]. Dostupné z: http://62.109.144.162/getmedia/1c881424-caff-4f9f-a83b-6e0aba67c8cf/Metodika_uprava2014.pdf, s. 61.

Dotovaný zadavatel může pro zadání nadlimitní veřejné zakázky použít tatáž zadávací řízení a za stejných podmínek jako veřejný zadavatel. Jelikož dotovaný zadavatel nezadává podle zákona podlimitní veřejné zakázky, nezadává ani veřejné zakázky ve zjednodušeném podlimitním řízení.

Sektorový zadavatel může použít vždy bez omezení a bez potřeby naplnění dalších zákonných podmínek otevřené řízení, užší řízení a jednací řízení s uveřejněním. Užší řízení a jednací řízení s uveřejněním může sektorový zadavatel zahájit i specifickým způsobem na základě pravidelného předběžného oznámení. Jednací řízení bez uveřejnění může veřejný zadavatel použít pouze při splnění zákonných podmínek stanovených pro jeho použití § 23 ZVZ. Sektorový zadavatel nezadává ve zjednodušeném podlimitním řízení, protože zadává dle ZVZ pouze nadlimitní veřejné zakázky. Soutěžní dialog je řízením vyhrazené pouze pro veřejného zadavatele.⁵⁵

3.1.1 Otevřené řízení

Otevřené řízení je svou povahou **otevřené neomezenému počtu zájemců**, kteří mohou podat nabídku na základě zadavatelem stanovených podmínek, které jsou předem zveřejněny. Jde o nejvíce transparentní řízení, které je však technicky a organizačně nejnáročnější.⁵⁶

Otevřené řízení **je zahájeno** uveřejněním oznámení zadávacího řízení a to příslušným formulářem dle stanovených pravidel. Pro uveřejnění otevřeného řízení musí zadavatel použít závazný vzor příslušného formuláře s názvem „Oznámení o zakázce“, a dále musí vyplnit ve formuláři povinná ustanovení. Řádně vyplněný formulář zadavatel zašle provozovateli uveřejňovacího subsystému k uveřejnění. Ve formuláři zadavatel uvede lhůtu pro podání nabídky, která je pro nadlimitní veřejnou zakázku nejméně 52 kalendářních dnů a pro podlimitního nejméně 22 kalendářních dnů ode dne následujícího po odeslání oznámení otevřeného řízení k uveřejnění. Uveřejněním oznámení otevřeného řízení oznamuje zadavatel neomezenému počtu dodavatelů svůj úmysl zadat veřejnou zakázku v tomto zadávacím řízení. Oznámení otevřeného řízení je výzvou k podání nabídek dodavatelů a k prokázání splnění kvalifikace ve lhůtě pro podání nabídek.

Ve fázi po zahájení zadávacího řízení poskytuje zadavatel dodavatelům zadávací dokumentaci, pokud neumožní dodavatelům přímý přístup k zadávací dokumentaci, například prostřednictvím odkazu na webové stránky, kde je zadávací dokumentace umístěna.

⁵⁵ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, ref. 54, s. 61.

⁵⁶ JURČÍK, Radek, ref. 7, s. 244.

Dále zde má velice důležitou roli **Komise pro otevírání obálek a pro posouzení a hodnocení nabídek**. Zde veřejný zadavatel ustanoví před uplynutím lhůty pro podání nabídek nejméně tříčlennou komisi pro otevírání obálek s nabídkami. Je vhodné, aby před uplynutím uvedené lhůty veřejný zadavatel rovněž ustanovil i hodnotící komisi pro posouzení a hodnocení nabídek. Veřejný zadavatel se může rozhodnout, že nebude ustanovovat zvlášť komisi pro otevírání obálek a zvlášť hodnotící komisi a může určit, že ustanovená hodnotící komise bude vykonávat současně i práva a povinnosti komise pro otevírání obálek. Naopak sektorový zadavatel není povinen ustanovit komisi pro otevírání obálek a veškeré činnosti spojené s otevíráním obálek může plnit přímo sektorový zadavatel. Totéž platí i pro hodnotící komisi, kterou sektorový zadavatel rovněž není povinen ustanovit.⁵⁷

Termín pro otevření obálek je dalším důležitým kritériem. Pokud informace o termínu otevírání obálek nebyla uvedena již v zadávacích podmínkách, musí zadavatel písemně vyrozumět dodavatele, kteří si vyzvedli zadávací, popřípadě uchazeče, kteří podali nabídky o termínu otevírání obálek. Zadavatel toto vyrozumění musí učinit nejméně 5 pracovních dnů před otevíráním obálek. Zadavatel ani komise nesmí otevřít obálku před uplynutím lhůty pro podání nabídek. Otevírání obálek musí být zahájeno ihned po uplynutí lhůty pro podání nabídek.⁵⁸

Dodavatel, který podal nabídku, se stává **uchazečem**. Dodavatelé neboli uchazeči podávají nabídky ve lhůtě a v místě, které zadavatel uvedl v oznámení otevřeného řízení. Evidenční čísla uvedená v seznamu nabídek převede zadavatel na pořadová čísla.

Zadavatel předá před zahájením činnosti komise pro otevírání obálek s nabídkami komisi podané nabídky a **seznam podaných nabídek**. Komise pro otevírání obálek s nabídkami provádí kontrolu obálek a kontrolu úplnosti podaných nabídek. Pokud byly některé nabídky podány po uplynutí lhůty pro podání nabídek, komise tyto nabídky neotevřít a informuje o této skutečnosti zadavatele, pokud zadavatel tuto informaci již nemá. Zadavatel je povinen bezodkladně vyrozumět uchazeče o tom, že jeho nabídka byla podána po uplynutí lhůty pro podání nabídek. Pozdě podaná nabídka se uchazeči nevrací a zadavatel ji archivuje.⁵⁹

⁵⁷ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: *Metodika zadávání veřejných zakázek podle zákona č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách a Metodika zadávání veřejných zakázek financovaných ze zdrojů Evropské unie* [online]. MMR [29. 3. 2014]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/402f760e-e36c-44a8-a218-f2d3323952b3/Metodika_final_uprMMR_2006_10_13, s. 51.

⁵⁸ JURČÍK, Radek, ref. 7, s. 446.

⁵⁹ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, ref. 57, s. 52.

Komise otevírá nabídky postupně podle pořadového čísla, a kontroluje úplnost nabídky. Úplnou nabídkou je nabídka, která:⁶⁰

- je podána v řádně uzavřené obálce označené názvem veřejné zakázky, na které je uvedena adresa, na níž je případně možné zaslat oznámení, že nabídka byla podána po uplynutí lhůty pro podání nabídek,
- je zpracovaná v požadovaném jazyku podle požadavků zadavatele uvedených v zadávacích podmínkách,
- obsahuje návrh smlouvy řádně podepsaný uchazečem,
- obsahuje řádně podepsané prohlášení uchazeče, z něhož vyplývá, že je uchazeč vázán celým obsahem nabídky po celou dobu běhu zadávací lhůty,
- obsahuje všechny dokumenty požadované zákonem nebo zadavatelem v zadávacích podmínkách.

Po provedení kontroly obálek a úplnosti každé nabídky sdělí komise pro otevírání obálek s nabídkami (pověřený člen) přítomným uchazečům identifikační údaje uchazeče a informaci o tom, zda nabídka splňuje zákonné požadavky na úplnost nabídky dle § 71 odst. 8 ZVZ.

Pokud jsou v otevřeném řízení podány nabídky výhradně elektronickými prostředky, nemusí se otevírání obálek vůbec konat. Zadavatel je povinen uchazeče, kteří podali nabídku, bezodkladně vyrozumět, a to nejlépe písemnou formou.

O otevírání obálek sepíše komise po provedené kontrole úplnosti **protokol o otevírání obálek**, který obsahuje:⁶¹

- identifikaci veřejné zakázky,
- datum a místo otevírání obálek s nabídkami podanými v listinné podobě,
- identifikační údaje všech uchazečů, jejichž nabídka byla kontrolována,
- informace o tom, zda je nabídka zpracována podle požadavků zadavatele uvedených v zadávacích podmínkách,
- informace o tom, zda nabídka obsahuje návrh smlouvy řádně podepsaný uchazečem,
- informace o tom, zda nabídka obsahuje řádně podepsané prohlášení uchazeče, z něhož vyplývá, že je uchazeč vázán celým obsahem nabídky po celou dobu běhu zadávací lhůty,
- informace o tom, zda nabídka obsahuje všechny součásti požadované zákonem nebo zadavatelem v zadávacích podmínkách,

⁶⁰ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, ref. 57, s. 53.

⁶¹ Tamtéž, s. 54.

- informace o postupu při otevírání nabídek podaných elektronickými prostředky a údaj, zda nabídky podané elektronickými prostředky byly podány v souladu s požadavky na elektronické prostředky, byly autentické a zda s datovou zprávou obsahující nabídku nebylo před jejím otevřením manipulováno,
- podpisy všech členů komise pro otevírání obálek, kteří se otevírání obálek účastnili.

Po provedené kontrole úplnosti nabídek předává komise nabídky zpět zadavateli.

Dále přichází na řadu **hodnotící komise**, kde nabídky, které nebyly komisí pro otevírání obálek vyřazeny, předá zadavatel k jejich posouzení a hodnocení právě hodnotící komisi. První jednání hodnotící komise svolává veřejný zadavatel. Každý člen hodnotící komise musí být na její první jednání pozván nejméně 5 pracovních dní předem, přičemž forma pozvání člena hodnotící komise není zákonem stanovena.

V případě, že by po posouzení nabídek zbyla **k hodnocení pouze jediná nabídka**, hodnotící komise její hodnocení **neprovede**. Hodnocení nabídek může být rovněž v některých řízeních provedeno formou elektronické aukce.

Hodnocení nabídek může být provedeno výhradně na základě jednoho ze dvou základních hodnotících kritérií, kterými jsou ekonomické výhodnosti nabídky nebo nejnižší nabídkové ceny. **Základní hodnotící kritérium** musí být uvedeno v oznámení otevřeného řízení a zadavatel ho zvolí s ohledem na druh a složitost veřejné zakázky. Způsob hodnocení nabídek dle hodnotících kritérií je povinnou náležitostí zadávací dokumentace. Zákon ani žádný prováděcí právní předpis nestanoví závazné postupy pro hodnocení nabídek. Je tedy na zadavateli, jakým způsobem budou nabídky hodnoceny. Za předpokladu, že bude způsob hodnocení naplňovat zákonné zásady transparentnosti, zákazu diskriminace a rovného zacházení.

Bezodkladně po provedeném posouzení a hodnocení nabídek pořídí hodnotící komise písemnou **zprávu o posouzení a hodnocení nabídek**. Zpráva o posouzení a hodnocení nabídek nemá zákonem předepsanou strukturu, ale musí obsahovat alespoň následující údaje:⁶²

- seznam posouzených nabídek – identifikační údaje uchazečů, kteří podali nabídku,
- seznam nabídek, které byly hodnotící komisí ze zadávacího řízení vyřazeny spolu s uvedením podrobných důvodů,
- popis způsobu hodnocení zbývajících nabídek s odůvodněním

⁶² MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, ref. 57, s. 66.

- výsledek hodnocení nabídek – celkové pořadí uchazečů,
- údaj o tom, jak byly nabídky hodnoceny v rámci jednotlivých hodnotících kritérií – uvedení hodnot, kterých jednotliví uchazeči dosáhli v rámci jednotlivých kritérií,
- údaj o složení hodnotící komise,
- podpisy členů a náhradníků hodnotící komise, kteří se účastnili jednání komise, na němž bylo provedeno hodnocení nabídek.

Po posouzení kvalifikace a podaných nabídek a po jejich hodnocení rozhodne zadavatel o výběru nejvhodnější nabídky. Zadavatel se může odchýlit od doporučení hodnotící komise, je však povinen provedené odchylky řádně odůvodnit. O výběru nejvhodnější nabídky rozhodne zadavatel i tehdy, pokud hodnocení nebylo provedeno z toho důvodu, že by měla být hodnocena pouze jediná nabídka.

Do 5 pracovních dnů po učiněném rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky odešle zadavatel **oznámení o výběru nejvhodnější nabídky** všem uchazečům, kteří nebyli vyloučeni z účasti v zadávacím řízení. Zadavatel může místo oznámení o výběru nejvhodnější nabídky odeslat přímo i rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky. Oznámení o výběru nejvhodnější nabídky nemusí obsahovat podrobný popis a odůvodnění hodnocení nabídek, které jsou obsaženy ve zprávě o posouzení a hodnocení nabídek.

Po doručení oznámení o výběru nejvhodnější nabídky je zadavatel povinen ponechat každému z uchazečů, kterému je oznámení o výběru nejvhodnější nabídky v souladu se zákonem odesláno a doručeno, lhůtu pro podání námitek proti rozhodnutí zadavatele o výběru nejvhodnější nabídky. Každému z uchazečů běží lhůta pro podání námitek samostatně od dne doručení oznámení o výběru nejvhodnější nabídky. Běh této lhůty ve vztahu k příslušnému uchazeči lze skončit tím, že se příslušný uchazeč vzdá práva na podání námitek.

Uchazeč, jehož nabídka byla vybrána jako nejvhodnější, je vybraným uchazečem. Pokud nebyly ve stanovené lhůtě podány námitky, vyzve zadavatel vybraného uchazeče k podpisu smlouvy. Vybraný uchazeč je povinen poskytnout řádnou součinnost tak, aby byla smlouva uzavřena v souladu se zákonem do 15 dnů, kdy uplynula lhůta pro podání námitek za předpokladu, že námitky nebyly podány.⁶³

⁶³ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, ref. 57, s. 68.

Uzavřením smlouvy na plnění veřejné zakázky činnost zadavatele ve vztahu k zadávacímu řízení nekončí. Po uzavření smlouvy s vybraným uchazečem je zadavatel povinen:⁶⁴

- oznámit skutečnost, že smlouva byla uzavřena uchazečům, kteří se umístili na 2. a 3. místě,
- uvolnit jistotu vybranému uchazeči a uchazečům, kteří se umístili na základě hodnocení nabídek na 2. a 3. místě,
- uveřejnit oznámení o výsledku zadávacího řízení,
- zpracovat písemnou zprávu o veřejné zakázce.

Oznámení o výsledku zadávacího řízení je zadavatel povinen uveřejnit. Zadavatel je povinen odeslat oznámení o výsledku zadávacího řízení k uveřejnění do 15 dnů po uzavření smlouvy, jde-li o veřejného zadavatele a do 30 dnů po uzavření smlouvy, jde-li o sektorového zadavatele.

3.1.2 Užší řízení

V oznámení užšího řízení oznamuje zadavatel neomezenému počtu dodavatelů svůj úmysl zadat veřejnou zakázku v tomto zadávacím řízení. Oznámení užšího řízení je výzvou k podání žádosti o účast v užším řízení a k prokázání splnění kvalifikace.

Užší řízení je zahájeno uveřejněním **oznámením užšího řízení**. Pro uveřejnění užšího řízení musí zadavatel použít závazný vzor příslušného formuláře, kterým je oznámení o zakázce a dále vyplnit ve formuláři povinná ustanovení.

Ve formuláři by měl zadavatel, mimo jiné, uvést požadavky na zabránění změnám v listinné žádosti o účast, a zda má být listinná žádost o účast podávána společně s kvalifikačními dokumenty.

Nadlimitní veřejná zakázka má danou lhůtu pro doručení žádostí o účast nejméně 37 kalendářních dnů ode dne následujícího po odeslání oznámení užšího řízení k uveřejnění. Lhůtu pro podání nabídek u veřejného zadavatele nejméně 40 kalendářních dnů ode dne následujícího po odeslání výzvy k podání nabídky a u sektorového zadavatele je přiměřená lhůta nebo dohoda se zájemci. **Podlimitní veřejná zakázka** má lhůtu pro doručení žádostí o účast nejméně 15 kalendářních dnů ode dne odeslání oznámení užšího řízení k uveřejnění.

⁶⁴ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, ref. 57, s. 69.

Dále lhůta pro podání nabídek je nejméně 15 kalendářních dnů ode dne odeslání výzvy k podání nabídky.⁶⁵

Zadavatel může stanovit, zda hodlá **omezit počet zájemců**, které vyzve k podání nabídky. Tudíž nevyzve k podání nabídky na plnění veřejné zakázky všechny zájemce, kteří podali žádost o účast a prokázali splnění kvalifikace, ale pouze jejich omezený počet. Tyto případné požadavky, včetně objektivních kritérií pro omezování počtu zájemců, vymezí zadavatel v oznámení o zahájení zadávacího řízení, popřípadě dále upřesní v kvalifikační dokumentaci.⁶⁶

Postup zadavatele při posouzení žádostí o účast a kvalifikace:

- kontroluje aby požadované doklady byly podány včas,
- zda listinná žádost o účast splňuje náležitosti právního úkonu podle obchodního zákoníku a je podepsána oprávněnou osobou zájemce,
- posouzení kvalifikace,
- omezování počtu zájemců stanoveným způsobem, pokud je zadavatel v oznámení o zahájení,
- uvedl, že hodlá omezovat počet zájemců, které vyzve k podání nabídek.

Počet kvalifikovaných zájemců, které zadavatel hodlá vyzvat k podání nabídky, lze stanovit následujícím způsobem:

- přesným počtem (zadavatel uvede, že vyzve k podání nabídky například 6 zájemců),
- rozmezím (zadavatel uvede, že vyzve k podání nabídky například 5 - 8 zájemců),
- rozmezím s omezením dolní nebo horní hranice (zadavatel například uvede, že vyzve k podání nabídky nejméně 6 zájemců nebo že vyzve k podání nabídky nejvýše osm zájemců).

Minimální počet zájemců, které musí zadavatel k podání nabídky vyzvat je u veřejného zadavatele 5 zájemců a v případě sektorového zadavatele 3 zájemci.

Podané žádosti o účast v užším řízení a předložené kvalifikační doklady posuzuje v užším řízení **zadavatel nebo zvláštní komise**, kterou k této činnosti může zadavatel ustanovit. Pokud jde o počet posuzujících osob a způsob jejich rozhodování, nejsou tyto skutečnosti zákonem vymezeny. Tyto skutečnosti musí zadavatel zvážit před zahájením posuzování. Není

⁶⁵ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, ref. 57, s. 72.

⁶⁶ Tamtéž, s. 73.

vyloučeno, aby osoby posuzující podané žádosti o účast a kvalifikaci byly následně i členy hodnotící komise.⁶⁷

Zájemci o účast v užším řízení podávají žádosti o účast ve lhůtě a v místě, které zadavatel uvedl v oznámení zadávacího řízení. Neustanovil-li zadavatel pro účely posouzení žádostí o účast a posouzení kvalifikace zvláštní komisi, provádí toto posouzení zadavatel. Posouzení žádostí o účast ani posouzení kvalifikace zájemců o účast **není prováděno veřejně**.

Po posouzení žádostí o účast a posouzení kvalifikace zájemců provede zadavatel omezování počtu zájemců, které vyzve k podání nabídky, pokud v oznámení o zahájení zadávacího řízení stanovil, že bude omezování počtu zájemců provádět. O každém omezování počtu zájemců je zadavatel povinen pořídit protokol, ze kterého musí být patrné, jakým způsobem bylo omezování počtu zájemců prováděno a musí být přiložen výsledek omezování počtu zájemců.

Písemná výzva užšího řízení k podání nabídek musí obsahovat alespoň:

- zadávací dokumentaci nebo podmínky přístupu či poskytnutí zadávací dokumentace,
- informaci o uveřejnění oznámení o zahájení zadávacího řízení,
- lhůtu pro podání nabídek. Toto neplatí, jestliže sektorový zadavatel stanoví lhůtu pro podání nabídek na základě dohody se zájemci,
- místo podání nabídek,
- údaje o hodnotících kritériích, pokud nejsou uvedeny v oznámení o zahájení zadávacího řízení či zadávací dokumentaci,
- informaci o tom, v jakém jazyce může být nabídka podána.

Právní úprava postupu zadavatele po uplynutí lhůty pro podání nabídek, po ukončení posouzení a hodnocení nabídek a po uzavření smlouvy je shodná s postupem zadavatele v otevřeném řízení, s výjimkou toho, že po podání nabídek v užším řízení se neprovádí posouzení kvalifikace, jelikož posouzení kvalifikace se provádí po uplynutí lhůty pro doručení žádostí o účast.

3.1.3 Jednací řízení s uveřejněním

V tomto řízení zadavatel uveřejňuje oznámení výzvou k podání žádosti o účast v jednacím řízení s uveřejněním a k prokázání splnění kvalifikace. Na základě podaných žádostí o účast vyzývá zadavatel kvalifikované dodavatele k podání nabídky na plnění veřejné zakázky,

⁶⁷ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, ref. 57, s. 75.

popřípadě jejich omezený počet, a po podaných nabídkách o těchto nabídkách dále s uchazeči jedná za účelem dosažení nejvýhodnějších podmínek plnění.⁶⁸

Popis postupu zadavatele při zahájení jednacího řízení s uveřejněním je shodný jako při zahájení užšího řízení, který je definován v podkapitole 3.1.2. Je zde však výjimka, která říká, že zadavatel je oprávněn stanovit minimální počet zájemců, který vyzve k podání nabídek, na nejméně 3 osoby u sektorového zadavatele.

Lhůta pro doručení žádosti o účast v případě **nadlimitní veřejné zakázky** je nejméně 37 kalendářních dnů ode dne následujícího po odeslání oznámení jednacího řízení s uveřejněním k uveřejnění a lhůta pro podání nabídek je 40 dnů. V případě **podlimitní veřejné zakázky** je lhůta pro doručení žádosti o účast nejméně 15 kalendářních dnů ode dne následujícího po odeslání oznámení jednacího řízení s uveřejněním k uveřejnění a lhůtu pro podání nabídek stanoví veřejný zadavatel ve výzvě k podání nabídek.⁶⁹

Popis postupu zadavatele po zahájení jednacího řízení s uveřejněním ve lhůtě pro doručení žádosti o účast v jednacím řízení s uveřejněním a popis postupu zadavatele po doručení žádosti o účast v jednacím řízení s uveřejněním je shodný jako při postupu zadavatele ve stejné fázi v užším.

Výjimkou je však obsah písemné výzvy k podání nabídek, který musí obsahovat:⁷⁰

- zadávací dokumentaci nebo podmínky přístupu či poskytnutí zadávací dokumentace,
- informaci o uveřejnění oznámení o zahájení zadávacího řízení,
- lhůtu pro podání nabídek. To neplatí, jestliže sektorový zadavatel stanoví lhůtu pro podání nabídek na základě dohody se zájemci,
- místo podání nabídek,
- údaje o hodnotících kritériích, pokud nejsou uvedeny v oznámení o zahájení zadávacího řízení či zadávací dokumentaci,
- informaci o tom, v jakém jazyce může být nabídka podána, přičemž jedním z případně více požadovaných jazyků musí být český jazyk,
- počet uchazečů, s nimiž zadavatel zahájí jednání o nabídkách, rozhodl - li se zadavatel pro omezení počtu zájemců, s nimiž jednání zahájí; v takovém případě zadavatel ve výzvě uvede, zda připouští zahájení jednání o nabídkách i s nižším než uvedeným

⁶⁸ JURČÍK, Radek, ref. 7, s. 252.

⁶⁹ Tamtéž, s. 288.

⁷⁰ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, ref. 57, s. 80.

počtem uchazečů, pokud nebude podán dostatečný počet nabídek nebo po posouzení podaných nabídek by měl být hodnocen menší než uvedený počet nabídek,

- způsob a zásady jednání s uchazeči o nabídkách,
- způsob výběru uchazečů pro další fáze jednání, rozhodne-li se zadavatel postupně omezovat počet uchazečů, o jejichž nabídkách bude v jednotlivých fázích jednat.

Právní úprava postupu zadavatele v jednacím řízení s uveřejněním po uplynutí lhůty pro podání nabídek je shodná s postupem zadavatele v otevřeném řízení. Je zde však výjimka, že po podání nabídek v jednacím řízení s uveřejněním se neprovádí posouzení kvalifikace, jelikož posouzení kvalifikace se provádí po uplynutí lhůty pro doručení žádostí o účast a po kompletně provedeném posouzení a předběžném hodnocení nabídek nerozhoduje zadavatel o výběru nejvhodnější nabídky, ale výsledek hodnocení nabídek což je předběžný výsledek hodnocení.

Zadavatel je oprávněn jednat s uchazeči o všech podmínkách plnění obsažených v nabídkách. Zejména jedná o podmínkách, které jsou předmětem hodnocení podle hodnotících kritérií. I když zadavatel dojedná i jiné výhodnější podmínky, než které se vážou ke stanoveným hodnotícím kritériím, nemůže tyto jiné vyjednané podmínky zohlednit při hodnocení podle hodnotících kritérií. Zadavatel není oprávněn v průběhu jednání o nabídkách měnit zadávací podmínky.

Z každého jednání o nabídkách vyhotovuje zadavatel protokol z jednání obsahující všechna ujednání, která mohou mít za následek změnu nabídky či návrhu smlouvy, a ujednání mající dopad na hodnotící kritéria. Protokol tedy nemusí nutně obsahovat vše, co bylo předmětem jednání. Protokol z jednání podepisují zadavatel i uchazeči, kteří se příslušného jednání o nabídkách účastnili.⁷¹

Po ukončení jednání o nabídkách rozhodne zadavatel na základě výsledků jednání o nabídkách **o výběru nejvhodnější nabídky**, kde jsou stejné kritéria jako u otevřeného řízení. Zadavatel je povinen doručit protokol o konečném výsledku hodnocení vždy do 5 dnů po ukončení jednání. Toto pravidlo platí i po ukončení posledního jednání.

Pro uzavírání smlouvy platí oproti jiným zadávacím řízením v jednacím řízení s uveřejněním zvláštní právní úprava, pokud na základě jednání o nabídkách došlo ke změně podmínek v návrhu smlouvy uchazeče. Uchazeč, jenž se podle výsledků jednání o nabídkách umístil první v pořadí, doručí zadavateli do 7 dnů po doručení protokolu o konečném výsledku hodnocení

⁷¹ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, ref. 57, s. 82.

upravený návrh smlouvy, pokud se nedohodne se zadavatelem na jiné lhůtě. Upravený návrh smlouvy musí odpovídat výsledkům jednání o nabídce tohoto uchazeče a musí zahrnovat kromě údajů, které již byly obsaženy v původní nabídce a nebyly dotčeny výsledky jednání, veškerá ujednání vyplývající z protokolů z jednání týkajících se tohoto uchazeče.

Právní úprava postupu zadavatele po uzavření smlouvy je shodná s postupem zadavatele v otevřeném řízení.

Při naplnění specifických podmínek obsahuje zákon v jednacím řízení dva **zvláštní postupy**:

- postup zadavatele v jednacím řízení s uveřejněním za podmínky, že byly v předchozím zrušeném otevřeném řízení, užším řízení nebo soutěžním dialogu podány jen neúplné nebo nepřijatelné nabídky,
- postup sektorového zadavatele při zadávání nadlimitní veřejné zakázky se zvláště složitým předmětem plnění.

3.1.4 Jednací řízení bez uveřejnění

Průběh jednacího řízení bez uveřejnění je **upraven velice vágně**. Ačkoli jsou velmi striktně stanoveny podmínky pro možnost použití tohoto řízení, nejsou již stanoveny striktní podmínky pro průběh tohoto řízení.⁷²

Zadavatel v tomto druhu řízení přímo vyzývá jednoho či více zájemců k jednání, přičemž po skončení jednání podávají vyzvaní zájemci nabídky na plnění veřejné zakázky, které odrážejí výsledky jednání, popřípadě jsou z hlediska vyjednaných podmínek pro zadavatele ještě výhodnější.

Lhůta u **nadlimitní a podlimitní** veřejné zakázky je lhůta pro podání nabídek přiměřená. Zadavatel zahajuje jednací řízení bez uveřejnění písemnou výzvou k jednání v jednacím řízení bez uveřejnění. Touto výzvou oznamuje zadavatel zájemci nebo omezenému počtu zájemců svůj úmysl zadat veřejnou zakázku v tomto druhu zadávacího řízení. Zadavatel písemnou výzvou k jednání doručí jednomu nebo více zájemcům, se kterými zamýšlí jednat v rámci jednacího řízení bez uveřejnění.

⁷² JURČÍK, Radek, ref. 7, s. 269.

Písemná výzva k jednání v jednacím řízení bez uveřejnění musí obsahovat minimálně:⁷³

- informaci o předmětu veřejné zakázky, to znamená specifikaci obsahu a rozsahu veřejné zakázky. Bez ohledu na charakter jednacím řízení bez uveřejnění je nezbytné vymezit předmět veřejné zakázky přesně a úplně,
- identifikační údaje zadavatele,
- zadávací dokumentaci nebo podmínky přístupu či poskytnutí zadávací dokumentace,
- místo, den a hodinu konání prvního jednání včetně uvedení, v jakém jazyce bude jednáno,
- způsob a zásady jednání,
- termín posledního možného jednání,
- lhůtu a místo pro podání nabídek, pokud nemají být tyto údaje dohodnuty až v rámci jednání,
- požadavky na prokázání splnění kvalifikace, může-li být zadavatelem prokázání splnění kvalifikace vůbec požadováno,
- údaje o hodnotících kritériích, pokud nejsou uvedeny v zadávací dokumentaci a není-li veřejná zakázka zadávána jedinému zájemci.

Jednání v jednacím řízení bez uveřejnění probíhá podle způsobů a zásad, které zadavatel vymezil ve výzvě k jednání v jednacím řízení bez uveřejnění. O každém jednání zadavatel v rámci zásady transparentnosti vyhotoví protokol o jednání, v němž popíše průběh každého jednotlivého jednání. Po ukončení jednání a ve lhůtě stanovené zadavatelem nebo na základě dohody zadavatele se zájemci podávají zájemci své nabídky. Nabídky musí obsahovat podmínky, které byly dojednány v rámci jednání v jednacím řízení bez uveřejnění, případně podmínky lepší.

Pro postup zadavatele po uplynutí lhůty pro podání nabídek, po ukončení posouzení a hodnocení nabídek a po uzavření smlouvy lze aplikovat některé z postupů zadavatele v otevřeném řízení. Zadavatel především **nemusí** ustanovit pro posouzení a hodnocení nabídek hodnotící komisi, přičemž veškerá práva a povinnosti související s posouzením a hodnocením nabídek plní zadavatel. Zadavatel je dále oprávněn zrušit jednací řízení bez uveřejnění až do doby uzavření smlouvy, a to bez udání důvodu. Tato možnost vyplývá přímo ze zákona a zadavatel si tuto možnost nemusí vyhrazovat před zahájením řízení.⁷⁴

⁷³ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, ref. 57, s. 89.

⁷⁴ Tamtéž, s. 91.

3.1.5 Soutěžní dialog

Postup veřejného zadavatele při zahájení soutěžního dialogu je shodný jako při zahájení užšího řízení. V oznámení soutěžního dialogu oznamuje veřejný zadavatel neomezenému počtu dodavatelů svůj úmysl zadat veřejnou zakázku v tomto zadávacím řízení, oznámení soutěžního dialogu je výzvou pro podání žádosti o účast v soutěžním dialogu a k prokázání splnění kvalifikace. Lhůta pro nadlimitní veřejnou zakázku pro doručení žádosti o účast je 37 dnů. U podlimitní veřejné zakázky tato lhůta nesmí být kratší než 15 dnů.⁷⁵

Oznámení soutěžního dialogu je výzvou k doručení žádostí o účast v soutěžním dialogu a k prokázání splnění kvalifikace ve lhůtě pro podávání žádostí o účast. Na základě podaných žádostí o účast vyzývá veřejný zadavatel kvalifikované dodavatele k účasti v soutěžním dialogu, popřípadě jejich omezený počet, a dále po ukončení soutěžního dialogu vyzývá tento okruh zájemců k podání nabídky na plnění veřejné zakázky.⁷⁶

Písemná výzva k účasti v soutěžním dialogu musí obsahovat:⁷⁷

- dokumentaci soutěžního dialogu nebo podmínky přístupu či poskytnutí dokumentace soutěžního dialogu. Zadavatel je povinen poskytnout dodavatelům dokumentaci soutěžního dialogu podle pravidel poskytování zadávací dokumentace,
- informaci o uveřejnění oznámení soutěžního dialogu,
- údaje o hodnotících kritériích, pokud nejsou uvedeny v oznámení soutěžního dialogu či dokumentaci soutěžního dialogu,
- informaci o místě a době prvního jednání v soutěžním dialogu a v jakém jazyce bude jednáno.

Veřejný zadavatel vede jednání v soutěžním dialogu s vyzvanými zájemci s cílem nalézt a vymezit jedno nebo více vhodných řešení způsobilých splnit jeho potřeby a požadavky. Na počátku soutěžního dialogu tak existuje takové množství řešení, jako je počet účastníků soutěžního dialogu, přičemž zadavatel by měl být velmi rychle schopen identifikovat ta řešení, která zcela nevyhovují jeho představám.

Zadavatel provede omezení počtu řešení vždy na konci jednotlivé fáze soutěžního dialogu, přičemž je oprávněn eliminovat jedno či více řešení v závislosti na procedurálních pravidlech, které stanovil před zahájením soutěžního dialogu ve výzvě k účasti v soutěžním dialogu nebo v dokumentaci soutěžního dialogu.

⁷⁵ JURČÍK, Radek, ref. 7, s. 272.

⁷⁶ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, ref. 57, s. 92.

⁷⁷ Tamtéž, s. 93.

O každém jednání v soutěžním dialogu je veřejný zadavatel povinen vyhotovit protokol, ve kterém popíše předmět a výsledek jednání. Veřejný zadavatel není povinen jednat se všemi vyzvanými zájemci současně, může jednat se zájemci i odděleně, je však povinen zachovat obdobný předmět a rozsah jednání se všemi zájemci. Veřejný zadavatel pokračuje v dialogu do doby, než může vybrat a určit jedno nebo více řešení způsobilých splnit jeho potřeby a požadavky.

Poté, co veřejný zadavatel vybere a určí jedno nebo více řešení způsobilých splnit jeho potřeby a požadavky, informuje o ukončení jednání v soutěžním dialogu písemně všechny zájemce, kteří byli vyzváni k účasti v soutěžním dialogu. V návaznosti na to pak všechny zájemce, kteří byli vyzváni k účasti v soutěžním dialogu, písemně vyzve k podání nabídek.

Výzva k podání nabídek musí obsahovat:⁷⁸

- lhůtu pro podání nabídek,
- místo pro podání nabídek,
- informaci o tom, v jakém jazyce může být podána nabídka,
- zadávací dokumentaci nebo podmínky přístupu či poskytnutí zadávací dokumentace.

Právní úprava postupu veřejného zadavatele po uplynutí lhůty pro podání nabídek, po ukončení posouzení a hodnocení nabídek a po uzavření smlouvy je shodná s postupem veřejného zadavatele v otevřeném řízení, s výjimkou toho, že po podání nabídek v soutěžním dialogu se neprovádí posouzení kvalifikace, jelikož posouzení kvalifikace se provádí po uplynutí lhůty pro doručení žádostí o účast.

3.1.6 Zjednodušené podlimitní řízení

Ve zjednodušeném podlimitním řízení vyzývá veřejný zadavatel písemnou výzvou nejméně 5 zájemců k podání nabídky a k prokázání splnění kvalifikace. Veřejný zadavatel však nesmí opakovaně vyzývat stejný okruh zájemců, pokud to není odůvodněno předmětem plnění veřejné zakázky či jinými zvláštními okolnostmi. Toto řízení je za účelem zjednodušení zadávání podlimitních veřejných zakázek na dodávky a služby a v omezeném rozsahu rovněž podlimitních veřejných zakázek na stavební práce. Lhůta podlimitní veřejné zakázky pro podání nabídek je nejméně 15 kalendářních dnů ode dne odeslání výzvy zájemcům. Veřejný zadavatel nesmí vyzývat opakovaně stejný okruh zájemců, není-li to odůvodněno předmětem plnění veřejné zakázky či jinými zvláštními okolnostmi.⁷⁹

⁷⁸ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, ref. 57, s. 95.

⁷⁹ JURČÍK, Radek, ref. 7, s. 279.

Předpokládaná hodnota veřejné zakázky u zjednodušeného podlimitního řízení:

- od 2 000 000 Kč do 5 244 000 Kč v případě dodávek a služeb,
- od 6 000 000 Kč do 10 489 000 Kč v případě stavebních prací.

V případě zjednodušeného podlimitního řízení veřejný zadavatel informaci o tomto zadávacím řízení neuveřejňuje v informačním systému o veřejných zakázkách. Písemnou výzvu však musí veřejný zadavatel uveřejnit na profilu zadavatele po celou dobu trvání lhůty pro podání nabídek ve zjednodušeném podlimitním řízení.

Písemná výzva musí obsahovat:⁸⁰

- identifikační údaje veřejného zadavatele,
- informaci o druhu a předmětu veřejné zakázky,
- zadávací dokumentaci nebo podmínky přístupu či poskytnutí zadávací dokumentace,
- lhůtu a místo pro podání nabídek,
- požadavky na prokázání splnění kvalifikace – veřejný zadavatel stanoví požadavky na kvalifikaci dle pravidel pro kvalifikaci u podlimitní veřejné zakázky,
- údaje o hodnotících kritériích, pokud nejsou uvedeny v zadávací dokumentaci.

Právní úprava postupu veřejného zadavatele po uplynutí lhůty pro podání nabídek, po ukončení posouzení a hodnocení nabídek a po uzavření smlouvy je shodná s postupem zadavatele v otevřeném řízení.⁸¹

3.2 Metodika zadávání veřejných zakázek nespádajících pod aplikaci zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách

Závazné postupy pro zadávání zakázek nespádajících pod aplikaci zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, v programovém období 2007 - 2013 jsou schváleny Vládou ČR usnesením č. 48/2009 a přímo zavazují řídicí orgány jako subjekty zodpovědné za řízení a provádění operačního programu v souladu se zásadou řádného finančního řízení.

Závazné postupy byly vytvořeny za účelem harmonizace postupů při zadávání zakázek u příjemců podpory ze strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu. Tyto postupy představují **základní minimum** v oblasti zadávání veřejných zakázek nespádajících pod působnost zákona č. 137/2006 Sb., které musí být ze strany řídicího orgánu

⁸⁰ JURČÍK, Radek, ref. 7, s. 279.

⁸¹ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, ref. 57, s. 97.

reflektováno v jeho metodických pokynech, a to v rozsahu v nich stanoveném, pokud Závazné postupy neumožňují řídicí orgán stanovit jinak.

Vzhledem k tomu, že ZVZ ve znění pozdějších předpisů, komplexně neupravuje celou oblast zadávání zakázek a jednotlivé řídicí orgány k nastavení základních postupů v oblasti zadávání zakázek mimo působnost zákona č. 137/2006 Sb. přistoupily rozdílně, byly ve spolupráci Ministerstva pro místní rozvoj ČR a Ministerstva financí ČR vytvořeny tyto Závazné postupy, jejichž účelem je na úrovni všech řídicích orgánů sjednotit postupy při zadávání zakázek nespádajících pod působnost zákona č. 137/2006 Sb.

Řídicí orgán musí prostřednictvím metodických pokynů stanovených povinností příjemce zajistit, aby všichni příjemci v pozici zadavatele při zadávání jakékoliv zakázky dodrželi obecné zásady Smlouvy o fungování Evropské unie a povinnosti vyplývající z příslušných právních předpisů, a to i v případech, pokud se na konkrétní případ nevztahuje zákon č. 137/2006 Sb.⁸²

Zadavatelé z členských států, včetně těch zadavatelů, kteří nespádají pod působnost zákona č. 137/2006 Sb., jsou při uzavírání smluv, jejichž předmětem je plnění zakázek, které spadají do působnosti Smlouvy o fungování Evropské unie, povinni dodržovat pravidla a zásady *Smlouvy o fungování Evropské unie*. Tyto zásady zahrnují volný pohyb zboží, právo usazování, volný pohyb služeb, zákaz diskriminace, rovné zacházení, transparentnost, proporcionalitu a vzájemné uznávání.

3.2.1 Oblasti zadávání zakázek mimo zákon

Příjemci, kteří jsou zadavateli veřejných zakázek podle zákona č. 137/2006 Sb., mohou uzavírat smlouvy na realizaci veřejné zakázky pouze s dodavateli, kteří byli vybráni v zadávacích řízeních za podmínek stanovených v zákoně, s výjimkou případů, kdy zákon č. 137/2006 Sb. umožňuje zadavatelům některých veřejných zakázek nezadávat podle zákona č. 137/2006 Sb. Příjemci, kteří nejsou zadavateli veřejných zakázek podle zákona, jsou povinni při uzavírání smlouvy s dodavatelem dodržovat pravidla a zásady Smlouvy o fungování Evropské unie. A dále jsou povinni postupovat dle metodiky stanovené poskytovatelem podpory.

⁸² MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: *Národní orgán pro koordinaci, Závazné postupy pro zadávání zakázek spolufinancovaných ze zdrojů EU, nespádající pod aplikaci zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, v programovém období 2007-2013* [online]. MMR, 2012 [1. 4. 2014]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/d7ecef4a-1093-4947-ab7b-c8b3501af30d/zavazne-postupy_aktualizovana-verze_kveten-2012_d7ecef4a-1093-4947-ab7b-c8b3501af30d.pdf, s. 1.

Zakázka je realizována na základě písemné smlouvy nebo písemné objednávky mezi zadavatelem a jedním či více dodavateli, jejímž předmětem je poskytnutí dodávek či služeb nebo provedení stavebních prací. Zakázka nemusí být realizována na základě písemné smlouvy nebo písemné objednávky, pokud jde o **zakázku malého rozsahu**.⁸³

Zadavatel stanoví **předmět jedné zakázky** tak, aby:

- všechna obdobná a spolu související plnění, která zadavatel zamýšlí pořídit v průběhu jednoho účetního období, přičemž související plnění jsou ta, která spolu místně, věcně a časově souvisí, nebo
- všechna plnění, jejichž předměty plnění tvoří jeden funkční celek.

Při určení předmětu zakázky není přípustné uvádět v oznámení o zahájení výběrového řízení, výzvě k podání nabídky nebo v zadávací dokumentaci požadavky nebo odkazy na obchodní firmy, názvy nebo jména a příjmení, specifická označení zboží a služeb, které platí pro určitou osobu, popřípadě její organizační složku za příznačné, patenty na vynálezy, užité vzory, průmyslové vzory, ochranné známky nebo označení původu, pokud by to vedlo ke zvýhodnění nebo vyloučení určitých uchazečů nebo určitých výrobků.⁸⁴

Zadavatel je povinen určit **předpokládanou výši** peněžitého závazku vyplývající pro zadavatele z plnění zakázky. Při stanovení předpokládané hodnoty zakázky je vždy rozhodná cena bez DPH, a to cena ke dni uveřejnění oznámení o zahájení výběrového řízení a odeslání výzvy k podání nabídky. Dále je povinen postupovat tak, aby nedocházelo k dělení předmětu zakázky na menší, formálně samostatné zakázky s cílem snížit hodnotu zakázky pod stanovené limity pro jednotlivé postupy včetně limitů oddělujících zakázky malého rozsahu a zakázky s vyšší hodnotou.

Výběrová řízení lze zahájit prostřednictvím:

- uveřejnění oznámení o zahájení výběrového řízení,
- odesláním výzvy k podání nabídky konkrétním zájemcům,
- kombinací obou způsobů.

Oznámení o zahájení výběrového řízení musí být vždy vhodným způsobem uveřejněno, a to buď v tisku, na profilu zadavatele, webových stránkách zadavatele, webových stránkách poskytovatele podpory, v Obchodním věstníku nebo na úřední desce. Součástí oznámení

⁸³ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, ref. 82, s. 5.

⁸⁴ Tamtéž, s. 6.

o zahájení výběrového řízení nebo výzvy k podání nabídky musí být požadavky na předmět zakázky a podmínky plnění.

Lhůta pro podání nabídek je zadavatelem stanovena vždy s ohledem na předmět zakázky a požadavky. Je nutné přesně stanovit lhůtu pro podání nabídek buď přesným časovým vymezením délky lhůty což je od kdy a kolik dnů je možné nabídky podávat nebo stanovením data, do kdy je možné nabídky podávat. V případě, že je nabídka zaslána elektronicky musí být buď opatřena elektronickým podpisem uchazeče nebo osoby oprávněné jednat za nebo jménem uchazeče nebo musí být k nabídce přiloženo nebo v nabídce uvedeno prohlášení podepsané uchazečem nebo osobou oprávněnou jednat za nebo jménem uchazeče s uvedením výslovného souhlasu s obsahem nabídky.⁸⁵

3.2.2 Způsoby hodnocení nabídek

Lze rozlišit dva způsoby hodnocení nabídek:⁸⁶

- hodnocení provádí pověřená osoba zadavatele, bez ustanovení hodnotící komise,
- hodnocení provádí hodnotící komise.

Oba způsoby se shodují, že po uplynutí lhůty pro podání nabídek provede pověřená osoba kontrolu úplnosti nabídek. Nabídky, které byly doručeny včas a jsou úplné z hlediska požadavků zadavatele, postupují do fáze posouzení a hodnocení jednotlivých nabídek. Jak pověřená osoba zadavatele, tak členové hodnotící komise nesmí být ve vztahu k zakázce a uchazečům podjatí a musí zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které se dověděli v souvislosti se svou činností. Každý proto před zahájením jednání musí potvrdit svoji nepodjatost a převzetí závazku mlčenlivosti formou čestného prohlášení.

O hodnocení a jednání oba způsoby pořizují protokol obsahující rozhodné skutečnosti, týkající se hodnocení nabídek. Protokol obsahuje seznam doručených nabídek, seznam uchazečů vyzvaných k doplnění nabídky, seznam posouzených a vyřazených nabídek a zdůvodnění vyřazení nabídek, popis způsobu hodnocení nabídek a výsledek hodnocení. V případě jednání-li se o hodnotící komisi, přikládá se ještě údaj o složení komise.

⁸⁵ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, ref. 82, s. 10.

⁸⁶ Tamtéž, s. 13.

3.2.3 Smlouva s dodavatelem

Při uzavírání smlouvy platí, že zadavatel je oprávněn uzavřít smlouvu pouze s uchazečem, který podal vítěznou nabídku. V případě, že uchazeč odmítne uzavřít smlouvu se zadavatelem nebo mu neposkytne dostatečnou součinnost, ve lhůtě 15 dní od dne odeslání oznámení o výsledku výběrového řízení, může uzavřít zadavatel smlouvu s uchazečem, který se umístil jako druhý v pořadí. Postup dle předchozí věty může zadavatel opakovat pro uchazeče, který se umístil na třetím místě v pořadí.

Zadavatel **nesmí uzavřít smlouvu** s uchazečem, pokud se na zpracování uchazečovy nabídky podílel zaměstnanec zadavatele či člen statutárního orgánu, statutární orgán, člen realizačního týmu projektu či osoba, která se na základě smluvního vztahu podílela na přípravě nebo zadání předmětného výběrového řízení či s uchazečem ve sdružení, který je zaměstnancem zadavatele či členem realizačního týmu či osobou, která se na základě smluvního vztahu podílela na přípravě nebo zadání předmětného výběrového řízení. Dále také jestliže je subdodavatelem zaměstnanec zadavatele, člen realizačního týmu či osoba, která se na základě smluvního vztahu podílela na přípravě nebo zadání předmětného výběrového řízení. Pokud zadavatel během výběrového řízení zjistí některou z výše uvedených skutečností, je povinen vyřadit danou nabídku již v okamžiku zjištění dané skutečnosti v jakékoli fázi výběrového řízení, nejpozději však do uzavření smlouvy.

Smlouva musí mít písemnou formu a musí obsahovat:⁸⁷

- označení smluvních stran včetně IČO a DIČ pokud jsou přiděleny,
- předmět plnění (konkretizovaný kvantitativně i kvalitativně),
- cena bez DPH, včetně DPH a uvedení samotného DPH, případně uvést, že dodavatel není plátcem DPH a platební podmínky,
- doba a místo plnění.

3.2.4 Zakázky malého rozsahu a zakázky s vyšší hodnotou

Základním východiskem pro sladění postupů v oblasti zadávání zakázek je stanovení finančních limitů pro použití konkrétního postupu dle předmětu zakázky a předpokládané výše hodnoty zakázky, a to zejména v případě zakázek malého rozsahu, u nichž je vhodné jednotlivé postupy a lhůty odstupňovat.

⁸⁷ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, ref. 82, s. 14.

Je připuštěna varianta, kdy je možné sloučit po sobě následující kategorie dohromady, a to tak, že pro nově vytvořenou kategorii budou platit stejná pravidla a postupy, které byly stanoveny pro kategorii, z výše sloučených, s nejvyšším finančním limitem. Zadavatel si může zvolit postup podle kategorie s vyšším finančním limitem. V takovém případě však musí zadání zakázky dokončit podle postupů pro tento vyšší finanční limit.

Za zakázky malého rozsahu jsou považovány:⁸⁸

- zakázky na dodávky, jejichž předpokládaná hodnota nedosáhne 2 000 000 Kč,
- jiné než dotované zakázky na služby, jejichž předpokládaná hodnota nedosáhne 2 000 000 Kč,
- jiné než dotované zakázky na stavební práce, jejichž předpokládaná hodnota nedosáhne 6 000 000 Kč.

V případě postupu zakázek malého rozsahu se postupuje tak, že je zapotřebí zakázky rozdělit na 2 finanční kategorie s ohledem na předmět zakázky a jednotlivé postupy a lhůty odstupňovat.

V případě **první kategorie** je zadavatel povinen předložit dodavatelem vystavený účetní doklad jestliže uskuteční přímý nákup. Zadavatel může dokladovat realizaci přímého nákupu kromě účetního dokladu také písemnou objednávkou plnění.

Nastane – li **druhá kategorie** u zakázek malého rozsahu, je zde zapotřebí výzva minimálně 3 zájemců k předložení nabídky nebo uzavření oznámení o zahájení výběrového řízení vhodným způsobem. Lhůta pro podání nabídek je minimálně 10 dní ode dne odeslání výzvy nebo uveřejnění oznámení. Musí obsahovat protokol pověřené osoby s doporučením nejvhodnější nabídky nebo ustanovení alespoň 3 členné hodnotící komise, rozhodnutí zadavatele o výběru nejvhodnější nabídky. Zadavatel musí informovat uchazeče o výsledku výběrového řízení. Musí být uzavřena smlouva mezi zadavatelem a dodavatelem.⁸⁹

V případě **zakázek s vyšší hodnotou**, každý řídicí orgán stanoví finanční limity zakázek a odstupňuje postupy a lhůty dle charakteru podporovaných projektů a s přihlédnutím ke specifikům daného operačního programu. Dále stanoví minimální úroveň kvalifikačních předpokladů dodavatelů a způsoby jejich prokázání. V každém případě jako minimum, v němž jsou jednotlivé kategorie odstupňovány od nejnižších předpokládaných hodnot zakázek,

⁸⁸ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, ref. 57, s. 221.

⁸⁹ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, ref. 82, s. 18.

jejichž hodnota přesahuje finanční limit pro zakázky malého rozsahu, k nejvyšším. Pokud je postup zařazen do první kategorie:⁹⁰

- výzva je pro minimálně 5 zájemců k předložení nabídky nebo uveřejnění oznámení o zahájení výběrového řízení vhodným způsobem,
- lhůta pro podání nabídek je minimálně 15 dní ode dne odeslání výzvy nebo uveřejnění oznámení,
- ustanovení alespoň 3 členné hodnotící komise,
- musí být vytvořen protokol z jednání hodnotící komise s doporučením nejvhodnější nabídky,
- dáno rozhodnutí zadavatele o výběru nejvhodnější nabídky,
- informování uchazečů o výsledku výběrového řízení,
- uzavření smlouvy s dodavatelem,
- v případě rozhodnutí zadavatele o zrušení výběrového řízení.

Postup pro zadání zakázek s vyšší hodnotou dle druhé kategorie:⁹¹

- výzva minimálně 9 zájemcům k předložení nabídky nebo uveřejnění oznámení o zahájení výběrového řízení vhodným způsobem,
- lhůta pro podání nabídek minimálně 35 dní ode dne odeslání výzvy nebo uveřejnění oznámení,
- ustanovení alespoň 5 členné hodnotící komise,
- zápis (protokol) z jednání hodnotící komise s doporučením nejvhodnější nabídky,
- rozhodnutí zadavatele o výběru nejvhodnější nabídky,
- informování uchazečů o výsledku výběrového řízení,
- uzavření smlouvy s dodavatelem,
- případně rozhodnutí zadavatele o zrušení výběrového řízení.

⁹⁰ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, ref. 82, s. 19.

⁹¹ Tamtéž, s. 20.

3.3 Proces zadávání veřejných zakázek ve vybraných operačních programech

V této kapitole se budeme zabývat 4 vybranými tematickými operačními programy (OP). Z nichž dva se řadí mezi investiční OP a jsou jimi Operační program podnikání a inovace (OPPI) a Integrovaný operační program (IOP). Další dva programy se řadí mezi neinvestiční OP a jsou to Operační program vzdělávání pro konkurenceschopnost (OPVK) a Operační program lidské zdroje a zaměstnanost (OPLZZ).

3.3.1 Integrovaný operační program

V tomto OP se zadavatelé řídí při zadávání veřejných zakázek mimo zákon *Metodikou pro zadávání zakázek Integrovaný operační program*.

Zadavatelé u všech zakázek i u zakázek dle zákona o veřejných zakázkách jsou povinni po podání projektové žádosti splnit následující povinnosti:

- uveřejnění oznámení o zahájení výběrového řízení/zadávacího řízení podle zákona musí být publikováno na webových stránkách. Příjemce předkládá kompletní zadávací dokumentaci a oznámení o zahájení řízení v době minimálně 10 pracovních dnů před zamýšleným zveřejněním na stránkách poskytovatele dotace,
- pokud dojde ke změně podmínek uveřejněných ve výzvě/oznámení, musí být tato informace ohlášena Centru pro regionální rozvoj ČR (CRR), aby mohly být změněny i údaje uvedené ve zveřejněném dokumentu,
- po podpisu smlouvy s vybraným uchazečem zašle příjemce elektronicky na CRR výsledek výběrového řízení ke zveřejnění na webových stránkách ve lhůtě 10 pracovních dní po podpisu smlouvy.

Na základě zjištěné předpokládané hodnoty zadá příjemce zakázku jedním z následujících postupů:⁹²

- **VZ malého rozsahu**
 - zakázky na dodávky a služby s předpokládanou hodnotou do 200 000 Kč bez DPH a zakázky na stavební práce s předpokládanou hodnotou do 600 000 Kč bez DPH,

⁹² MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ: *Příloha č. 7, Metodika zadávání zakázek Integrovaný operační program, oblast intervence 3.1 a 3.3* [online]. MPSV [3. 4. 2014]. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/7835/Priloha_c_07_Metodika_zadavani_zakazek_IOP_3-1_a_3-3.pdf, s. 8.

- zakázky na dodávky a služby, jejichž předpokládaná hodnota přesáhne 200 000 Kč bez DPH a nedosáhne 800 000 Kč bez DPH a zakázky na stavební práce, jejichž předpokládaná hodnota přesáhne 600 000 Kč bez DPH a nedosáhne 3 000 000 Kč bez DPH,
- zakázky na dodávky a služby, jejichž předpokládaná hodnota přesáhne 800 000 Kč bez DPH a nedosáhne 2 000 000 Kč bez DPH a zakázky na stavební práce, jejichž předpokládaná hodnota přesáhne 3 000 000 Kč bez DPH a nedosáhne 6 000 000 Kč bez DPH,
- **VZ velkého rozsahu**
 - zakázky na dodávky a služby, jejichž předpokládaná hodnota přesáhne 2 000 000 Kč bez DPH a zakázky na stavební práce, jejichž předpokládaná hodnota přesáhne 6 000 000 Kč bez DPH.

3.3.2 Operační program Podnikání a inovace

Dokument, kterým se při zadávání veřejných zakázek mimo zákon řídí OPPI se nazývá *Pokyny k úspěšné realizaci výběrového řízení na dodavatele – pravidla pro výběr dodavatelů* (PpVD).

Podle PpVD postupují subjekty, které nemají u zakázek v celkové hodnotě vyšší než 500 000 Kč bez DPH, s výjimkou činností uvedených v PpVD, povinnost postupovat dle ZVZ. Zda má žadatel povinnost postupovat podle ZVZ, nebo podle PpVD, lze jednoduše stanovit na základě grafického schématu, který je zobrazen v Příloze č. 1. Od 1. 1. 2014 dochází k navýšení limitů pro zakázky malého rozsahu z 1 milionu Kč na 2 miliony Kč, u dodávek a služeb a z 3 milionů Kč na 6 milionů Kč u stavebních prací. Již novelou účinnou od 1. 4. 2012 se změnila definice dotovaného zadavatele, kterým je každý subjekt zadávající veřejnou zakázku hrazenou z více než 50 % z peněžních prostředků z veřejných zdrojů nebo pokud peněžní prostředky poskytnuté na veřejnou zakázku z těchto zdrojů přesahují 200 milionů Kč. V OPPI se tato změna dotkla zejména malých podniků s mírou podpory vyšší než 50 %, které mají povinnost postupovat dle ZVZ u zakázek za více než 2 miliony Kč v případě dodávek a služeb nebo 6 milionů Kč u stavebních prací. Má-li žadatel povinnost postupovat dle PpVD, nelze dobrovolně zvolit postup dle ZVZ místo PpVD. ZVZ se lze však inspirovat v bodech, které PpVD neupravují, nejedná se o povinnost, pouze o doporučení. Před vydáním Rozhodnutí o poskytnutí dotace je žadatel povinen se řídit verzí PpVD, která je aktuální v den

odeslání oznámení o zahájení výběrového řízení (VŘ) na *ov.ihned.cz*. Po vydání Rozhodnutí jsou závazná PpVD, jejichž číslo jednací má žadatel uvedeno v Podmínkách.⁹³

Oznámení a Zadávací dokumentace (ZD) musí obsahovat náležitosti dle PpVD. ZD musí obsahovat přesně specifikovaný předmět plnění, který následně není možné měnit kvalitativně ani kvantitativně – nabídky musí odpovídat ZD a smlouva musí odpovídat ZD a vítězné nabídce. Každou pozdější změnu zakázky OPPI nedoporučuje. Její nutnou změnu vždy posoudí poskytovatel dotace z pohledu zpětné diskriminace uchazečů ve VŘ i potencionálních uchazečů a následně rozhodne o způsobilosti výdajů. V případě, že je změna ZD nevyhnutelná, je nutné VŘ zrušit a se změněnou ZD vyhlásit VŘ znovu.

Hodnocení nabídek probíhá po uběhnutí lhůty pro podání nabídek, nabídky podané po lhůtě se nehodnotí. Pokud zadavatel vyzve uchazeče k doplnění nabídek, musí zachovat rovný přístup a umožnit doplnění všem v minimální lhůtě 3 pracovních dní od vyzvání k doplnění. Při doplňování nesmí dojít ke změně technického plnění, ceny a dalších hodnocených parametrů nabídky. V případě nedoplnění nabídky ve stanovené lhůtě musí být nabídka vyřazena z hodnocení. Vhodné nabídky hodnotí min. 3-5 členná komise, kterou stanoví zadavatel. Každý člen komise musí podepsat Prohlášení o nepodjatosti a hodnotit dle předem stanovených hodnotících kritérií.⁹⁴

Správné stanovení předpokládané hodnoty zakázky je rozhodující pro určení nutnosti vyhlášovat VŘ dle PpVD, pro stanovení doby po jakou má být VŘ vyhlášeno. Předpokládaná hodnota zakázky nemůže být stanovena prostým odhadem, avšak musí být podložena průzkumem trhu či předchozími zkušenostmi. Pokud dojde k chybnému vyhlášení zakázky z důvodu špatně stanovené předpokládané hodnoty, může to vést ke krácení dotace. Je-li předpokládaná hodnota 49 milionů Kč, doporučuje se v OPPI vyhlásit VŘ dle pravidel pro zakázky nad 50 milionů Kč. Dojde-li k dělení zakázky za tím účelem, aby se žadatel vyhnul realizaci VŘ dle PpVD, stanou se celé výdaje na zakázku nezpůsobilými a nebude na ně poskytnuta dotace.⁹⁵

⁹³ CZECHINVEST: *Pokyny k úspěšné realizaci výběrového řízení na dodavatele* [online]. CZECHINVEST, 2014 [3. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/data/files/pokyny-k-uspusne-realizaci-vyburoveho-rizeni-na-dodavatele-aktualni-verze-3814-cz.pdf>, s. 3.

⁹⁴ CZECHINVEST, ref. 93, s. 19.

⁹⁵ Tamtéž, s. 7.

U stavebních prací se doporučuje realizovat VŘ na generálního dodavatele. Pokud by VŘ na generálního dodavatele výrazně navýšilo cenu zakázky, lze zakázku rozdělit, vždy však musí být realizováno alespoň jedno VŘ v režimu dle celkové předpokládané hodnoty. Dodávky jednoho dodavatele však **nesmí přesáhnout 500 000 Kč bez DPH**. Pokud by bylo zjištěno, že dodavatel, kterému byla zadána zakázka bez VŘ, standardně dodává i plnění, které bylo zadáno jinému zadavateli bez VŘ, může to být posuzováno jako účelové dělení zakázky. Stroj, nadstavbové doplňky ke stroji a řídicí systém tohoto stroje musí být chápány jako jedna zakázka. Stejně nebo související stroje jsou považovány za jednu zakázku, přestože jsou pořízovány v různých etapách, či pro různá oddělení firmy. Pořizuje-li žadatel 2 různé stroje, a to každý za méně než 500 000 Kč bez DPH od dvou různých dodavatelů, přestože jeden z nich standardně dodává oba stroje, může to být považováno za účelové dělení zakázky.⁹⁶

U služeb mezi něž se řadí například návrh katalogu, grafické práce, překlad textů, tisk katalogů, tvorba webových stránek lze považovat za samostatné zakázky, které mohou být zadány bez VŘ různým dodavatelům, přestože souhrnná cena zakázek přesáhne 500 000 Kč bez DPH. Plnění od jednoho dodavatele však **nesmí přesáhnout 500 000 Kč bez DPH**. Pokud by bylo zjištěno, že dodavatel, kterému byla zadána zakázka bez VŘ, standardně dodává i plnění, které bylo zadáno jinému zadavateli bez VŘ, může to být posuzováno jako účelové dělení zakázky.⁹⁷

3.3.3 Operační program lidské zdroje a zaměstnanost

Dokument, kterým se zadavatelé v OPLZZ řídí při zadávání veřejných zakázek, mimo zákon se nazývá *Metodický pokyn pro zadávání zakázek OPLZZ*.

Zakázky zadávané v OPLZZ se dělí na dvě základní kategorie podle toho, zda se výběr dodavatele v daném případě řídí postupy stanovenými zákonem o veřejných zakázkách, či nikoli.

1. Zadávání zakázek, na které se nevztahují postupy upravené zákonem, se řídí postupy pro výběr dodavatele upravenými v Metodickém pokynu. Ustanovení jsou vždy závazná pro následující zadavatele:⁹⁸

⁹⁶ CZECHINVEST, ref. 93, s. 7.

⁹⁷ Tamtéž, s. 9.

⁹⁸ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ: *Metodický pokyn pro zadávání zakázek OP LZZ* [online]. MPSV, 2014 [3. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.esfcr.cz/file/8861/>, s. 16.

- zadavatelé zakázky, kteří nejsou veřejnými, dotovanými či sektorovými zadavateli ve smyslu § 2 ZVZ⁹⁹ a tudíž nejsou povinni postupovat dle zákona;
- zadavatelé ve smyslu § 2 ZVZ, kteří zadávají veřejnou zakázku malého rozsahu (do předpokládané hodnoty 2 000 000 Kč bez DPH) a rozhodli se nepostupovat podle ustanovení § 26 odst. 5 ZVZ¹⁰⁰.

2. Zadávání zakázek, na které se vztahují postupy upravené zákonem, se řídí vedle požadavků zákona a zároveň i postupy upravenými v Metodickém pokynu. Ustanovení zákona a Metodického pokynu jsou závazná pro veřejné, dotované a sektorové zadavatele ve smyslu § 2 ZVZ, kteří zadávají podlimitní či nadlimitní veřejné zakázky.

Postupuje-li zadavatel v souladu s principy transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace a současně respektuje ceny v místě a čase obvyklé, **nemusí u zakázek**, ve kterých předpokládaná hodnota plnění nepřesahuje částku **500 000 Kč bez DPH**, provádět výběrové řízení a tudíž může přímo oslovit vybraného uchazeče.

Dodávku zboží, nákup služeb nebo nákup stavebních prací v hodnotě nepřesahující **200 000 Kč bez DPH** není třeba dokládat písemnou smlouvou, postačí, aby byl uskutečněný výdaj doložen účetními doklady.

Dodávky zboží, nákup služeb nebo nákup stavebních prací v hodnotě přesahující **200 000 Kč bez DPH** a zároveň nepřesahující **500 000 Kč bez DPH** musí být podloženy písemnou smlouvou alespoň ve formě písemné objednávky písemně potvrzené dodavatelem.¹⁰¹

U zakázek s předpokládanou hodnotou přesahující **500 000 Kč bez DPH** a nedosahující **2 000 000 Kč bez DPH** je zadavatel povinen uveřejnit výzvu k podávání nabídek na webové stránce evropského sociálního fondu ČR. Po vyplnění a odeslání on-line formuláře potvrdí zadavatel Řídícímu orgánu OP LZZ svou žádost o zveřejnění formou odeslání naskenovaného vyplněného formuláře podepsaného zadavatelem nebo osobou oprávněnou jednat za zadavatele. Lhůta pro podávání nabídky nesmí být kratší než 10 dní ode dne uveřejnění výzvy.¹⁰²

Zadávání zakázek s předpokládanou hodnotou **od 2 000 000 Kč** a nedosahující **3 256 000 Kč bez DPH** je zadavatel povinen písemně vyzvat k podání nabídky alespoň 5 dodavatelů, kteří

⁹⁹ Zákon č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách, § 2 Zadavatel veřejné zakázky.

¹⁰⁰ Zákon č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách, § 26 Zahájení a průběh zadávacího řízení, odstavec 5.

¹⁰¹ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ, ref. 98, s. 18.

¹⁰² Tamtéž, s. 19.

nabízejí požadované plnění na trhu, a o kterých lze na základě veřejně dostupných informací předpokládat, že jsou schopni požadované plnění řádně a včas dodat. Výzva musí být zaslána doporučeným dopisem nebo elektronicky, případně osobně s písemným potvrzením uchazeče o převzetí výzvy. Musí být podepsána zadavatelem nebo osobou oprávněnou jednat za zadavatele. Lhůta pro podávání nabídky nesmí být kratší než 15 dní ode dne odeslání výzvy.¹⁰³

Zadávání zakázek s předpokládanou hodnotou **od 3 256 000 Kč bez DPH** je zadavatel povinen písemně vyzvat k podání nabídky alespoň 9 dodavatelů, kteří nabízejí požadované plnění na trhu a o kterých lze na základě veřejně dostupných informací předpokládat, že jsou schopni požadované plnění řádně a včas dodat. Lhůta pro podávání nabídky nesmí být kratší než 35 dní ode dne odeslání výzvy.¹⁰⁴

Tento metodický pokyn nastavuje rozdílné postupy, pro průběh zadávání veřejných zakázek, oproti ZVZ. Největší rozdíly lze vidět v limitech pro předpokládané hodnoty, a také v jejich jednotlivých metodických postupech.

3.3.4 Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

V tomto OP se zadavatelé při zadávání veřejných zakázek mimo zákon řídí *Příručkou pro příjemce finanční podpory z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost*.

Příjemci, kteří při realizaci projektu pořizují dodávky, služby či stavební práce jsou povinni při výběru dodavatelů respektovat závazné Postupy pro zadávání zakázek při pořizování zboží, služeb či stavebních prací z prostředků finanční podpory OPVK. Pokud nebudou tyto postupy dodrženy, dojde k porušení rozpočtové kázně a vůči příjemci bude dále postupováno dle specifikace v právním aktu. Zadavatelem zakázky podle již zmíněných postupů může být příjemce dotace nebo jeho partner s finančním příspěvkem, pokud je touto činností pověřen ve Smlouvě o partnerství.¹⁰⁵

Výběrové řízení je zahájeno uveřejněním oznámení o zahájení výběrového řízení a odesláním výzvy k podání nabídek konkrétním zájemcům. Oznámení o zahájení výběrového řízení musí být uveřejněno na webových stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) nebo Zprostředkujícího subjektu (například Krajský úřad), dále může být uveřejněno například na webových stránkách zadavatele, v tisku, v Obchodním věstníku nebo na úřední

¹⁰³ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ, ref. 98, s. 20.

¹⁰⁴ Tamtéž, s. 22.

¹⁰⁵ Zakázka může být zadána i prostřednictvím centrálního zadavatele (§ 3 zákona č. 137/2006 Sb.) a prostřednictvím sdružení zadavatelů (§ 2 odst. 10 zákona č. 137/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

desce. Formulář pro zveřejnění výzvy na webových stránkách poskytovatele podpory je k dispozici ke stažení na webových stránkách MŠMT. Součástí formuláře jsou i kontaktní e-mailové adresy na poskytovatele podpory, kteří zajistí zveřejnění oznámení a opatří jej evidenčním číslem. Formulář je nutné zaslat nejpozději 3 pracovní dny před požadovaným termínem zveřejnění.¹⁰⁶

V případě rámcové smlouvy, jejíž cena je **200 000 - 500 000 Kč bez DPH**, je zadavatel vedle výsledku výběrového řízení povinen zveřejnit na webových stránkách MŠMT nebo Zprostředkujícího subjektu též finální a podepsané znění smlouvy uzavřené s vybraným dodavatelem včetně všech případných dodatků. V případě smlouvy, jejíž cena **přesáhne 500 000 Kč bez DPH**, je zadavatel povinen finální a celé znění smlouvy zveřejnit na profilu zadavatele dle § 147a zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, a to do 15 dnů od jejího uzavření.¹⁰⁷

U **zakázek malého rozsahu**, kde předpokládaná hodnota plnění **nedosáhne 200 000 Kč bez DPH**, nemusí být prováděno výběrové řízení a je dostačující zaslat přímo objednávku jednomu vhodnému dodavateli nebo písemně vyzvat takového dodavatele k podání cenové nabídky. V případě nákupu drobných položek¹⁰⁸ v obchodě stačí doložit paragon z obchodu.

Zadávání zakázek malého rozsahu při předpokládané hodnotě plnění nejméně **200 000 Kč** a nedosahující **2 000 000 Kč bez DPH** pro zakázky na služby a dodávky a nedosahující **6 000 000 Kč bez DPH** pro zakázky na stavební práce. Je zadavatel povinen písemně vyzvat k podání nabídky alespoň 3 dodavatele a současně uveřejnit oznámení o zahájení výběrového řízení na webových stránkách poskytovatele podpory. Lhůta pro podání nabídek musí činit minimálně 10 kalendářních dnů ode dne odeslání výzvy. S vybraným dodavatelem musí být uzavřena písemná smlouva, jejíž hodnota dosahuje 200 000 Kč a nepřesáhne 500 000 Kč bez DPH, včetně případných dodatků, je zadavatel povinen do 15 pracovních dnů zveřejnit na webu MŠMT. Smlouvy, jejichž cena přesahuje 500 000 Kč bez DPH a výše je zadavatel povinen uveřejnit na profilu zadavatele v souladu s § 147a zákona č. 137/2006 o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.¹⁰⁹

V případech zadávání veřejných zakázek s předpokládanou hodnotou vyšší než **2 000 000 Kč bez DPH** a do **6 000 000 Kč bez DPH** postupují příjemci podle ZVZ.

¹⁰⁶ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY: *Příručka pro příjemce finanční podpory z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, verze 8* [online]. MŠMT, 2014 [3. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/32890/>, s. 104.

¹⁰⁷ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, ref. 106, s. 118.

¹⁰⁸ Za drobné položky jsou považovány takové položky, jejichž cena nepřesáhne 10 000 Kč bez DPH.

¹⁰⁹ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, ref. 106, s. 121.

Veřejné zakázky se nevyskytují jen u tematických operačních programů (TOP), ale také v **regionálních operačních programech** (ROP). Pro programové období 2007-2013 bylo k dispozici v ČR sedm regionů NUTS II. Jsou jimi následující ROP: ROP Severozápad, ROP Severovýchod, ROP Střední Čechy, ROP Jihozápad, ROP Jihovýchod, ROP Moravskoslezsko a ROP Střední Morava. Všechny ROP se řídí při zadávání veřejných zakázek dle ZVZ a metodik, které si stanovuje řídicí orgán každého ROP samostatně.

Zadávání veřejných zakázek v ČR se primárně řídí zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Ten prošel na přelomu let 2011 a 2012 rozsáhlou novelizací s cílem zvýšit transparentnost a otevřenost zadávacích řízení. Na přelomu let 2013 a 2014 byly díky zákonnému opatření Senátu ČR v rámci technické novely zákona opětovně zavedeny limity pro zakázky malého rozsahu na úroveň 2 milionů Kč bez DPH pro dodávky a služby, a 6 milionů Kč bez DPH na stavební práce s účinností od 1. 1. 2014, což vrátilo limity na úroveň z roku 2012. Přestože se většina zadavatelů řídí ZVZ existují také metodické pokyny pro TOP či ROP. Tyto pokyny vycházejí ze Závazných postupů, kterými se zadavatel řídí. Rozdíly v pokynech jsou například ve lhůtách, hodnotách, a také zadávání VZ. Zadavatelé se tak musí při zadávání VZ řídit příslušnými pokyny poskytovatele dotace dle vybraných OP. Zadávání dle jednotlivých pokynů je uvedeno ve výše zmíněných podkapitolách.

4 Příprava a realizace veřejné zakázky ve vybraném projektu spolufinancovaném ze strukturálních fondů EU

Následující kapitola se zabývá konkrétní veřejnou zakázkou s názvem *Rekonstrukce chemické laboratoře*, která je financovaná z OPVK. Nejprve je však zapotřebí charakterizovat projekt, ze kterého VZ vychází.

4.1 Charakteristika vybraného projektu

Jelikož je výše zmíněná veřejná zakázka financována z OPVK, budou se níže uvedené kapitoly zabývat nejdříve charakteristikou operačního programu. Dále je zde uveden popis samostatného projektu s názvem „*Zkvalitnění a modernizace výuky chemie, fyziky a biologie*“. Tento projekt je realizován od 14. 2. 2012 do 30. 6. 2014. Jsou již schváleny čtyři monitorovací zprávy a k 31. 3. 2014 skončilo páté monitorovací období, které muselo být ukončeno do 30. 4. pátou monitorovací zprávou. Projekt je spolufinancován z ESF (100 %) prostřednictvím OPVK pod číslem CZ. 1.07/1.1.24/01.0091. Stručná charakteristika operačního programu je předmětem podkapitoly 4.1.1.

4.1.1 Stručná charakteristika operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

OPVK je víceletým tematickým programem pod záštitou řídicího orgánu MŠMT. V rámci programového období 2007-2013 je možné čerpat finanční prostředky OPVK z Evropského sociálního fondu (ESF), jednoho ze strukturálních fondů Evropské unie. Program byl schválen Evropskou komisí 12. října 2007. Zaměřuje se na oblast rozvoje lidských zdrojů prostřednictvím vzdělávání ve všech jeho rozmanitých formách s důrazem na komplexní systém celoživotního učení, utváření vhodného prostředí pro výzkumné, vývojové a inovační aktivity a stimulace spolupráce participujících subjektů.¹¹⁰ Program je určen přímo pro oblast školství na podporu rozvoje vzdělanosti, investic do lidského kapitálu, rozvoj znalostí, dovedností a kompetencí jednotlivců. Finanční alokace pro OPVK činí 53,766 miliard Kč. Zdroje EU činí 85 % a národní zdroje ze státního rozpočtu ČR jsou zbylých 15 %.

¹¹⁰ OPERAČNÍ PROGRAM VZDĚLÁVÁNÍ PRO KONKURENCESCHOPNOST. Co je OPVK. *Op-vk.cz* [online]. 2013 [7. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.op-vk.cz/cs/siroka-verejnost/co-je-op-vk.html>.

Globálním cílem OPVK 2007-2013 je rozvoj vzdělanostní společnosti za účelem posílení konkurenceschopnosti ČR prostřednictvím modernizace systémů počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání, jejich propojení do komplexního systému celoživotního učení a zlepšení podmínek ve výzkumu a vývoji.

Specifické cíle OPVK jako cesty k naplnění globálního cíle jsou:¹¹¹

- rozvoj a zkvalitňování počátečního vzdělávání,
- inovace v oblasti terciárního vzdělávání,
- posílení adaptability a flexibility lidských zdrojů,
- vytvoření moderního, kvalitního a efektivního systému celoživotního učení.

Návaznost cílů a prioritních os lze vidět v příloze č. 2.

Program je tvořen **pěti prioritními osami**, které rozdělují operační program na logické celky. Osy jsou dále konkretizovány pomocí tzv. oblastí podpor a ty vymezují, jaké typy projektů mohou být v rámci příslušné prioritní osy podpořeny.

Prioritní osa 1 – Počáteční vzdělávání

Tato prioritní osa je zaměřena na podporu prvního specifického cíle OPVK, který řeší rozvoj a zkvalitňování systému počátečního vzdělávání. Prioritní osa je zaměřena na nastavení samotného systému počátečního vzdělávání tak, aby byl akceptován rovný přístup s důrazem na podporu klíčových dovedností, zajištění kvality vzdělávání pedagogických pracovníků a se zohledněním individuálního talentu každého jednotlivce, aby se zvýšila uplatnitelnost absolventů škol na trhu práce a zároveň bylo dosaženo pozitivního přístupu k dalšímu vzdělávání.¹¹²

Oblasti podpory:¹¹³

- zvyšování kvality ve vzdělávání,
- rovné příležitosti dětí a žáků včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení,
- zlepšení podmínek pro vzdělávání na základních školách,
- zlepšení podmínek pro vzdělávání na středních školách.

¹¹¹ OPERAČNÍ PROGRAM VZDĚLÁVÁNÍ PRO KONKURENCESCHOPNOST [online], ref. 110.

¹¹² MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY: *Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost* [online]. MŠMT, 2013 [7. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.op-vk.cz/cs/siroka-verejnost/zakladni-dokumenty/op-vzdelavani-pro-konkurenceschopnost.html>, s. 45.

¹¹³ OPERAČNÍ PROGRAM VZDĚLÁVÁNÍ PRO KONKURENCESCHOPNOST. Prioritní osy. *Op-vk.cz* [online]. 2011 [7. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.op-vk.cz/cs/siroka-verejnost/prioritni-osy.html>.

Prioritní osa 2 – Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj

Prioritní osa 2 naplňuje druhý specifický cíl OPVK a je zaměřena na modernizaci terciárního vzdělávání včetně zatraktivnění systému vyššího odborného vzdělávání. Naplňování cílů této prioritní osy vede ke zvýšení flexibility a kreativity absolventů uplatnitelných ve znalostní ekonomice. Zaměřuje se také na rozvoj a zatraktivnění oblasti vědy a výzkumu a na podporu partnerství a sítí.¹¹⁴

Oblasti podpory:¹¹⁵

- vyšší odborné vzdělávání,
- vysokoškolské vzdělávání,
- lidské zdroje ve výzkumu a vývoji,
- partnerství a sítě.

Prioritní osa 3 – Další vzdělávání

Důraz u této osy je kladen na posílení adaptability a flexibility lidských zdrojů, jelikož je to základní faktor konkurenceschopnosti ekonomiky a udržitelného rozvoje ČR a to pomocí podpory dalšího vzdělávání jak na straně nabídky, tak poptávky.¹¹⁶

Oblasti podpory:¹¹⁷

- individuální další vzdělávání,
- podpora nabídky dalšího vzdělávání.

Prioritní osa 4a a 4b – Systémový rámec celoživotního učení

Cílem prioritních os 4a a 4b je realizace systémových aktivit na národní úrovni dotýkajících se věcných priorit 1, 2 a 3. Jsou zaměřeny na moderní, kvalitní a efektivní systém celoživotního učení a to za pomoci rozvoje systému počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání, včetně propojení těchto jednotlivých částí systému celoživotního učení.¹¹⁸

Oblasti podpory:¹¹⁹

- systémový rámec celoživotního učení.

¹¹⁴ MINISTERSRSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, ref. 112, s. 45.

¹¹⁵ OPERAČNÍ PROGRAM VZDĚLÁVÁNÍ PRO KONKURENCESCHOPNOST [online], ref. 113.

¹¹⁶ MINISTERSRSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, ref. 112, s. 46.

¹¹⁷ OPERAČNÍ PROGRAM VZDĚLÁVÁNÍ PRO KONKURENCESCHOPNOST [online], ref. 113.

¹¹⁸ MINISTERSRSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, ref. 112, s. 46

¹¹⁹ OPERAČNÍ PROGRAM VZDĚLÁVÁNÍ PRO KONKURENCESCHOPNOST [online], ref. 113.

Prioritní osa 5a a 5b – Technická pomoc

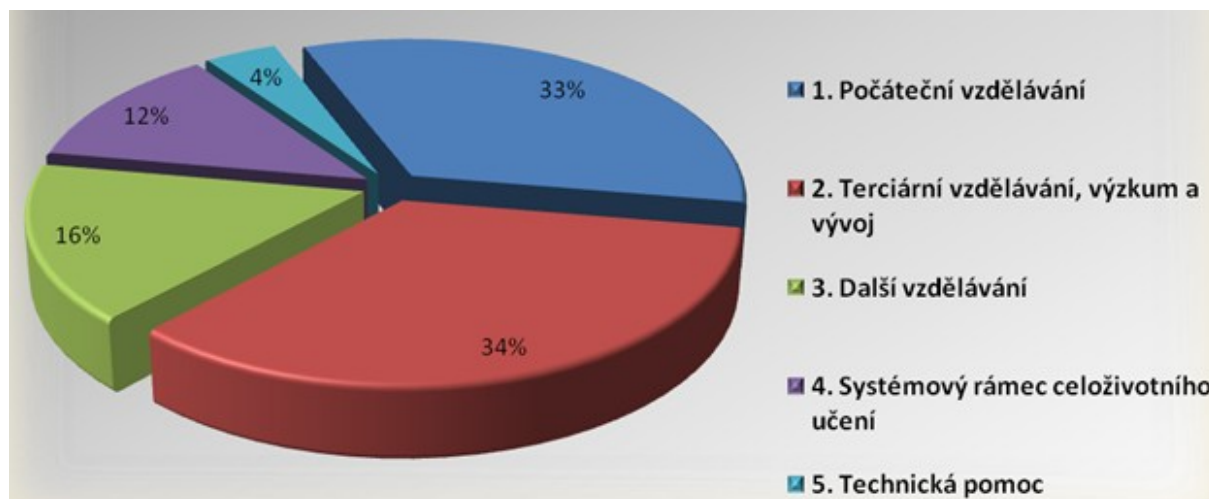
Cílem os je podpora efektivního řízení a implementace OPVK. Financovány jsou především aktivity, které podporují řízení, implementaci, kontrolu, monitorování, hodnocení a publicitu OPVK.¹²⁰

Oblasti podpory:¹²¹

- řízení, kontrola, monitorování a hodnocení programu,
- informovanost a publicita programu,
- absorpční kapacita subjektů implementujících program.

Na obrázku 4.1 je vyobrazena alokace finančních prostředků z ESF na jednotlivé prioritní osy OPVK, kde 100 % je 1,83 miliardy EUR.

Obrázek 4.1: Alokace finančních prostředků z ESF na jednotlivé prioritní osy v %

Zdroj: MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY [online], 2006

4.1.2 Popis projektu

Projekt, který zde je popisován, se nazývá *Zkvalitnění a modernizace výuky chemie, fyziky a biologie*, je financovaný z OPVK a spadá pod prioritní osu 7.1 Počáteční vzdělávání, oblast podpory 7.1.1 Zvyšování kvality ve vzdělávání.

Zaměřuje se na rozvoj aktivit v oblasti přírodovědného vzdělávání. Žadatel projektu je *Matiční gymnázium, Ostrava* (MGO), příspěvková organizace, jejímž hlavním účelem je uskutečňovat vzdělávání a výchovu žáků podle vzdělávacích programů. Projekt se orientuje na zlepšení podmínek pro výuku přírodovědných předmětů v oblasti chemie, fyziky a

¹²⁰ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, ref. 112, s. 47.

¹²¹ OPERAČNÍ PROGRAM VZDĚLÁVÁNÍ PRO KONKURENCESCHOPNOST [online], ref. 113.

biologie. V rámci těchto předmětů by měl projekt motivovat studenty k dalšímu vzdělávání ubírající se tímto směrem. Za účelem splnění již zmíněných cílů projektu je nezbytné vytvoření učebních materiálů, jež budou navazovat na teoretickou a zejména praktickou výuku daných předmětů, a budou aktualizovat témata výuky dle specifických aktivit projektu. Tvorba učebních materiálů bude garantována a vedena lektory Matičního gymnázia, Ostrava, jež vyučují dané předměty, současně při aktivním zapojení všech žáků, čímž dojde k inovativní obměně dané formy výuky a prohloubení týmové spolupráce.¹²²

Usnesení vlády České republiky č. 707 ze dne 26. října 1998 k návrhu na vymezení nomenklatury územních statistických jednotek (NUTS) v ČR pro potřeby statistické a analytické a pro potřeby EU vláda doporučila předsedovi Českého statistického úřadu, aby po dohodě se Statistickým úřadem Evropských společenství vymezil statistické územní jednotky NUTS na území ČR dle návrhu předloženého vládě. Projekt je vsazen do těchto NUTS následovně:

- NUTS 1 – ČR,
- NUTS 2 – Moravskoslezsko,
- NUTS 3 – Moravskoslezský kraj,
- NUTS 4 – Ostrava – město,
- NUTS 5 – Moravská Ostrava a Přívoz.

Místo realizace projektu je Matiční gymnázium, Ostrava, Dr. Šmerala 25, 728 04 Ostrava.

Projekt je rozčleněn do dvou základních oblastí, jež na sebe plynule navazují. **Primárním cílem projektu** je inovace, modernizace a zkvalitnění výuky fyziky a biologie. Pro splnění tohoto cíle je klíčové vytvoření učebních materiálů pro povinné předměty Praktická cvičení z fyziky a Praktická cvičení z biologie i učebních materiálů pro povinně volitelné předměty Seminář a cvičení z fyziky a Seminář a cvičení z biologie. Nedílnou součástí je vybavení laboratoří, poslucháren a knihoven moderními učebními pomůckami, jež budou zakoupeny v průběhu realizace projektu. **Sekundárním cílem** projektu je inovace, modernizace a zkvalitnění výuky chemie. Pro splnění tohoto cíle je nutno vytvořit učební materiály pro povinný předmět Praktická cvičení z chemie a učební materiál pro povinně volitelný předmět Seminář a cvičení z chemie. Nedílnou součástí je vybavení laboratoře, posluchárny a knihovny chemie moderními učebními pomůckami a **kompletní rekonstrukce laboratoře**

¹²² MATIČNÍ GYMNAZIUM OSTRAVA. *Elektronická žádost o dotaci č.1Kd2RP0001 ze systémů Benefit 7*, Ostrava: 2011. 40 s, s. 6.

chemie. Učební materiály pro povinné předměty Praktická cvičení z chemie, Praktická cvičení z fyziky a Praktická cvičení z biologie budou obsahovat část metodickou, pracovní listy pro žáky, které budou výstupem z jednotlivých laboratorních cvičení i část pro procvičení získaných teoretických poznatků. Učební materiály pro předměty Seminář a cvičení z chemie, Seminář a cvičení z fyziky budou obsahovat podrobně rozpracovaná vybraná témata dle Školního vzdělávacího programu. Učební materiály pro Praktická cvičení z jednotlivých podpořených předmětů budou obsahovat 45 laboratorních úloh včetně pracovních listů pro chemii a 75 laboratorních úloh z biologie a fyziky.¹²³

Cílovou skupinou projektu jsou žáci již zmíněného gymnázia, u kterých jsou vyučovány podporované předměty projektu. Jedná se o žáky primy až oktávy osmiletého gymnázia a žáky odpovídajících ročníků čtyřletého gymnázia. Do projektu je zapojeno 365 žáků v rámci předmětů zaměřených na biologii, 355 žáků v rámci předmětu fyzika a 190 žáků v rámci předmětu chemie. Zapojení žáků v rámci jednotlivých projektových aktivit je odlišné v závislosti na jednotlivých ročnících a předmětech, jež jsou pro žáky vyučovány. Fyzicky zahrnuje cílová skupina celkem 480 žáků Maticního gymnázia, Ostrava, kteří jsou pro účely vykazování monitorovacího indikátoru započítáni samostatně v jednotlivých podporovaných předmětech a plánovaná cílová skupina tak zahrnuje 910 podpořených osob.¹²⁴ V březnu 2014 již bylo dovršeno naplnění indikátoru 1056 žáků. Což je o 146 žáků více, než bylo uvedeno v projektu. Tento počet byl navýšen v předmětu biologie na 430 žáků, v rámci předmětu fyzika na 381 žáků a v rámci předmětu chemie na 245 žáků. Tímto počtem je indikátor projektu splněn.

Projekt začal být realizován 14. 2. 2012 a měl by být ukončen 30. 6. 2014. Harmonogram realizace projektu nalezneme v příloze 3.

Celkový rozpočet projektu je ve výši 6 554 076,47 Kč. Z toho celkové způsobilé náklady projektu jsou 6 352 201,46 Kč a celkové nezpůsobilé náklady projektu ve výši 201 875,01 Kč. Ze strukturálních fondů je poskytnuto 5 399 371,24 Kč a ze státního rozpočtu 952 830,22 Kč. Rozpočet projektu lze podrobněji vidět v příloze č. 4. Rekonstrukce učebny chemické laboratoře zahrnuje stavební úpravy a pořízení vybavení učebny, jež bude pevně spojeno se zemí. Z účetního pohledu se jedná o technické zhodnocení. Část výdajů na vybavení chemické laboratoře, bude žadatelem hrazeno z vlastních zdrojů v rámci nezpůsobilých výdajů.

¹²³ MATIČNÍ GYMNÁZIUM OSTRAVA, ref. 122, s. 6.

¹²⁴ Tamtéž.

Při realizaci projektu bylo také potřeba doložit, že nemá negativní vliv na udržitelný rozvoj a na rovné příležitosti. **Podpora rovných příležitostí** bude v projektu zajištěna tím, že do jeho výstupu v rámci klíčových aktivit budou zařazeni všichni členové cílové skupiny, kterými jsou všichni žáci gymnázia. Princip rovných příležitostí je v projektu obsažen ve formě praktického uplatňování ve výuce teoretické i praktické. **Podpora udržitelného rozvoje** má pozitivní dopad na aktivity projektu. Projekt počítá ve své klíčové aktivitě zaměřené na biologii s vytvořením přehledu chráněných rostlin a živočichů ČR, jež bude prezentován žákům v rámci vybraných úloh z botaniky, mykologie a zoologie.

Nerealizace předpokladů, respektive realizace rizik může vést a zpravidla vede ke snížení efektivity projektu a mnohdy k jeho úplnému kolapsu, tedy přímo ovlivňuje udržitelnost projektu. Z těchto důvodů je detailní identifikace a popis předpokladů pro realizaci projektu a stanovení procesu pro jejich dosažení a identifikace a zhodnocení rizik a jejich možných dopadů na projekt základním podkladem pro popis a modelování udržitelnosti projektu. V případě tohoto projektu se jedná o:¹²⁵

- finanční rizika v průběhu projektu - opožděná alokace zdrojů na schválené aktivity,
- personální rizika - ukončení pracovního poměru do projektu zapojených lektorů, nedostatečná motivace lektorů k zapojení do projektu,
- manažerská rizika a administrativní rizika - administrativní podmínky jsou velmi náročné, existují rizika chyb v rozsáhlé dokumentaci, kterou je nutno vést, dlouhodobě archivovat, pravidelně zasílat doklady,
- potřeba materiálního vybavení školy.

Příjemce podpory z Evropské unie je povinen informovat veřejnost o tom, že je jeho projekt spolufinancován z fondů EU. K provádění informačních aktivit se příjemce zavazuje již v samotné projektové žádosti. Během všech fází realizace projektu, při jeho zahájení, v průběhu realizace musí být zdůrazněno financování z evropských prostředků. K zajištění propagačních aktivit jsou doporučovány různé nástroje a prostředky, kterými jsou internet, tištěné materiály, audiovizuální materiály, komunikace s celostátními či regionálními médii, informační akce, kampaně a propagační předměty. Projekt gymnázia má následující způsoby zajištění publicity:¹²⁶

- informace o realizaci projektu se objeví na internetových stránkách Matičního gymnázia, Ostrava,

¹²⁵ MATIČNÍ GYMNÁZIUM OSTRAVA, ref. 122, s. 7.

¹²⁶ Tamtéž, s. 32.

- veškeré výstupy projektu budou opatřeny názvem programu, logy a vlajkami dle manuálu vizuální identity OPVK,
- součástí každého tištěného a elektronického učebního materiálu jak pro semináře a cvičení, tak pro praktická cvičení, bude logotyp ESF a informace o tom, že tento studijní materiál vznikl díky finanční podpoře čerpané z fondů Evropské unie prostřednictvím OPVK,
- nákup drobných propagačních předmětů v podobě tužek s logotypem ESF a pracovních složek, které budou sloužit žákům pro archivaci pracovních listů v rámci praktických cvičení z chemie, fyziky a biologie,
- v prostorách chemické laboratoře bude v průběhu rekonstrukce i po jejím skončení umístěna stálá vysvětlující tabulka vypovídající o účasti žadatele na projektu v rámci OPVK a spolufinancování tohoto dílčího výstupu projektu EU,
- v rámci novin vydávaných jednou měsíčně Magistrátem města Ostravy, které nesou název "Ostravská radnice", budou průběžně oznamovány informace týkající se realizovaného projektu žadatele a jeho dílčích aktivit.

K dubnu 2014 jsou všechny uvedené znaky publicity splněny.

4.2 Charakteristika konkrétní veřejné zakázky

V rámci popsaného projektu byla vyhlášena veřejná zakázka s názvem *Rekonstrukce chemické laboratoře*, která se uskutečnila na Matičním gymnáziu v Ostravě. Celková cena rekonstrukce laboratoře chemie spadá do limitu pro vyhlašování výběrového řízení na **zakázky malého rozsahu**. Jelikož se jedná o zakázku malého rozsahu na stavební práce do 6 000 000 Kč a je spolufinancována z OPVK, zadavatel VZ se neřídil dle ZVZ, ale dle Příručky pro příjemce finanční podpory z OPVK, verze 5, účinnou od 6. 9. 2011.

Cílem veřejné zakázky byly **stavební úpravy a dodávka vybavení nového interiéru v laboratoři chemie** ve 3. NP budovy Matičního gymnázia, Ostrava, příspěvkové organizace. V rámci stavebních úprav došlo k vybourání stávající dřevotřískové příčky mezi současnou laboratoří chemie a přípravnou, opravy omítek a podhledů, dále výměna rozvodů elektroinstalace, plynu, rozvodů vody, kanalizace, opravy nášlapných a podkladních vrstev podlah, opravy obkladů, dlažeb, vše jako příprava pro kompletní výměnu nábytku a vybavení v prostorách laboratoře a přípravný. V rámci stavby se rovněž předpokládala oprava souvisejících kanalizačních odpadů pod stropem kabinetu fyziky ve 2. NP budovy.

4.2.1 Příprava zadávací dokumentace

Matiční gymnázium, Ostrava, příspěvková organizace je organizací zřízenou Moravskoslezským krajem. Před zadáním veřejné zakázky bylo nutné jednoznačně vymezit předmět plnění a stanovit tak lhůtu výstavby, formu ceny, technické a dodací podmínky, metodu hodnocení nabídek a smlouvu o dílo.

Rozsah zakázky byl odvozen projektantem po předložených dokumentech potřebných k určení předběžné hodnoty. Při stanovení předpokládané hodnoty VZ bylo potřeba provést cenové propočty pro stanovení rozpočtu stavby.

Zadávací dokumentace na stavební práce musí obsahovat příslušnou dokumentaci a soupis prací. Byla podkladem pro vypracování nabídky VZ a zadavatel v ní specifikoval předmět VZ a podmínky jeho zhotovení, dodání a metodiku hodnocení.

4.2.2 Realizace veřejné zakázky

Prvním krokem bylo výběrové řízení VZ, které se zahájilo uveřejněním zadávací dokumentace a výzvy k podání nabídek pro VZ na webových stránkách Matičního gymnázia a na webových stránkách Krajského úřadu. Veřejná zakázka byla vyhlášena 30. 3. 2012.

Začátek lhůty pro podání nabídek byl dne 6. 4. 2012 v 8,00 hodin a konec lhůty dne 18. 4. 2012 do 11:00 hodin. Předpokládaná hodnota VZ byla **stanovena projektantem na 601 394 Kč bez DPH, tj. 721 673 Kč včetně DPH**, čímž se řadí mezi zakázky malého rozsahu. Tato cena je zároveň cenou nejvýše přípustnou. Výzva k podání nabídek dále musela obsahovat lhůtu a místo dodání. V tomto případě stavební práce musely být provedeny od 2. 7. 2012 do 15. 8. 2012.

Nabídka, kterou musel dodavatel podat, měla být předložena na Matiční gymnázium buď osobně anebo poštou v nepoškozeném stavu. Musela být podepsána oprávněnou osobou, zpracována v českém jazyce a součástí nabídky byla také vyplněna a podepsána smlouva o dílo.

Součástí výzvy bylo šest příloh:

- specifikace předmětu zakázky,
- návrh smlouvy o dílo,
- formulář - krycí list nabídky,
- formulář - technická specifikace a cenová kalkulace,
- formulář - čestné prohlášení o splnění základních kvalifikačních předpokladů,

- vzorový štítek na obálku nabídky.

Podle Příručky pro příjemce OPVK musí být u takovéto zakázky osloveni 3 dodavatelé. Proto zadavatel oslovit 3 vybrané firmy A, B, C.

Jelikož lhůta pro podání nabídek byla do 18. 4. 2012 11,00 hodin, hodnotící komise se sešla ihned po této hodině. Komise se skládala ze tří členů: ředitelky školy, zástupce ředitelky školy a manažera projektu. Ve lhůtě pro podání nabídek obdržel zadavatel celkem 5 nabídek uchazečů, které jsou vyobrazeny v tabulce 4.1. Nabídky byly podány ve stanovené lhůtě a komise zkontrolovala, zdali obálky nejsou narušeny či poškozeny. Komise pro otevírání a hodnotící komise byla u této zakázky totožná. Členové komise podepsali čestné prohlášení o nestrannosti, nepodjatosti a mlčenlivosti. Otevírání obálek s nabídkami nebyl přítomen zástupce příjemce dotace.

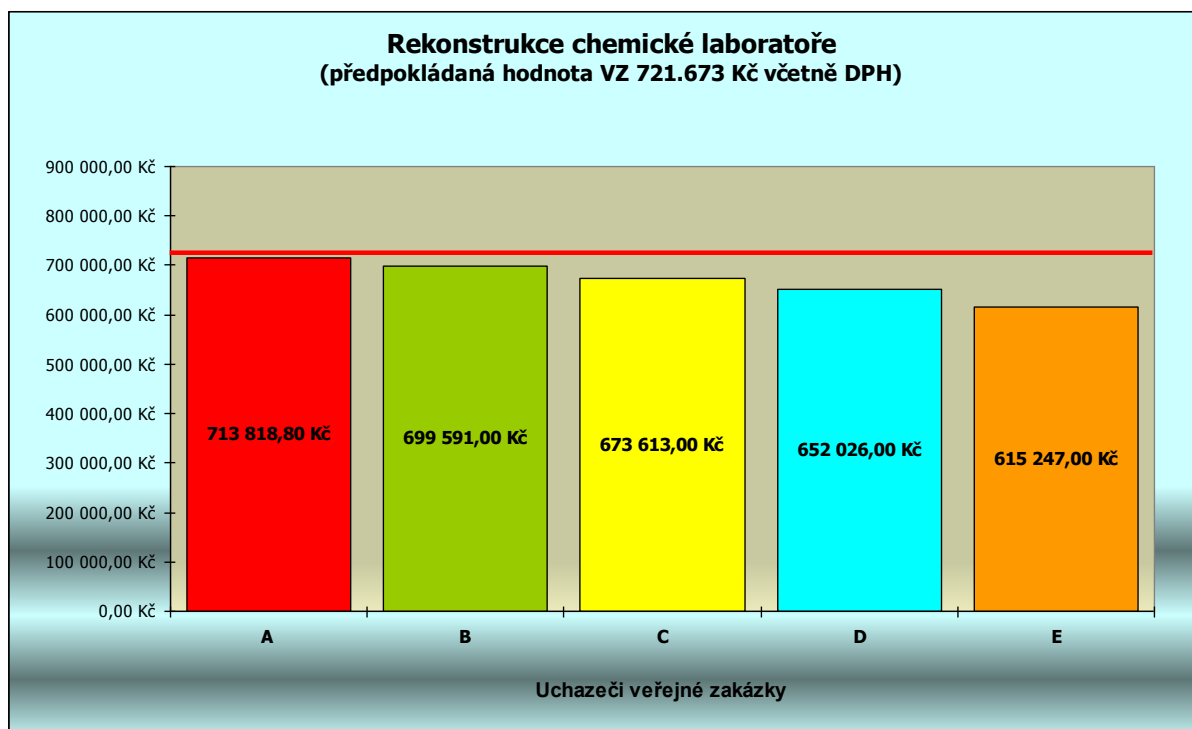
Tabulka 4.1: Seznam doručených nabídek uchazečů

Číslo nabídky	Název uchazečů	Sídlo uchazečů	Datum, čas podání nabídky	Forma dodání
1	A	Ostrava – Mariánské Hory	13. 4. 2012 10,00 hodin	poštou
2	B	Ostrava – Moravská Ostrava	17. 4. 2012 8,30 hodin	osobně
3	C	Ludgeřovice	18. 4. 2012 9,45 hodin	osobně
4	D	Ostrava – Hrušov	18. 4. 2012 10,03 hodin	osobně
5	E	Kravaře	18. 4. 2012 10,37 hodin	osobně

Zdroj: MATIČNÍ GYMNÁZIUM OSTRAVA, 2012d, s. 2; vlastní zpracování

Po otevření nabídek, hodnotící komise provedla kontrolu úplnosti nabídek, zdali nabídky splňují všechny požadavky stanovené ve výzvě k podání nabídek a zadávací dokumentaci. V níže uvedeném grafu 4.1 jsou znázorněny nabídkové ceny jednotlivých uchazečů včetně DPH. Z grafu lze vyčíst, že nabídky všech uchazečů nepřekročily předpokládanou hodnotu.

Graf 4.1: Znázornění nabídkové ceny včetně DPH

Zdroj: MATIČNÍ GYMNÁZIUM OSTRAVA, 2012c; vlastní zpracování

V rámci **posouzení úplnosti nabídek** byly nabídky čtyř uchazečů shledány jako neúplné a zadavatel požádal uchazeče elektronickou formou o doplnění nabídek v dodatečné lhůtě do 23. 4. 2012 do 15,00 hodin. Dodatečné informace neprokázala společnost A, která nedoložila výpis z živnostenského rejstříku. Uchazeč B ve stanovené lhůtě seznam 3 významných realizovaných zakázek dodal, avšak doklad neodpovídá zadání z důvodu uvedení pouze dvou relevantních referencí. Uchazeč C splnil všechny požadavky bez výhrad. Uchazeč D veškeré požadované dokumenty doložila, tj. výpis z živnostenského rejstříku a seznam 3 významných realizovaných zakázek. Uchazeč E taktéž dodala požadovaný dokument, kterým byl výpis z živnostenského rejstříku.

Vzhledem k výše uvedeným informacím a údajům v tabulce 4.2 byly hodnotící komisí shledány jako neúplné nabídky uchazeče A a B. Z tohoto důvodu byly tyto společnosti vyloučeny z účasti ve VŘ.

Tabulka 4.2: Posouzení úplnosti nabídek uchazečů

Číslo nabídky	1.	2.	3.	4.	5.
Uchazeč	A	B	C	D	E
Vyplněný a podepsaný krycí list nabídky	splněno	splněno *	splněno	splněno	splněno
Vyplněný a podepsaný návrh smlouvy o dílo	splněno	splněno	splněno	splněno	splněno
Vyplněná a podepsaná příloha smlouvy o dílo – technická specifikace a cenová kalkulace	splněno	splněno	splněno	splněno	splněno
Prostá kopie aktuálního zápisu z obchodního rejstříku, pokud je v něm zapsán, či výpis z jiné obdobné evidence, je-li v ní zapsán, ne starší než 90 kalendářních dnů	splněno	nehodnoceno (fyzická osoba)	splněno	splněno	splněno
Výpis z živnostenského rejstříku, ne starším než 90 kalendářních dnů	nesplněno	splněno	splněno	splněno *	splněno *
Seznam významných dodávek obdobného charakteru realizovaných dodavatelem s uvedením jejich rozsahu, doby poskytnutí a konkrétních údajů na objednatele. Ze seznamu významných dodávek bude zřejmé, že dodavatel v posledních 3 letech realizoval 3 zakázky na rekonstrukce budov nebo stavební práce a min. objemu 300 tis. Kč bez DPH za jednu zakázku	splněno	nesplněno	splněno	splněno *	splněno

Pozn.: *doložení dokladů pro podání neúplných nebo chybějících dokladů v dodatečné lhůtě

Zdroj: MATIČNÍ GYMNÁZIUM OSTRAVA, 2012c; vlastní zpracování

Nabídky, které byly doručeny včas a jsou úplné z hlediska požadavků zadavatele, dále postupovaly do fáze **posouzení a hodnocení jednotlivých nabídek**. Nabídky byly posuzovány z hlediska přijatelnosti nabídky, tzn. z hlediska splnění požadavků zadavatele uvedených ve výzvě k podání nabídky a v zadávací dokumentaci.

V rámci posouzení a věcného hodnocení byly nabídky uchazečů D a E shledány jako nepřijatelné z důvodu nesplnění požadavků zadavatele uvedených v zadávací dokumentaci. Uchazeči v položkovém rozpočtu v kolonce množství uvedli rozdílné údaje oproti zadávací dokumentaci. Na základě výše uvedeného byly nabídky uchazečů D a E vyloučeny z účasti ve VŘ.

Hodnotící komise se seznámila s doručenými nabídkami, posoudila je a konstatovala, že jedinou nabídkou pro hodnocení se **stala nabídka společnosti C**, která splnila veškeré požadavky zadavatele. Byl sepsán zápis o posouzení a hodnocení nabídek, který obsahoval:

- seznam posouzených a vyřazených nabídek a zdůvodnění vyřazení,
- popis a způsob hodnocení,
- výsledek hodnocení,
- údaj o složení hodnotící komise.

Uchazeči A, B, D a E byli vyrozuměni zadavatelem o neúplnosti a nepřijatelnosti nabídek. Vítěznému uchazeči C byla zaslána informace o výsledku VŘ a smlouva o dílo, která byla se společností uzavřena dne 25. 4. 2012 za cenu nejvýše přípustnou 673 613 Kč včetně DPH. Zadavatel tak ušetřil 48 060 Kč včetně DPH oproti předpokládané hodnotě veřejné zakázky.

Veřejná zakázka byla schválena administrátorem dotace, kterým v tomto případě byl Krajský úřad Moravskoslezského kraje, prostřednictvím druhé monitorovací zprávy, která byla podána 24. 2. 2012 a následně po kontrole věcné a finanční správnosti schválená. Monitorovací zpráva byla v rámci druhého monitorovacího období od 14. 5. 2012 do 30. 9. 2012.

Stavební rekonstrukce laboratoře proběhla bez jakýchkoli komplikací. Modernizace laboratoře přispěla žákům MGO k lepšímu a atraktivnějšímu prostředí, které slouží k potřebným účelům. Mohou zde díky modernějším technikám provádět více pokusů v rámci předmětu chemie, což prospěje k jejich většímu odbornému přehledu. Ukázka chemické laboratoře před a po rekonstrukci je zaznamenána v příloze 5.

5 Závěr

Zadávání veřejných zakázek je nejvyužívanější formou spolupráce veřejného a soukromého sektoru. Problematika veřejných zakázek je velice obsáhlá a prochází rychlým vývojem, kterému se musí územní samosprávné celky flexibilně přizpůsobovat. Základní myšlenka využití veřejných zakázek je založena na předpokladu, že většinu statků a služeb dokáže soukromá organizace vyprodukovat daleko levněji než organizace ve veřejném sektoru. Problematika zadávání veřejných zakázek je v současné době velice aktuální a sledovanou oblastí, a v posledních letech prošla a neustále prochází příslušná legislativa dynamickým vývojem a změnami. Střetávají se zde velmi odlišné zájmy veřejných a soukromých subjektů a zároveň je ve hře velké množství veřejných peněz, což vytváří silné korupční prostředí. Kvůli odlišným zájmům zadavatelů a uchazečů je pokušení ovlivňovat výsledky soutěží vysoké a vzniká prostor pro manipulace, obcházení pravidel či zneužívání pravomocí. Veřejné zakázky jsou tak velmi citlivou oblastí nejen v České republice, ale i v řadě jiných států světa a je téměř nemožné se pokusům o manipulaci u veřejných soutěží vyhnout.

Cíl diplomové práce, kterým bylo identifikovat a popsat proces zadávání veřejné zakázky v projektech strukturálních fondů Evropské unie v České republice a následně aplikovat teoretická východiska na příkladu veřejné zakázky malého rozsahu spolufinancované z ESF, byl z hlediska struktury a obsahu diplomové práce naplněn.

Hypotéza, jejímž obsahem bylo správné provedení zadávání veřejné zakázky a zkvalitnění činnosti příjemce byla přijata a to v podobě rekonstruované učebny laboratoře chemie, která přispívá ke zkvalitnění výuky žáků. Žáci mají nyní lepší podmínky pro své studium a možnost rozšířit své znalosti díky modernější a kvalitnější technice. Laboratoř je v současné době permanentně využívána a v jejích prostorách se konají okresní kola chemických olympiád.

Celá diplomová práce je zaměřena na veřejné zakázky financované z ESF, skrze Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Tento operační program se řídí při zadávání veřejných zakázek Příručkou pro příjemce finanční podpory z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Konkrétní veřejná zakázka, která byla popsána ve čtvrté kapitole diplomové práce, se řídí touto příručkou, jelikož se jedná o veřejnou zakázku malého rozsahu.

Projekt, který je specifikován v podkapitole 4.1.2 se skládá z pěti veřejných zakázek, ale diplomová práce se soustřeďuje pouze na jednu z nich, která se zabývá rekonstrukcí chemické laboratoře. Předpokládaná hodnota veřejné zakázky byla ve výši 721 673 Kč včetně DPH, což splnilo limit dle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, kdy hodnota pro zakázky na stavební práce, které nedosahují 6 000 000 Kč bez DPH, se řadí mezi zakázky malého rozsahu. Veřejné zakázky se účastnilo 5 uchazečů a všechny nabídky byly doručeny ve stanovený termín na MGO, avšak po řádném procesu, který je u zadávání veřejných zakázek nepostradatelný bylo nutno ze všech přihlášených nabídek ve výběrovém řízení vyřadit čtyři, z důvodu rozporu se zadávací dokumentací. S vítěznou nabídkou byla 4. 5. 2012 uzavřena Smlouva o dílo. Celkově žadatel o dotaci ušetřil na rekonstrukci chemické laboratoře 48 060 Kč včetně DPH vůči původní předpokládané hodnotě veřejné zakázky, i přestože si nevybral dodavatele s nejnižší nabídkovou cenou.

Seznam použité literatury

Knihy

1. DOLEŽALOVÁ, Hana a Miroslav DOLEŽAL. *Stručný exkurz do problematiky veřejných zakázek*. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 96 s. ISBN 978-80-210-5492-9.
2. JURČÍK, Radek a Lenka KRUTÁKOVÁ (eds.). *Veřejné zakázky a PPP projekty – potřebnost změny právní úpravy v EU a v ČR. Sborník příspěvků z 2. ročníku mezinárodní konference konané dne 15. – 16. 5. 2008*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 506 s. ISBN 978-80-7380-121-2.
3. JURČÍK, Radek. *Zákon o veřejných zakázkách: komentář*. 3. vyd. Praha: Nakladatelství C.H. Beck, 2012. 832 s. ISBN 978-80-7179-222-2.
4. OCHRANA, František. *Veřejné výdajové programy, veřejné projekty a zakázky. Jejich tvorba, hodnocení a kontrola*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 220 s. ISBN 978-80-7357-644-8.
5. PEKOVÁ, J., J. PILNÝ a M. JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.
6. MAREK, Dan a Tomáš KANTOR. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. Brno: Barrister & Principál, 2009. 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5.
7. BOVIS, H. Christopher. *EU Public Procurement Law*. 2nd edition. Cheltenham: Edward Edgar Publishing, 2012. 544 s. ISBN 978-0-85793-841-1.
8. MALÍŘ, Jan. *Právo veřejných podpor EU. Zákaz poskytování veřejných podpor a výjimky z tohoto zákazu*. Praha: Ústav státu a práva AV ČR, 2013. 304 s. ISBN 978-80-87439-11-1.

Elektronická publikace

9. HOSPODÁŘSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY: III. *Hodnocení veřejných zakázek. Metodika* [online]. MMR, 2012 [26. 6. 2013]. Dostupné z: www.komora.cz/download.aspx?dontparse=true&FileID=8260.
10. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: *Metodika zadávání veřejných zakázek, právní stav k 1. 1. 2014* [online]. MMR, 2013 [29. 3. 2014]. Dostupné z: http://62.109.144.162/getmedia/1c881424-caff-4f9f-a83b-6e0aba67c8cf/Metodika_uprava2014.pdf.

11. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: *Metodika zadávání veřejných zakázek podle zákona č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách a Metodika zadávání veřejných zakázek financovaných ze zdrojů Evropské unie* [online]. MMR [29. 3. 2014]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/402f760e-e36c-44a8-a218-f2d3323952b3/Metodika_final_uprMMR_2006_10_13.
12. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: *Národní orgán pro koordinaci, Závazné postupy pro zadávání zakázek spolufinancovaných ze zdrojů EU, nespádající pod aplikaci zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, v programovém období 2007-2013* [online]. MMR, 2012 [1. 4. 2014]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/d7ecef4a-1093-4947-ab7b-c8b3501af30d/zavazne-postupy_aktualizovana-verze_kveten-2012_d7ecef4a-1093-4947-ab7b-c8b3501af30d.pdf.
13. MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ: *Příloha č. 7, Metodika zadávání zakázek Integrovaný operační program, oblast intervence 3.1 a 3.3* [online]. MPSV [3. 4. 2014]. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/7835/Priloha_c_07_Metodika_zadavani_zakazek_IO_P_3-1_a_3-3.pdf.
14. MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ: *Metodický pokyn pro zadávání zakázek OP LZZ* [online]. MPSV, 2014 [3. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.esfcr.cz/file/8861/>.
15. CZECHINVEST: *Pokyny k úspěšné realizaci výběrového řízení na dodavatele* [online]. CZECHINVEST, 2014 [3. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/data/files/pokyny-k-uspusne-realizaci-vyburoveho-rizeni-na-dodavatele-aktualni-verze-3814-cz.pdf>.
16. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY: *Příručka pro příjemce finanční podpory z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, verze 8* [online]. MŠMT, 2014 [3. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/32890/>.
17. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY: *Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost* [online]. MŠMT, 2013 [7. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.op-vk.cz/cs/siroka-verejnost/zakladni-dokumenty/op-vzdelavani-pro-konkurenceschopnost.html>.

18. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY: *Průručka pro příjemce finanční podpory z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, verze 5* [online]. MŠMT, 2011 [9. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.op-vk.cz/cs/prijemce/dokumenty-pro-prijemce/prirucka-pro-prijemce-op-vk/prirucka-pro-prijemce-op-vk-verze-5-platna-od-9-8-2011.html>.
19. MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU, OPERAČNÍ PROGRAM PODNIKÁNÍ A INOVACE: *Postup podle Pravidel pro výběr dodavatelů nebo podle zákona č. 137 Sb., o veřejných zakázkách* [online]. MPO-OPPI, 2014 [8. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.mpo-oppi.cz/document.file.php?idDocument=1152>.
20. MOLNÁR, Zdeněk. *Úvod do základů vědecké práce*. Syllabus pro potřeby semináře doktorandů [online]. Praha: ČVUT, 2006. Dostupný z: web.fame.utb.cz/cs/docs/Z_klady_v_deck_pr_ce.doc.

WWW stránky

21. EUROPA. Veřejné zakázky. *Europa.eu* [online]. 2012a [21. 6. 2013]. Dostupné z: http://europa.eu/youreurope/business/profitng-from-eu-market/benefiting-from-public-contracts/index_cs.htm.
22. EUROPA. Veřejné zakázky – Česká republika. *Europa.eu* [online]. 2012b [21. 6. 2013]. Dostupné z: http://europa.eu/youreurope/business/profitng-from-eu-market/benefiting-from-public-contracts/czech-republic/index_cs.htm.
23. BUSINESSINFO. Oficiální portál pro podnikání a export, Veřejné zakázky. *Businessinfo.cz* [online]. 2010a [22. 6. 2013]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/verejne-zakazky-opu-4643.html#b23>.
24. BUSINESSINFO. Oficiální portál pro podnikání a export, Sektorový zadavatel. *Businessinfo.cz* [online]. 2010b [22. 6. 2013]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/verejne-zakazky-opu-4643.html#b23>.
25. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Portál o veřejných zakázkách a koncesích. Časté dotazy k novele zákona o veřejných zakázkách. *Mmr.cz* [online]. 2013a [25. 6. 2013]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Verejne-zakazky/Verejne-zakazky-a-PPP/Novela-zakona-o-verejnych-zakazkach/Caste-dotazy>.
26. PORTÁL O VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH A KONCESÍCH. Evropská legislativa – aktuální znění směrnic č. 2004/18/ES a 2005/17/ES. *Portal-vz.cz* [online]. 2013b [25. 6. 2013]. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Jak-na-zadavani-verejnych-zakazek/Legislativa-a-Judikatura/Legislativa/Evropska-Legilsativa>.

27. PORTÁL O VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH A KONCESÍCH. Novelý směrnice evropského parlamentu a rady č.2004/18/ES a č.2004/17/ES. *Portal-vz.cz* [online]. 2013c [25. 6. 2013]. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Jak-na-zadavani-verejnych-zakazek/Legislativa-a-Judikatura/Legislativa/Evropska-Legislativa/Novely-smernic>.
28. PORTÁL O VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH A KONCESÍCH. Legislativa. *Portal-vz.cz* [online]. 2013d [26. 6. 2013]. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Temp/Legislativa>.
29. PORTÁL O VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH A KONCESÍCH. Nový zákon č. 55/2012 Sb., ke kterým se mění zákon o veřejných zakázkách. *Portal-vz.cz* [online]. 2013e [26. 6. 2013]. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Aktuality/Novy-zakon-c-55-2012-Sb-kterym-se-meni-zakon-o>.
30. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Portál o veřejných zakázkách a koncesích. Veřejné zakázky a PPP. *Mmr.cz* [online]. 2013f [24. 6. 2013]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Verejne-zakazky/Verejne-zakazky-a-PPP>.
31. SIMAP. Informace o evropských veřejných zakázkách. Informační systém pro evropské veřejné zakázky. *Simap.europa.eu* [online]. 2013 [22. 6. 2013]. Dostupné z: http://simap.europa.eu/index_cs.htm.
32. PROFIL ZADAVATELE. Profil zadavatele pro veřejné zakázky. *Profilzadavatele.cz* [online]. 2013 [22. 6. 2013]. Dostupné z: <https://www.profilzadavatele.cz/>.
33. IKAROS. Elektronický časopis o informační společnosti. IDA. *Ikaros.cz* [online]. 2003 [24. 6. 2013]. Dostupné z: <http://www.ikaros.cz/ida-interchange-of-data-between-administrations>.
34. E-ZAK. Dynamický nákupní systém. *Ezak.cz* [online]. 2011 [24. 6. 2013]. Dostupné z: <http://www.ezak.cz/dynamicky-nakupni-system>.
35. VEŘEJNÁ – ZAKÁZKA. Informační servis k zákonu č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Legislativa EU. *Veřejná-zakázka.cz* [online]. 2007 [24. 6. 2013]. Dostupné z: http://www.verejna-zakazka.cz/zakon/legislativa_eu.php.
36. ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE. Poslání a kompetence. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Uohs.cz* [online]. 2012 [25. 6. 2013]. Dostupné z: <http://www.uohs.cz/cs/o-uradu.html>.
37. CZECHINVEST. Veřejná podpora a de minimis. *Czechinvest.org* [online]. 2014 [23. 2. 2013]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/verejna-podpora>.

38. OPERAČNÍ PROGRAM VZDĚLÁVÁNÍ PRO KONKURENCESCHOPNOST. Co je OPVK. *Op-vk.cz* [online]. 2013a [7. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.op-vk.cz/cs/siroka-verejnost/co-je-op-vk.html>.
39. OPERAČNÍ PROGRAM VZDĚLÁVÁNÍ PRO KONKURENCESCHOPNOST. Prioritní osy. *Op-vk.cz* [online]. 2011 [7. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.op-vk.cz/cs/siroka-verejnost/prioritni-osy.html>.
40. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. Prezentace OP VK. *Mšmt.cz* [online]. 2006 [7. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/prezentace-op-vk>.
41. MATIČNÍ GYMNÁZIUM OSTRAVA. O škole. *Mgo.cz* [online]. 2014 [7. 4. 2014]. Dostupné z: http://mgo.cz/jj/index.php?option=com_content&view=article&id=631&Itemid=171.

Interní zdroje žadatele

42. MATIČNÍ GYMNÁZIUM OSTRAVA. *Elektronická žádost o dotaci č. CZ 1.07/1.1.24/01.0091, systém Benefit 7*, 2011. 40 s.
43. MATIČNÍ GYMNÁZIUM OSTRAVA. *Mimořádná monitorovací zpráva projektu spolufinancovaného z OPVK*. 2012a. 30 s.
44. MATIČNÍ GYMNÁZIUM OSTRAVA. *Výzva k podání nabídek*. 2012b. 4 s.
45. MATIČNÍ GYMNÁZIUM OSTRAVA. *Zápis o posouzení a hodnocení nabídek*. 2012c. 12 s.
46. MATIČNÍ GYMNÁZIUM OSTRAVA. *Dodatek č. 1 k Zápisu o posouzení a hodnocení nabídek ze dne 18. 4. 2012*. 2012d. 12 s.
47. MATIČNÍ GYMNÁZIUM OSTRAVA. *Fotografie učebny laboratoře chemie*. 2012e.

Seznam zkratek

ČR	Česká Republika
CRR	Centrum regionálního rozvoje
DPH	Daň z přidané hodnoty
EHS	Evropské hospodářské společenství
ES	Evropské společenství
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská Unie
IDA	Interchange of Data between Administrations Výměna dat mezi veřejnými správami
IOP	Integrovaný operační program
MGO	Matiční gymnázium Ostrava
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
NUTS	Nomenclature des Unites Territoriales Statistiques Nomenklatura územních statistických jednotek
OP	Operační program
OPLZZ	Operační program lidské zdroje a zaměstnanost
OPPI	Operační program podnikání a inovace
OPVK	Operační program vzdělávání pro konkurenceschopnost
PpVD	Pravidla pro výběr dodavatelů
ROP	Regionální operační program
SDR	Special Drawing Rights Zvláštní práva čerpání
SIMAP	Système d'Informations sur les Marchés Publics Informační systém pro evropské veřejné zakázky
TED	Tenders Electronic Daily Dodatek k Úřednímu věstníku Evropské unie
TOP	Tematický operační program
ÚOHS	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
VŘ	Výběrové řízení
VZ	Veřejná zakázka

ZD	Zadávací dokumentace
ZVZ	Zákon o veřejných zakázkách

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst.3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 23. dubna 2014

Bc. Eliška Mikesková

Seznam příloh

Příloha č. 1: Postup podle Pravidel pro výběr dodavatelů nebo podle zákona č. 137 Sb.,
o veřejných zakázkách v OPPI

Příloha č. 2: Cíle a prioritní osy OPVK

Příloha č. 3: Harmonogram realizace projektu

Příloha č. 4: Rozpočet projektu

Příloha č. 5: Laboratoř chemie před rekonstrukcí a po rekonstrukci